MAGYAR CSERKÉSZ

XII. ÉVF. 4. SZÁM. *Ára 50 fillér.* 1931. FEBRUÁR 15.

Halló! Itt Cserkészrádió!

PROGNÓZIS *(Mindjárt illusztrálva): Időjárási változatok Dugó Janika arcán, mikor közölni fogják vele, hogy már elfogyott E. Thompson Seton amerikai főcserkész alapvető munkája, Temesi Győző fordításában.*

A többi cserkész persze tudja jól, hogy az erdei életnek ezt a bájosan megírt kalauzát nem a Cserkészszövetség maga, hanem megbízásból a Franklin-Társulat adta ki. A Cserkészszövetség csak azt kötötte ki, hogy az első kiadásból joga legyen 250 példányt ***féláron*** *juttatni igazolt cserkészeinknek. Érthető, hogy már az utolsó példányokat kapkodják.*

Amíg a rendelkezésre álló készlet tart, a kétkötetes mű fűzve 9·60 P bolti ár helyett 5·40 P-ért, kötve 14·— P bolti ár helyett 6·40 P-ért kapható a Szövetség Gazdasági Hivatalában.

Vidékiek legcélszerűbben a 46.310. sz. postatakarékpénztári számla befizetőlapja hátán rendelhetik meg.

ENRILO-nak

a kitünő szomjcsillapítónak, *egyetlen* kulacsból sem szabad hiányoznia.

Jól cukrozva üdítő és egészséges ital, mely különösen hosszabb túráknál nagy ellenállóképességet kölcsönöz.

Kizárólagosan honi nyersanyagokból gyártja

a FRANCK HENRIK FIAI RT.

nagykanizsai és mosonszentjánosi hazai gyáraiban.

XII. évfolyam 4. szám. *Budapest, 1931. február 15.*

MAGYAR CSERKÉSZ

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 12 PENGŐ ~ FÉLÉVRE 6 PENGŐ ~ NEGYEDÉVRE 3 PENGŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, V. KERÜLET, NAGY SÁNDOR-UTCA 6. SZÁM. CSERKÉSZHÁZ

◆◆◆ KÖNYVISMERTETÉS ◆◆◆

A magy. kir. testnevelési főiskola almanachja 1925—1930. — A modern nevelésnek mellőzhetetlen velejárója az észszerű testnevelés. A mi korunk különösen követeli a nagyon gondos testnevelést. Hiszen a sport talán sohasem volt olyan egyetemes, olyan őszinte érdeklődés tárgya, mint napjainkban. Éppen ezért sohasem volt komolyabb nemzeti feladat a sport helyes irányítása, mint manapság. Amikor mindenki sportol, akkor a jól irányított testnevelés, az egészséges sportszellem megteremtése éppen olyan áldás lehet a nemzetre, mint amilyen komoly bajok származhatnának abból, ha magukra hagynók a sportolók ezreit, ha nem törődne az államhatalom a serdülő ifjúság testfejlesztő szórakozásaival, sportjával. A kultuszkormány azzal is beszédesen igazolja nagyvonalúságát, a korszellem bölcs megértését, hogy szerető gondoskodással karolja fel a magyar testnevelés ügyét s mindent megtesz, hogy az ifjú magyar nemzedék testben is erős, egészséges, nagy feladatokra edzett legyen. A magyar testnevelés messzeható, késő nemzedékekre is kiterjedő irányításának egyik leghatalmasabb eszköze a Testnevelési Főiskola, amelynek újjászervezésében, európai színvonalra való emelésében s magas nívón való tartásában a kultuszminiszter úron kívül elévülhetetlen érdemei vannak Karafiáth Jenőnek, az O. T. T. elnökének, Schwöder Ervin és Tárczay-Feiczidesz Román, min. tanácsosoknak, továbbá dr. Szukováthy Imrének, a főiskola igazgatójának. Tulajdonképpen az ő nagyszerű munkájukat mutatja be a főiskola most megjelent almanachja. A nagy gonddal szerkesztett almanach teljes képet nyujt arról a nagyszerű munkáról, amely mindenre kiterjedő körültekintéssel intézi a magyar testnevelés jövő vezetőinek képzését. Az almanachban való lapozgatás közben szinte látjuk azt az eleven életet, azt a jó szellemet, azt a komoly, tudományos alapon álló, mégis teljesen gyakorlati, lelkes munkát, amely áthatja az intézet minden tanárát, minden hallgatóját. Nincs helyünk arra, hogy méltóan ismertessük ezt az almanachot, csak szeretettel hívjuk fel arra cserkésztestvéreink figyelmét azzal, hogy aki tisztában akar lenni a modern magyar testnevelés törekvéseivel, annak alig ajánlhatnánk érdekesebb olvasmányt, mint ezt a 200 oldalas könyvet, amely egyik büszkeségünknek, a Testnevelési Főiskolának öt évi munkájáról számol be.

A Magyar Evangéliumi Ker. Missz. Szövetség kiadásában egy külmissziói füzetsorozat indult meg **„Külmissziói Füzetek"** címen. E negyedévenkint megjelenő sorozat minden száma érdekes történetet hoz a különböző missziói mezőkről, a külmisszió hőseiről és a missziós munka eredményeiről. Vallásos összejöveteleken való felolvasásra rendkívül alkalmas. A „Külmissziói Füzetek" mindenki által könnyen hozzáférhető, mindössze 20 fillérbe kerül egy-egy száma. Ez év folyamán megjelenő 4 szám ára, az előfizetést előre beküldve, portómentesen 70 fillér. Megrendelhető Budapest, IV. Vámház-körút 12. III. 2. (Hajnal kiadóhivatalában.)

Ajándékba kap kettőt, ha tíz darabot vesz Karácsony Sándor: A tanulás mesterfogásai c. pompás ifjúsági könyvéből. Ajánljuk vallásoktatók, tanárok, ifjúsági és tanári könyvtárak részére. Megrendelhető Fónyad Dezső titkárnál, Budapest, I., Horthy körtér 3/a. A 233 oldalas könyv ára csak 2.50 P.

Gyökössy Endre: A gömöri almafák. A Magyar Cserkész olvasói jól ismerik Gyökössy Endrét, a mi kedves cserkésztestvérünket, a kitűnő magyar írót, az első cserkészregény alkotóját. Kedves, tiszta, zamatos magyar írásaival gyakran büszkélkedett már lapunk. Gyökössy Endrének ismét megjelent egy új regénye „A gömöri almafák" címen. E könyvet a jó emberek regényének lehetne nevezni. Nagyon érdekes, megkapó történetben azt az igazságot látjuk magunk előtt, hogy a jóság, a munkaszeretet, a hűség, önbizalom mindig elvezet az igazi útra, amelyik talán nehéz, de felfelé visz. A regény tiszta levegője kiválóan alkalmassá teszi ezt a könyvet arra, hogy ott legyen a cserkészfiúk első regényei között. Mindvégig lebilincselő meséje mellett nagyszerű korrajzot is lelünk Gyökössy könyvében. A háború előtti magyar falu élete éppen olyan elevenen van előttünk e könyvben, mint amilyen markánsan rajzolja meg nehány jellegzetes vonással a mozgósítás, a forradalom, a cseh megszállás drámai jeleneteit. A nagyszerű, pompás magyarsággal megírt kiváló regényt, Gyökössy cserkésztestvérünk új könyvét szeretettel ajánljuk olvasóinknak. (Singer és Wolfner kiadása. Kapható minden könyvesboltban.)

Kis káté a magyar iparról a címe annak a 132 oldalas ügyesen összeállított füzetnek, amit a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége adott ki azzal a céllal, hogy belőle megismerhessük azokat az iparcikkeket, amelyeket Csonkamagyarországon is gyártanak. Cserkészeknek *nélkülözhetetlen,* ha nem akarnak a legsúlyosabb magyarság elleni bűnbe esni. Amíg a készlet tart, mindenkinek megküldhetjük a füzetet, *ingyen és bérmentve,* aki közli velünk pontos címét és beküld 20 fillér értékű postabélyeget portóra. Budapestiek ingyen átvehetik a Cserkészboltban. A kívánságotokat kifejező levelet és a 20 filléres bélyeget mellékelhetitek a Szövetség bármelyik központi szervéhez írott levélhez is, nem felejtvén megemlíteni azt, hogy ez a Vezetőtiszti-testületnek szól. A füzeteket a TESZ—IMPSZO. bocsátja rendelkezésünkre. *Terjesszétek!* *Res.*

Egyesületi és **CSERKÉSZ-ZÁSZLÓKAT** művészies kivitelben vásároljatok
ECCLÉSIA R.-T.-nál, Budapest, IV., Váci-u. 59.

ELSŐ MAGYAR HANGSZERGYÁR
STOWASSER
kir. udv. szállító, a Rákóczi-tárogató feltalálója.
Budapest, (Budán) **II., Lánchíd-u. 5.**

Legfinomabb hangszerek gyártása katonai, szinfonikus, házi, szólisták és művészek részére.

Cserkészzenekarok
felszerelése jutányos **gyári** áron Cserkészeknek **legmesszebbmenő** kedvezmény. Eddig több mint 240 cserkész- és leventezenekart szerelt fel a gyár.
Rákóczi-tárogató saját találmány! **Óvakodjunk az utánzatoktól!** — Árjegyzéket kívánatra díjtalanul!
Századkürt F hangban P 14.—, **ezredkürt** A hangban P 13·—.
Hadseregszállító; az összes m. kir. honvéd zenekarokat kizárólag gyárunk szerelte fel!
Figyelem! Az egyedüli **hangszergyár** az országban! **Több gyár nincs**

Madárláb-rejtvényünk megfejtése.

A január 15-i számban 8 madár lábának a rajzát közöltük, azzal a célzattal, hogy összeszedve természetrajzi ismereteiteket, minél többen ismerjétek fel azok gazdáit. A sok megfejtés között bizony nagyon különbözők akadtak. A pontos, helyes megfejtés a következő (zárójelben az előfordulások helye): 1. *Pingvin* (a déi félgömb oceánjain, a déli térítő és a 80° közötti területen). *Kazuár* (Uj-Guinea). 3. *Szirti sas* (Európa, Észak- és Közép-Ázsia). 4. *Szalonka* (Európa, Észak- és Közép-Afrika). 5. *Lángbagoly* vagy gyöngybagoly (Európa, Kis-Ázsia, Észak-Afrika). 6. *Búbos vöcsök* (mind az öt világrészen). 7. *Struc* (Afrika). 8. *Pelikán* (Dél-Ázsia, Afrika, Egyiptom, Délkelet-Európa).

Ezek megfejtésével I. díjat nyert: *668. sz. Gyóni Géza-cs.-cs. Sas örse, Pécs.*

II. díjat nyert: *Mauritz Sándor 88. sz. Szabolcs-cs.-cs. Nyíregyháza.*

III. díjat nyert: *Varga László, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 1—3.*

TÉL-KERESZTREJTVÉNY.

Összeállította: katona.

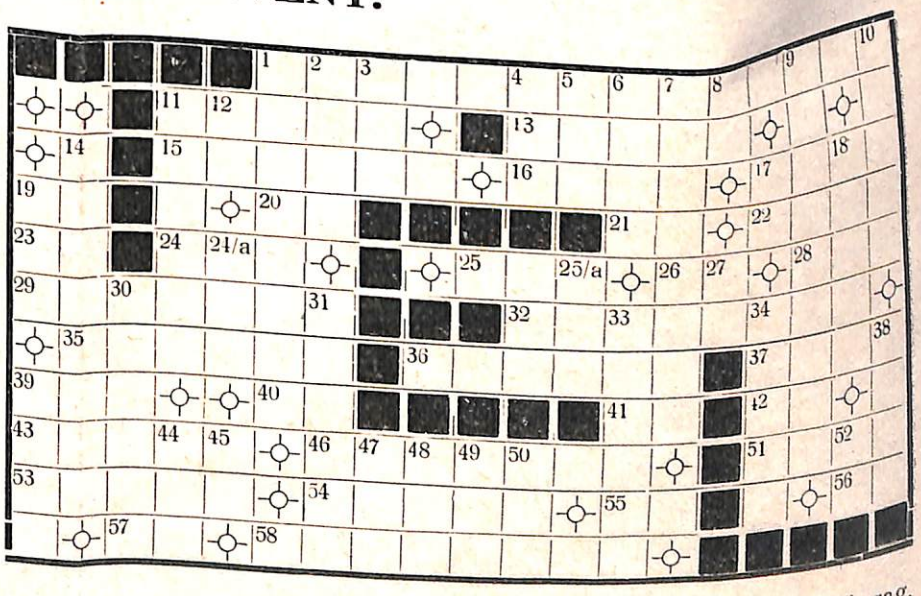

Vízszintes sorok: 1. Téli sportot űznek rajta. 11. Humor van benne. 13. Ilyen rádióállomás is van. 15. Világhírű szőlő és bor neve. 16. Pap viseli. 17. A folyó áradás után. 19. Ige és növény része. 20. A pokolban is az. 21. Súlyegység rövidítése. 22. Bece női név. 23. Jótékony ige. 24. Libával teszi az asszony. 25. Levélre írod. 26. Okozat testvére. 28. A karod is az. 29. Csöbörből ebbe esel. 32. Ilyen a keze annak, aki elesik a jégpályán. 35. „A bűnösök s . . . . megpecsételtetett." 36. Fiatal szamár. 37. Női keresztnév. 39. Segédige. 40. Tagadószócska. 41. Rövidítés aláírásoknál. 42. Igekötő. 43. Egyenlő 11. vízszintessel. 46. Életképes, közismert idegen szóval. 51. Ami megtörtént. 53. Állat hallatja. 54. Küzdőtér. 55. Bányásszák. 56. Idegen helyeslés. 57. Nemzet, de a keresztfelirat két betűje is. 58. Mesterember.

Függőleges sorok: 1. Korcsolyafajta. 2. Hírneves pasa neve. 3. Nyelvtani fogalom. 4. Elszakított folyónk neve. 5. Több pápa neve. 6. Angol hosszmérték. 7. Jótékony ember teszi. 8. Európai folyó. 9. Téli munkával kapcsolatos szó. 10. Hely- és időhatározó. 11. Ilyen sportcsapat is van. 12. Idegen helyhatározó. 14. Ez tényleg gyakori. (Két szó.) 17. Régi rómaiak pénze. 18. Régi hosszmérték. 19. Ilyen ugró is van. 24/a. Cserkészcsapat része. 25/a. Sportklub rövidítése. 27. Kicsinyítő rag. 30. Aki Dorogon született. 31. A földet túrja. 33. Azonos mássalhangzók. 34. Tágas helyiség. 38. Irat. 39. Játékszer. 44. Kereskedő teszi. 45. Egyenlő 17. függőleges. 47. „S"-sel angol nemesi rang. 48. Nem utca. 49. Spanyol királyné. (Fordítva.) 50. A „Magyar Cserkész" is az. 52. Gyengéd tiltakozás.

Feltételek a szokásosak.

Kedves Fiúk!

Felhívjuk figyelmeteket lapunk mai számában megjelenő cserecserkészetre való felhívásunkra. Ti néha ilyen cserét magatok el szoktatok intézni külföldi barátaitokkal. Kérjük, hogy ezt jelentsétek be nekünk minden esetben szabályosan. Tapasztalat szerint jó tudni a szíves meghívások pontos értelmét s ez csak úgy lehetséges, ha a csereakció résztvevőihez intézett kérdésekre mindkét részről pontos választ nyerünk. Tehát hívjátok fel a csereakcióra külföldi barátaitok figyelmét is. Erre vonatkozó felhívásunk a legtöbb európai cserkészújságban megjelenik.

*

A Magyar Cserkészek Eszperantó Gyakorlóköre legutóbb eszperantó levelezési beszámoló-ünnepélyt rendezett. A derék eszperantisták, miután tudomást szereztek a bélyegsegély létezéséről, akkora levélírói tevékenységet fejtettek ki, mintha a levelezés az emberi életmegnyilvánulások közé tartoznék. Most levelezésüket térképen ábrázolják, melyen bemutatkozólevél rendeltetési helyét fehér, kifejlődött levelezését zöld zászló jelzi. Követésre méltó idea.

*

A finnek most már, úgylátszik, elhallgatnak. Címkérő levél már hosszabb ideje nem érkezett tőlük. Az eddig szétosztott címekkel azonban annál vígabban folyik a levelezés. Egyik levelezőnk hibátlan magyar nyelven írt levelet kapott legutóbb finn barátjától. Egy másik levelezőnk ezen annyire felbuzdult, hogy elkezdett finnül tanulni. Praktikus jelentősége igazán nincs az egésznek, de jól esik tudni, hogy a vér nem válik vízzé.

*

A jövő két hét címszegénynek ígérkezik: ezért címkérő leveleitek mellé mindjárt bemutatkozó-levelet is írjatok: előrelátható lag csak akkor tudjuk kéréseiteket teljesíteni. Ismételten kérjük, hogy időnkint juttassátok el hozzánk átolvasás végett külföldről kapott *érdekesebb* leveleiteket is, valamint számoljatok be időnkint levelezéstek *tartalmi* eredményeiről. Levelezési akciónk már ott tart, hogy külföldön tovább nem terjeszthető, ha konkrét adatokra támaszkodva nem tudjuk szükség esetén bizonyítani annak tartalmi nívóját.

Címünk: a Magyar Cserkész Szövetség külügyi hivatala.

Hivatalos óránk: szerdán d. u. 5—7-ig.

Átányi István.

◆◆ CSERKÉSZFIÚK ÍRÁSAI ◆◆

A tábortűz.

Irta: *Erdélyi Tibor.*

Sokféle tűz van a világon. Szobatűz, kéménytűz, sortűz, pergőtűz, pásztortűz, görögtűz stb.

Az olyan tüzet, melyeket cserkészek gyujtanak, tábortűznek nevezzük.

Igaz ugyan, hogy a tábori konyhán is tüzel a szakács, illetve a kukta, de mi ez a tüzelés az igazi tábortűzhöz képest.

A tábortűzről csak annak van fogalma, aki már résztvett benne.

Ha volnának cserkésztestvéreim között olyanok, akik még nem lehettek jelen tábortűznél, azoknak a kedvéért leírok egyet az eleitől a végéig.

Kijelentem azonban, hogy akik azt hiszik, hogy a tábortüzet azért gyujtják csak a cserkészek, hogy amellett krumplit süssenek vagy szalonnát pirítsanak, hát azok rettenetesen tévednek.

Nem, kedves cserkésztestvéreim! A tábortűznek mélyebb jelentősége van. Éppen ezért a tőlem megszokott tréfát egyelőre kikapcsolom és a valóságnak megfelelően igyekszem a tábortűz képét megrajzolni.

Tudjuk, hogy a cserkész szeret ünnepelni. Alkalom pedig bőven kínálkozik erre a nyár idején. Ilyenek: megérkezés a táborba, parancsnok úr nevenapja, vendégek látogatása, verseny, zászlóavatás, utolsó nap a táborban stb.

Mikor a cserkész azt hallja a napiparancsban: „Este tábortűz", hej, hogy felcsillan a szeme valamennyinek!

A hajnalcsillag csak holmi olajmécses pislogása a cserkészszem tüzéhez képest. Hát még a lelke, a szíve, az dobog csak igazán!

Apraja, nagyja elszéled az erdőben és minden elhullott száraz rőzsét összeszed az esti tábortűzhöz.

Az arcok kipirulnak, a keblek égnek, még a lélekzetük is elakad a nagy igyekezettől.

Főleg az apróságok buzgólkodnak a fahordásban. Nekik az újság! Némelyik akkora korhadt fatuskót görget, mint ő maga. Még az evésre se gondol, jóllakik a munkával.

De aztán meg is van az eredmény.

Alkonyattájt olyan máglyarakás áll a tábor közepén, hogy azon akár egy ökröt is meg lehetne sütni.

Végre leszáll az est, a szép holdvilágos este!

A hold kíváncsian leskelődik a fák koronái között és sanda szemmel kíséri a sürgő-forgó tömeget, a csillagok pedig megállanak keringő útjukban és irígykedve nézik a csillagszemű fiúkat.

De szép is az a cserkészélet!

*

Az elköltött könnyű, de ízletes vacsora után felhangzik a trombita.

A mosogatásra kirendeltek keze úgy jár, mint a motolla, csakhogy el ne késsenek.

Újabb kürtszóra a cserkészek a tábor közepén gyülekeznek, a kukta pedig (mert ebben ő a szakértő) meggyujtja a farakást.

Lassan füstölögve terjed a tűz beljebb és beljebb, ropog a rőzse, pattog a szikra és kékessárga lángnyelvek nyaldossák a magasra rakott máglyát.

A csapat áhitattal állja körül az égő máglyát s a tűz fénye bevilágítja a boldogságtól pirosló cserkészarcokat.

De szép is a cserkészélet!

*

Egyszerre a segédtiszt „Vigyázz"-t vezényel, mire trombita harsan és megjelenik a parancsnok.

A csapattiszt előlép, tiszteleg és néhány szóval ismerteti az aznapi tábortűz jelentőségét.

A parancsnok meghallgatván a jelentést, így szól: „Jó munkát, fiaim!"

Ha történetesen a közeli templom harangja megkondul, az Angelust hirdetvén, a cserkészek imára állanak és elmondják az esti ájtatosságot.

De íme, most már nem maguk vannak, mert a munkáról hazatérő falusiak is meg-megállanak a tábor szélén és kalaplevéve együtt imádkoznak a fiúkkal.

De szép, de magasztos is az a cserkészélet!

*

Az ima végeztével, amikor a harang utolsó csengése is elhangzott, kezdetét veszi az ünnepség.

Dallal kezdődik, — a Cserkészindulóval.

Látnátok ti, itthon maradt kiscserkészek, mikor a „Fiúk fel a fejjel" felhangzik, minő magasra emelkednek a fejek és hallanátok a szívek dobogását a cserkészkeblekben.

Egy szív és egy lélek az egész csapat, csak azt érzi mindenki, hogy ő most cserkész és tábortűznél van.

Még visszhangozzák a dal végső akkordjait a közeli bércek, de már egymásután megjelennek a csapat színészei, szavalói, poétái és szebbnél szebb verseket, monológokat adnak elő, majd tréfás jeleneteket rögtönöznek.

Itt hegedű szól, amott szájharmonika kíséri a szívből fakadt

Husvétkor minden cserkésznek új ruhája lesz, mert olyan szépek és főleg olcsók lesznek a tavaszi szövetakció új mintái.

és szívhez szóló magyar nótákat, melyek kedélyesek, néha-néha csintalanok is.

Van nevetés, ujjongás, de könny is perdül a tárogató mélabús hangjára, — a régi, dicső multért s a jobb jövő reményében a magyar hazáért.

De gyönyörű a cserkészélet!

*

Az égő máglya lohadni kezd, a rózse már nem vet magas lángot, csak a parázs villog fehéren, egy-két szemfüles cserkész pedig már kapirgál a tűzrakás szélén.

Itt is, ott is csakhamar parázshalmok keletkeznek s forró hamu takarja a hirtelenében előteremtett krumplirakásokat.

Odább mások szalonnadarabokat fűznek hosszú pálcikára és forgatják a tűzön a hagymával tüzdelt „zsiványpecsenyét". (Sajnálom, hogy ezt a szót le kellett írnom, de tényleg úgy hivják.)

A zsebekből kenyér is kerül elő és úgy lakmározik a kis csapat, mintha napok óta nem evett volna.

Boldog és megelégedett mindenki. Ilyen boldogság csak a cserkésztáborban lehet.

*

Lassan-lassan leég a máglya, a végsőnek rádobott rózseszál is utolsót lobban, azután csak a parázs piroslik a hamu közül.

Az idő is előre haladt már. A parazsat a cserkészpoéták nem sikerült verseivel letakarják, melyektől az sustorogva kialszik. (Ejnye, ejnye, mégis csak kitört belőlem a tréfa!)

*

A madarak fészkeikbe bújtak. A hold is másfelé fordította lapos arcát s az irigy csillagok megbékélve pislognak az égen.

A csapat nyugalomra tér. Köröskörül csendes minden, csak egy elkésett tücsök cirpel még valahol a bokorban és az őrszemek kopogása hallatszik.

Néha egy-egy sipszó hasítja a levegőt, mintha azt mondaná: Légy résen!

FELHÍVÁS.

Cserkészek vitorlázó-repülő kiképzése.

Szövetségünk törekvése, hogy az ifjúságot mindazon sportágak ismeretébe bevezesse, melyek érdeklődésre számíthatnak s így a közelmultban létesítette repülőcsoportját is, hogy ezzel sok száz tagjának régi vágyát — a repülés nemes sportjának elsajátítását lehetővé tegye. E célból iskolát létesített, melynek élére megnyerte a Move repülő szakosztályának oktatóját és egyelőre két tanfolyam megtartását határozta el a Budapest és környéki csapatok tagjai számára.

A tanfolyam célja: előképzést nyujtani cserkészeinknek a motoros repülés gyakorlásához s ellátni őket mindazon ismeretekkel, melyek a modern aviatika alapkövetelményei. Azok számára pedig, akik csupán szórakozásból kívánnak vele foglalkozni, jellemnevelő, férfias sportot nyujt.

A tanfolyam helye: A Budaörs feletti Farkashegyen létesített tábor, hol a gyakorlati repülőoktatás folyik, míg az elméleti órák a Cserkészház tanácstermében kerülnek előadásra.

A tanfolyam tartama: Egyelőre 3—3 hónap, mely azonban szükség szerint négy hónapra terjedhet. Gyakorló-idő minden hét végén szombat déltől vasárnap estig, mely idő alatt a növendékek kint táboroznak, szállásul a Move-otthon szolgál.

Tandij: Nincs. De a résztvevők tartoznak a biztosításuk (óvintézkedési rendszabály) egy részét 50 (ötven) P-t három részletben és pedig 30 P-t a felvételkor, 10—10 P-t pedig a második és harmadik hónap elsejével megtéríteni. Kiképzés keretében a növendékek nemzetközi érvényű képesítést és bizonyítványt nyernek.

Jelentkezés: Jelentkezéseket felvesz a Cserkészrepülők vezetősége (VI., Nagy Sándor-u. 6. sz. Cserkészház. Aut. 112—34.). Telefonon érdeklődni lehet még Wickhardt Mihály öregcserkésznél (Aut. 626—54.).

Mindazon érdeklődők, kik a II. tanfolyamra (mely április 1-én kezdődik) való felvételüket biztosítani kívánják, jelezzék mielőbb belépési szándékukat. A jelentkezéshez szükséges nyomtatványok a „Cserkészrepülők" titkárjánál díjtalanul kaphatók.

Az új alakulás új célok felé viszi fiainkat. Jó munkát — sasszárnyakon.

Cserkészüdvözlettel:

A „Cserkészrepülők" vezetősége.

NEM TE TALÁLTAD FEL A SPANYOLVIASZKOT!

Én sem, nyugodt lehetsz. Hanem valami Rousseau (olv.: Russzó) Ferenc nevű párisi droguista, akinek 1625-ben az üzlete és háza porrá égett. Koldusbotra jutottak. Legalább a bolti pénztárfiókban maradt ezüst- és aranypénzeket szerették volna megkeresni. Amint így a füstölgő romok között kapirgálnak, csodálkozva látják, hogy az elégett pénztárból kipotyogott pénzdarabok valami kemény, fényes, vörös anyagba úgy beleragadtak, hogy harapófogóval és kalapácsal is csak nehezen tudták onnan kipiszkálni. Amint néhány tallért kiszedtek, a kárvallott boltos fia figyelmeztette az atyját, hogy a piros micsodában milyen tökéletes negatív-lenyomatok képződtek a pénzről.

Gondolat cikkázott Rousseau agyán keresztül: ragad is, alakítható is! . . . Hopp! Miből is kotyvadt össze ez a massza? Persze, persze! Itt a pénztárfiók alatt tartotta a sellakot, gyantát és a cinóbert. A három a nagy hőségben így összeolvadt . . .

Kapta magát s egy hitvány kis bérlakásban az említett anyagokból szögletes rudacskákat kezdett gyártani. Még egy kis illatosítót is kevert hozzá. Kísérlete nagyszerűen sikerült, de — portékáját nemigen vették. Akkor még nem ismerték a reklámot.

Mi történik? Valami hercegnő súlyos mérgezési tünetek közt megbetegszik. Az orvosok kisütötték, hogy a szerencsétlen nő zöldre festett ostyával mérgezte meg magát, amit levelei lezárásához használt. Egyszeribe rossz világ járt az ostyakészítőkre s a bizalom Rousseau illatos pálcikái felé fordult, amiket nem kellett — nyalogatni. XIII. Lajos, Richelieu (olv.: Ris'ljö) bíboros, a királyi udvar, a hivatalok ezentúl csak „spanyolviaszkot" használtak.

Igy lett a leégett emberből beérkezett ember. Az első évben többet keresett, mint amennyit elveszített. Két véletlen folytán.

Véletlen? Azt hiszem, Goethe mondta, hogy a véleflent csak ostobák ismerik. Okos ember isteni gondviselésről beszél. Mi szívesebben csatlakozunk utóbbiakhoz s nagy, kilátástalan szerencsétlenségben is bizakodva fogódzunk a mennyei Atya szent kezébe.

—ősy.

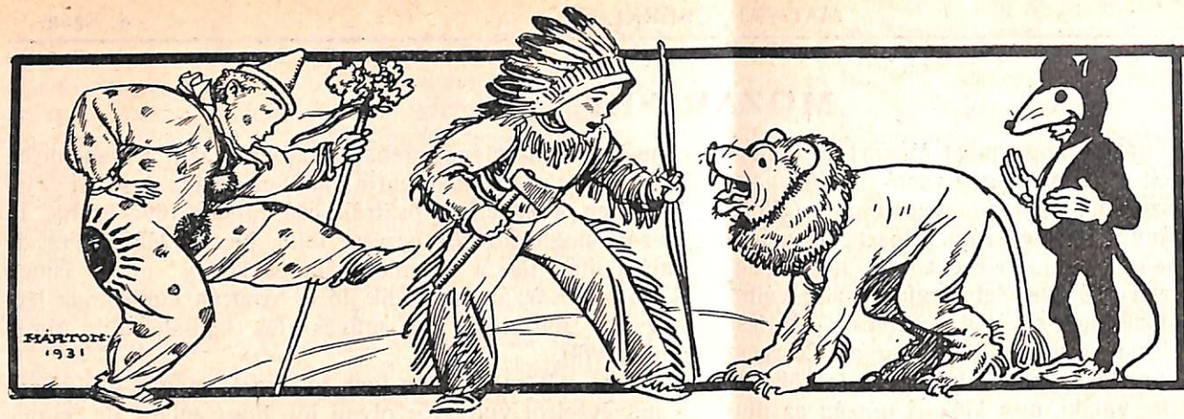

Budapest,
1931
február
15.

XII. évf.
4. szám.

MAGYAR CSERKÉSZ

GRÁNÁT ROBBANT!

Borzalmas szerencsétlenség a Teleki-téren.

Négy halott és száz sebesült.
Gránát az ócskavas között.

— Tegnap délután a Teleki-téren borzalmas szerencsétlenség történt. *Mandl Lipót* 54 éves ószeres a vásárolt vasanyag között egy tüzérségi lövedéket talált. Mivel a vason kívül rézalkatrészek is voltak rajta, kalapáccsal igyekezett a drágábban értékesíthető fémet leverni. A körülállók figyelmeztették, hogy hagyja abba a kalapácsolást, mert baj történik. Mandl Lipót azonban durván leintette őket, hogy menjen, aki olyan gyáva, hogy még egy holt gránáttól is fél.

A kalapácsütések folytán

a gránát felrobbant és szörnyű rombolást vitt véghez.

Vérző emberek rogytak össze, többen idegsokkot kaptak, mások összeroncsolt testtel próbáltak menekülni.

Hangos szirénabúgással nyolc mentőautó vonult ki és *emberfeletti munkával*

asztalokon, szőnyegeken és kocsikon részesítették elsősegélyben azokat,

kiknél gyors beavatkozásra volt szükség.

A szerencsétlenség könnyelmű előidézője, *Mandl Lipót* a robbanás színhelyén meghalt. A repesz darabok mindkét kezét tőből leszakították s testének majdnem mindegyik pontján sebek éktelenkedtek.

Estélig még *hárman haltak bele* súlyos sérülésükbe. A különböző kórházakban még 20 sebesült fekszik, köztük számos férfi és nő, kiknek a rémült menekülők futás közben lábát vagy karját törték . . .

*

Aki ezt az *újságcikket* figyelmesen elolvassa, sorozatos hibákat és visszaéléseket állapíthat meg. *S engem mégsem ez háborít fel! Hanem a mérhetetlen emberi gyávaság!*

Ma már az emberek olyan gyávák, hogy nem mernek elmenni, ha egy ócskavasas gránátokat kalapál!

„Hiszen ez hősiesség!" — mondhatná valaki. Nem, nem hősiesség volt. Mikor azután robbant a gránát, mindenki úgy menekült; hogy egymásnak törték kezét-lábát. De az ottmaradás oka egyszerű gyávaság volt. Mert Mandl Lipót ezt mondta, hogy aki fél, az kotródjék. Ők pedig . . .

Hát ennek legyen vége! Aki életét kockáztatja emberéletért, — mint az a másfélszáz cserkész, akik emberéletet mentettek — azoké minden bámulatunk és elismerésünk. De aki fél, hogy nem tartják bátornak és ezért tehát a *legócskább gyávaságból* életét kockáztatja, az *ne akarjon igen bátor emberek jelenlétében szóhoz jutni.*

Már pedig akarnak! Itt vannak közöttünk! Ember felé tartják a puskát, s azt mondják „Ne féljél, nem sütöm el!" Villamosra menetközben azért is az első kocsira ugranak: „Nem vágja le a lábamat, mert tudok én ugrani! gyere te is!" Nem mosnak kezet influenzás időben: „Én úgysem kapom meg, miért félsz!"

Ne engedjük őket szóhoz jutni! Még kevésbbé hagyjuk, hogy gyávaságuk észrevétlenül is terjedő bacillusa — minket is megfertőzzön. *Mert nekünk nem szabad gyáváknak lennünk!* S ha úgy érezzük, hogy sokszor könnyebb volna a gyávákkal tartani, legyünk erősek.

Jaj annak, aki életét könnyelműen veszélynek teszi ki. Dicsőség, aki életét áldozza embertársaiért!

Gádori.

ŐSAPÁM.

Most sokszor gondolok ősapámra,
ki Würtembergben tolta az ekét,
izzadtan a terhes földet járta
s a duzzadt magot szórta szerteszét.

És én tudom, hogy sokat küzködött,
míg megkapta a barna kenyeret.
Emelt fővel járt társai között
s egy nagyon áldott asszonyt szeretett.

Az ős Dunához gyakran ballagott
és elnézett egy távol csillagot
s a szélre figyelt: milyen messze sír.

Dalos ajkán felcsendült a nóta
s nem gondolt arra, hogy bús utóda
a Tisza mellett magyar verset ír.

Wiener János.

MOZART-ÉV.

Mindenfelé olvashatjátok, hogy most Mozart-év ünneplésére készül a művelt világ s főleg a zenekedvelők nagy tábora. Véletlenül összeesik Mozart Amadeus Farkas (Wolfgang) életében néhány fontos évszám. Először is a legfontosabb: hogy január 27-én 175 éve annak, hogy megszületett; ez évben van 150 éve élete legfontosabb változásának, Bécsbe költözésének s végül december 5-én lesz 140 éve halálának. Emlékeznie kell a Magyar Cserkész fiatal olvasóinak is, emlékeznie általában és legfőképen az ifjúságnak, mert ha valaki, úgy Mozart igazán az ifjúság művésze volt. Amolyan zenei Petőfi ő, ki úgyszólván férfikort sem ért meg s mégis örökké világítani fog szellemének alkotásaival. De tudom én, hogy sokan nemcsak most fognak reá gondolni, hiszen aki zongorázik, az szonátáit bizonnyal játszotta már, aki magasabb zenét kedvel, szívesen hallgatta biztosan kamarazenei műveit, tehát vonósnégyeseit, hegedű- stb. darabjait és aki operába szokott járni, az mindig gyönyörködött tiszta művészetet kiárasztó szerzeményeiben. Mégis, ha ezek a nem is olyan kerek számok alkalmat adnak a Mozarttal való foglalkozásra, ne szalassza el senkisem, mert az ő érdekes életét, nagy egyéniségét és hatalmas művészetét megismerni az általános műveltséghez tartozik.

Mozart, a német vígopera megteremtője.

Salzburgban, Ausztria legszebb tartományának fővárosában született 1756-ban. Ez a város azóta sem szűnt meg emlékét ápolni: minden évben nyáron Mozart-ünnepi játékok vannak ott, amolyan szellemi olimpiász az, mely alkalommal nemcsak Mozart jut szóhoz, hanem a zene és költészet más nagyjai, sokszor modernek is. A Mozart-ház pedig minden utazó zarándokhelye ebben a patinás, régi városban.

Szerencsés családi körülmények tették Mozart kifejlését lehetővé. Édesatyja a salzburgi hercegérsek udvari orgonistája volt, ki gyermekei, kis lánya és fia zenei nevelését maga vette kezébe. Szerencsés kézzel tette ezt, úgyhogy a négy éves gyermek már alkotni kezd: komponál akkor, mikor még a kottát is alig ismeri. Mikor még más gyermek úgyszólván beszélni sem tud, ő örökkévaló művek alkotásán fáradozik. Kitűnő zongorista lesz s hat éves korában már járja atyjával és nővérével Európa legnevezetesebb városait: kezdi Münchenben, amely legközelebb van szülővárosához, eljut azonban Párisba, sőt Londonba is. Mindenütt bámulják az első és legnagyobb csodagyerek csodálatos játékát. Visszatérve Salzburgba, ő is a hercegérsek szolgálatába lép és természetesen elsősorban egyházi zenei műveket ír, így orgonadarabokat, miséket és egyéb egyházi énekes alkotásokat. Igy tehetsége egyoldalúan fejlődhetik csupán. Nem is bírja ki ezt az anyagi szempontból egyébként kellemes helyzetet, nem tud megmaradni a biztos megélhetést nyujtó értseki udvarban, hanem úgy tesz, mint a fiatal Schiller a nevelőintézetben: egyszerűen elhagyja a nyugodt életet és elmegy bizonytalan sorsba, azonban azzal a reménnyel, hogy ezentúl azt alkothatja, amihez kedve lesz. Igy jut 1851-ben Bécsbe, az osztrák császárság fővárosába. Itt igazán megfelelő környezetre talál, hiszen Mária Terézia halála után fia, a nálunk „kalapos király" néven ismert II. József császár uralkodik, ki az osztrák kultúrának legnagyobb pártolója s a művészetek legbőkezűbb támogatója volt.

Ebben a környezetben igen jól érezte magát, amíg csak a művészetről volt szó; olyan jól, hogy mikor II. Frigyes Vilmos porosz király Potsdamba hívta udvarához, nem hallgatott a csábító szóra, hanem megmaradt hazájában, megmaradt osztrák művésznek. Azonban a művészetben való szabadsággal együtt járt az anyagiakban való függés. Lelketlen kiadók és színigazgatók zsákmányolták ki a költőt, ki nem tudott a pénzzel bánni. Pedig meg is nősült és elvette Weber Konstanza énekesnőt, ki bájos és jó felesége volt, de — gazdálkodni szintén nem tudott. Igy anyagilag igen nehéz helyzetbe jutottak s amúgy is gyenge szervezetét felőrölte e céltalan és hiábavaló küzdelem a létért. Igy halt meg fiatalon, 38 éves korában tíz éves bécsi tartózkodás után 1791-ben, a francia forradalom után közvetlenül. Éppen 140 éve lesz ennek.

Ez a viharos életpálya sok szenvedést is hozott a művészre. Salzburgban a lelke nem volt békében s azért nem érezte jól magát; Bécsben az anyagi gondok tették a művészetben való örömét kétségessé: tehát mindenképen tragédia az ő életének folyása, a lélek mélyén lejátszódó tragédia. És mégis rengeteget alkotott olyan rövid idő alatt! Ebben is Petőfihez hasonlított, ki szintén hirtelen lobbant ki és gyors munka után hagyta ránk szellemének kincseit. Mozart azonban csak látszólag alkotott rövid ideig, mert ő már négy éves korától, tehát halálig 30 éven át szerzett összesen 626 opuszt, azaz művet. Óriási szám ez s ezen belül a művek sokfélesége egészen elkápráztat. Mert ő mindenféle szempontból klasszikus, azaz tökéletes művek szerzője. Ha kissé csoportosítani akarjuk alkotásait, elsősorban arra gondoljunk, hogy zongoraművész volt: így megértjük, miért írt olyan sok zongoradarabot. De a magasabb zenének is művelője: közel ötven kamarazenealkotása van. Mi is ez? Kisebb társaságnak, szűk körben, kis helyiségben való játszásra alkalmas művek, melyek több részből, ú. n. tételből állanak, mint az a szonátában is tapasztalható. Ötven körül van szimfóniáinak száma. Ezek nagyszabású, zenekarra írt, szintén több tételből álló művek, melyekkel ő az 1732-ben, kétszáz éve született, szintén osztrák Haydntól, a legnagyobb szimfóniaszerzőhöz, Beethovenhez vezet át. Hogy indulók, táncok is sorakoznak alkotásai közé, meg hogy miséket és egyéb egyházi műveket is szerzett, csak megemlítjük, mert mindezeken felül állanak színpadi zene-

művei. Bizonyosan tudjátok, kedves olvasóim, hogy az operákra kell itt gondolnunk, melyek színpad számára készült alkotások. Ezekben drámák kapnak zenei kifejezést vagy kíséretet s vannak bennük magán- és karénekes, továbbá zenekari részek, tehát az opera sok mű (opusz) együttese, ezért hívják operának (ami az opusz többese). Igen fontos Mozart szerepe a német opera történetében. Ez a zenei műfaj ugyanis a renaissance alkotása, mikor a görög tragédiákat akarták újra életre kelteni. Ezek mintájára írták Olaszországban és pedig Flórencben az első operákat 1600 körül. Rá százötven évvel lép elő Mozart, és kizárólag olaszok által írt művek hatása alatt megteremti a német vígoperát. Nem választ még ő sem német tárgyakat, még ő is megelégszik a megszokott témákkal. Első darabja a „Szöktetés a szerályból" (török női lakosztály) kedves vígopera, ugyanilyen a francia vígjátékból átdolgozott „Figaro házassága", mely az olasz Rossini „Szevillai borbélyá"-nak folytatása. Vidáman csapongó meseszerű darab élete utolsó évében írt „Varázsfuvolá"-ja, de jókedv csapong a „Don Juan"-ban is, míg a végzet e kalandoron rémesen be nem teljesedik. E darabban már megmutatja, hogy tragédiának alkotásához is van tehetsége. Mégis a német vígopera megteremtőjét tiszteljük benne. S ha nem is német a tárgy, mely darabjainak alapja, már zenéjében találunk német népdalelemeket, különösen a Varázsfuvolában. Különben is újító abban, hogy ő, ki klasszikus művész, itt regényes tárgyakhoz is nyúl: ilyenek a Don Juanban a kőszobor megelevenedésének csodája, a Varázsfuvolának csodálatos próbái, a kelet pompája a Szöktetésben stb. Tehát úttörő jelenség, előfutárja a következő században teret nyerő romantikának, mely szintén az operában termi Verdi révén legkiválóbb alkotásait.

Ilyen nevezetes egyéniség Mozart a zene és művészetek történetében. Ha kijutunk egyszer Salzburgba, zarándokoljunk el szülőházához, esetleg hallgassuk meg az ünnepi játékokat. Itthon is gondoljunk rá sokszor ebben a Mozart-évben s ahol alkalom kínálkozik, igyekezzünk nemesen szép alkotásait megismerni és megérteni.

Dr. Böhm Dezső.

SIÓFOKI VISSZHANG.

Tehát nem csak Tihanyban van ilyen? — kérdezitek Ti, akik még sem itt, sem ott nem jártatok s a tihanyi visszhangnak csak a hírét tanultátok, hallottátok. A nagy csodálkozásra előkerülnek a csapat hétpróbás világlátott cserkészei is, akik már szárazon és vizen legalább hétszer körül és kasul járták a Balatont és töméntelen tapasztalásuk birtokában fölényesen mondják ki lesujtó véleményüket: „ez is megint valami cserkész-kacsa." De ezt a lesujtó nyilatkozatot viszont a 466. sz. siófoki „Magyar Tenger" cserkészcsapat önérzetes tagjai kérik ki maguknak erélyesen, mert a visszhang tőlük ered.

Ez egyszer nem a kedvesen visszafeleselő nagy-lármás visszhangról van szó, hanem egészen szerény, csendes csapatmunkáról. Tudom nem sokan hallottak közületek a „Táborozási Segédletről", de egypáran talán mégis olvasgatták úgy azt, mint a Magyar Cserkész cikkeit is, amelyek olyan sok szép gondolatot adtak a cserkészotthonok magyaros berendezésére. A cserkész-naptárakban is értékes anyag van összegyüjtve a magyaros népies kézügyesség gyakorlására.

Egyszer a Vezetők Lapjában azt írtam, hogy minden cserkész-otthon valóságos kis néprajzi múzeum lehetne, ha kirándulások, hikek alkalmával lassanként összegyüjtenék a fiúk a magyar népművészet még élő, vagy található termékeit. A kerámia, házépítés, szövő-hímző művészetből, faragásból a magyar nép lelke szépsége ragyog és életre valóságát tükrözteti vissza.

A „Magyar Tenger" cserkész-csapatban ezeknek a gondolatoknak erős visszhangja támadt, s hogy emlegetlek Titeket, emiatt ne nagyon pirongjatok. Attól viszont úgysem félek, hogy elbizzátok magatokat, mert szűkebb hazátokban legalább van még mit gyüjteni. De mit csináljon az a csapat, amelynek a vidékén már semmilyen érdekesség, szépség nincsen? Az is találhat, ha — mint Ti is tettétek — végigkutatja a házak padlásait, végigmustrálva a padra rakott ócskaságokat. Jaj, nagy gyönyörűség ez, ha megengedik. Ugye fiúk mennyi szép kulacs, cserépkancsó, meg más került elő onnan otthonotok díszéül?

A siófoki csapatotthonnak mindjárt az utcafelőli bejárata egy gyönyörű szép nyolc oszlopos székely kapu. Amint megláttam, azt hittem, hogy valami erdélyi főúr portájára érkeztem. A fiúk maguk csinálták az egészet rengeteg faragásával, festésével együtt, csak a tervet adta hozzá egy helybeli lelkes cserkészbarát festőművész. Hogy csinálták a fiúk? Sokszor éjfélután 2-ig dolgoztak és három órás rövid alvás után már kenyérkeresetük után mentek. Az otthonba padokat, asztalt is csináltak, színben, formában magyarosat. Amelyik csapatnak az anyaghoz szükséges pénze vagy munkaideje hiányzik, az csinálja meg a vidéken legjellegzetesebb kaput, kontyos és más típusú magyar parasztházat, gémes kutat (mert az sem minden vidéken teljesen egyforma) vagy más sajátos tárgyat, az eredeti formájára, kicsinyített nagyságban. A lerajzolás és lefényképezés is hasznos, mert örök emlék marad.

A siófokiak nyolc oszlopos székely kapuja

A siófoki szép otthon gyüjteményéből nem hiányzik a cifra faragású tükrös, rokka, és sok minden más sem. Egy gyönyörű faragású tulipános láda — anno 1832 — még ma is elég tartós csapatirattár céljaira. Vargai Mária menyasszonyi kendője takarja (1893-ból). A fal egyik részén régi magyar meg török fegyverek díszelegnek, alattuk meg — mert a földet is megbolygatták a cserkészek — ásatag emlékek hirdetik Siófok vidékének ősi multját. Vannak közöttük olyan tárgyak, amelyeket a székesfehérvári múzeum igazgatója személyes láto-

gatása alkalmával elkért a múzeum céljaira. Sokat használt könyveikből a fiúk a magyar tenger vizét, halfajtáit, hegyeit, stb. s a vidék földrajzát tanulmányozzák nagy szeretettel. Siófok történelmét pedig a kis csapat lelkes parancsnoka dolgozza fel állandó fáradhatatlan kutatással, amely munkájában a fiúk is nagy segítségére vannak.

Valóságos néprajzi múzeumot látunk itt.

Szép néprajzi múzeum, de nem cserkészotthon! — gondoljátok magatokban. Én meg azt mondom, hogy a legigazibb, mert el nem mondtam még, hogy az otthon egyik fala cserkészfal. Azon függnek a cserkészpróbák szemléltető táblái, azután 1—2 tréfás cserkészrajz, fénykép, Siófok új és régi térképe, minden az utolsó darabig cserkész kezemunkája, magyaros faragású és színezésű fakereteikkel együtt. És ott díszelegnek az örsi madarak, a bagoly, gém, stb. valóságos kitömött példányai is.

Az ajtó fölött egyszerű fakereszt van. A cserkészfalon egy régi sárgult elemi iskolai térkép, Nagymagyarország.

Érdekes, hogy ezeknek a fiúknak mindenre jutott idejük egyéb kötelességeik pontos elvégzése mellett. A mesterek szeretik őket, de Siófok egész lakóssága is. A levente-szemlén pedig mintaszerűen helyt álltak, mégis tudják a próbapontokat is. Regős, gyüjtő utakat is rendeztek, és így észrevétlenül sok hasznos dolgot tanultak, mégis szeretnek és tudnak is énekelni és játszani.

Fiúk, Ti mit tudtok az otthonotok történetéről és a vidék népéről és szokásairól? Az utcák és a szomszédos községekbe vezető utakon kívül ismeritek-e a községetek elhalt, vagy élő nagyságait, mert ez az igazi otthon- és környékismeret! Csak egy csapatot ragadtam ki a többi közül, hát de hasonló sok szépet és jót más csapatokról is elmondhatnék.

De valamit még kihagytam. Az öreg fakult Nagymagyarország térképe köré rózsakoszorút festettek a fiúk, mert szeretik és ismerik az egészet, de különösen abból a rájuk bízott kicsiny részt. Ahol van cserkészotthon, ott el lehet mondani, hogy olyan a csapat, amilyen a cserkészotthona, mert a csak külsőséges cicomázást gyakorlott szem könnyen észreveszi.

Magyar Cserkészek! Ti mindnyájan kívül-belül egyformán tartalmasak, jók és szépek legyetek, hogy a lelketekben rózsa fakadjon, — nagyon sok, annyi, hogy elég legyen mielőbb körülövezni vele rózsás Nagymagyarországot.

vitéz Faragó Ede.

A Magyar Cserkész új regénye kacagtatni fogja jó ideig a cserkészeket, s lapunknak minden olvasóját. **A vadászkastély titka** a címe március hó 15-én kezdődő új regényünknek, amelyet a jóizű humoráról mindnyájunk előtt előnyösen ismert kedves munkatársunk, *Fábián Gyula* írt.

Két fiúnak érdekes kalandjait beszéli el írónk. Ezek a kalandok sokszor „hátborzongatók", de aki a dolgok lényegét ismeri — már pedig Fábián Gyula elárulja mindig a kulissza mögötti titkokat —, az *állandó derüvel fog olvasni minden fejezetet* s alig várja majd a folytatásokat. Várjátok és fogadjátok szeretettel!

CSERECSERKÉSZET.

Ez az olvadós februári napsütés megtölti az ember fejét fantasztikus tervekkel. Hogy is volna csak, ha egy angol, francia vagy német (mindenki gondoljon a számára legszimpatikusabb nemzetre) cserkészismerősöm meghívna magához a nyáron? Ha egy kicsit is szeretsz utazni, vagy, ha levelezel külföldiekkel, biztosan voltak már Neked is ilyenféle gondolataid.

Ebből, mint a legtöbb álomból, legalább 50% megvalósítható. Csak egy kicsit praktikusabban kell nézni a dolgot.

Itt van a cserecserkészet. Alapgondolata ez: Egy magyar és egy külföldi cserkész 3—4 hétre kölcsönösen meglátogatja egymást a nyáron, július és augusztus hónapokban. Minthogy mindegyik vendégül látja a másikat, a kiadások csupán az utiköltségre és a zsebpénzre szorítkoznak. A vendégül látás nemcsak otthon, a családban történhetik, hanem cserkésztáborban is. A látogatások sorrendje (azaz: hogy Te mégy-e el először külföldre, vagy pedig külföldi barátod jön Hozzád először), valamint a látogatások tartama és időpontja tetszésszerinti és minden esetben külön megállapítandó. Azonkívül minden lehetséges és a külföldire nézve méltányos módosításnak megvan a lehetősége (pl. külföldi barátod látogatását csak a jövő évben adod vissza stb.).

Fölösleges volna részletezni, milyen kitűnő alkalom az ilyen cserelátogatás a nyelvtanulásra. De sok egyébre is.

Megvalósítása nem is olyan nehéz. Egyéni felkészültség és összetartás kell hozzá.

Az összetartás a külföldi cserkészeken is múlik. A cserecserkészetre való felhívásunk a következő országokban jelent meg: Anglia, Ausztria, Belgium, Franciaország, Németország, német és francia Svájc, Skócia. Tavaly nem volt annyi külföldi jelentkezőnk, hogy minden kéréseteket el tudtuk volna intézni. Azt azonban igérjük, hogy a csereakció minden magyar jelentkezőjét, ha nem akad számára külföldi cserecserkész és az ilyen megoldás ellen nincs kifogása, részvételi díj ellenében igyekezni fogunk megfelelő külföldi cserkészek táborában elhelyezni.

Most pedig kérjük a Ti jelentkezéseiteket a cserecserkészetre. Csak olyanok jelentkezhetnek, akik legalább 2 évvel e cikk megjelenése előtt, tehát 1929 febr. 5-e előtt tettek fogadalmat s jelentkezésük tartalmazza a következő adatokat (e lista hosszúságát mentse az, amit fentebb az egyéni felkészültségről mondtunk):

1. Név, cím, életkor, vallás, fogadalomtétel napja.
2. Milyen országba szeretne menni (lehetőleg több országot jelöljünk meg, de csak a fentemlítettek közül)?
3. Táborba vagy családhoz akar-e menni?
4. Mit tud nyujtani külföldi vendégének (sportlehetőségek, kirándulások stb.)?
5. Mik a tervei a cserelátogatások beosztására, sorrendjére, időtartamára és időpontjára vonatkozólag?
6. Szülői beleegyezés és kötelezettségi nyilatkozat a külföldi cserecserkész vendégüllátására (táborparancsnok hasonló nyilatkozata, ha a külföldit táborban akarjuk vendégül látni).
7. Parancsnok külön levélben irt részletes véleménye a) a jelentkező jelleméről, műveltségéről, modoráról és cserkészmultjáról, b) a jelentkező családi körülményeiről.

Minden jelentkezés kézhezvételét azonnal igazolni fogjuk, azonban az érdemleges elintézéshez, a külföldi és magyar jelentkezők párosításához csak akkor foghatunk, ha kellő számú jelentkezés fekszik előttünk. Ez április vége előtt nem várható, így e tekintetben előre kérjük türelmeteket.

Jelentkezéseiteket várja és minden felvilágositást készséggel megad a Magyar Cserkészszövetség

Külügyi Hivatala.

U. i. Csereügyben hozzánk irt leveleitek borítékját jelöljétek meg „Cserecserkészet" felirással.

GYERE ÖRSVEZETŐI TÁBORBA!

Kedves Pajtás! Ha jó örsvezetővé akarsz válni, ha azt akarod, hogy a rábízott fiúkat igazán vezetni tudjad, úgy igen sokat kell készülnöd és tanulnod.

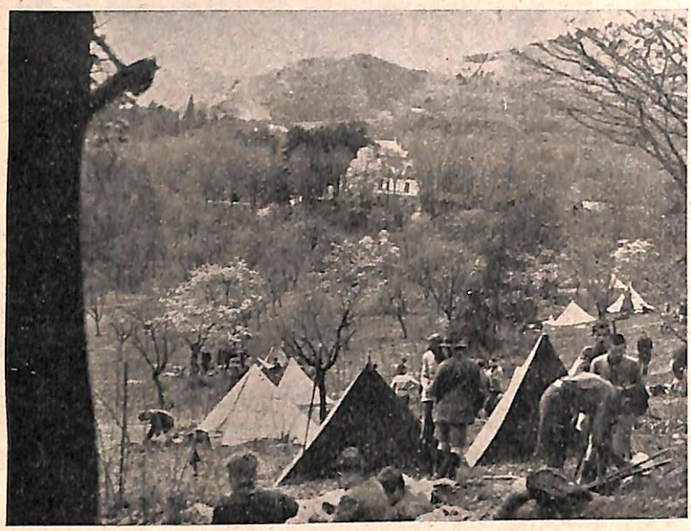

Táborverés és főzés a „cserkészés" alkalmával.

Ez a felkészülődés és tökéletesedés állandóan folyik egyéni cserkészmunkád keretében. *Kell azonban, hogy másoktól is kapjál és másoknak is adhass!!*

Ezért rendezi meg a Magyar Cserkészszövetség ez évben is az országos örsvezetői tábort.

Ez öt napig tartó kemény munka, hogy jobb cserkészek és jobb vezetők legyünk. *Jelentkezzék a táborra, aki úgy érzi, képes tanulni! De jelentkezzék az is, aki a tábornak kiképzés tekintetében bármiképpen hasznára lehet!*

A kilencedik országos örsvezetői tábor március 28-án, szombaton kezdődik és április 2-ikáig, nagycsütörtökig tart. *Kezdete* szombaton este, *befejezése* nagycsütörtökön délután.

Gyülekezési idő a budapestiek részére fél 5 óra, a vidékiek részére vonatérkezés szerint, de legkésőbb este 7 óráig, hogy az elszállásolás és elhelyezkedés az éjszakai nyugalom károsodása nélkül megtörténhessék.

Gyülekezési hely budapestiek és azok részére, akik az utat ismerik, a Hárshegyi Cserkészpark (Budapest, I., Hárshegyi-út) a többiek részére a Cserkészház, (Budapest, V., Nagy Sándor-utca 6.)

Oszlás nagycsütörtökön délután 3 órakor.

Részvételi díj az ötnapos táborra elszállásolással, ellátással 8 P, melyből 1 P-t, bélyegben (lehetőleg apró címletűben) a jelentkezéskor kell beküldeni. A részvételi díjban foglaltatik az örsvezetői tábor céljaira készült 60 oldalas, keménykötésű jegyfüzet ára. A táborban szokásos ajándékkönyvek sem kerülnek pénzbe.

Korhatár felfelé 17 év, lefelé pedig 14 év.

Felszerelés a szokásos tábori felszerelés. Szalmazsákot és pokrócot okvetlenül kell hozni. Két könyvet is kell a táborra minden fiúnak beszerezni (lehet kölcsön is) s ezek a „Magyar Cserkész Daloskönyve" és a „Táborozási könyv".

Résztvevők azokból a cserkészekből állanak, akik e táborra jelentkeztek s akinek jelentkezését a Cserkészszövetség elfogadta. Felvételnél örsvezetői próbát tett és különpróbás cserkészek előnyben részesülnek.

A tábor programmja délelőttönkint forgószínpad, délután örsióra, játék, este tábortűz. A szabadidőben a Cserkészpark kiképző gyüjteményei megtekinthetők. A tábor alatt a Cserkészbolt lerakatot létesít a táborban. A tábort hájkolás fejezi be.

Jelentkezés a Magyar Cserkészszövetség Vezetőtiszti Testülete címére történik (Budapest, V., Nagy Sándor-utca 6., Cserkészház).

Határidő március 15. A jelentkezés adatai: 1. Név. 2. Születési év, hó és nap. 3. Vallás. 4. Foglalkozás. 5. Cserkészfokozat. 6. Cserkészévek száma. 7. Próbázott örsvezető-e? 8. Hány különpróbája van? 9. Végzett-e örsvezetői tanfolyamot? 10. Volt-e kerületi vagy központi örsvezetői táborban és melyikben? 11. A parancsnoki engedély. 12. 1 pengő értékű *póstabélyeg*.

Azokat a cserkészeket, kik már voltak országos vagy kerületi örsvezetői táborban, a lehetőséghez képest vezetőknek (örsvezető, segédörsvezető) osztjuk be. Akik tehát kedvet éreznek erre a munkára, jelentkezzenek külön levélben a fenti címre. Irják meg azonban adataikat s a levélboríték sarkán jelezzék a levél tartalmát „Hök" szóval. Az örsvezetői tábor parancsnoksága ugyancsak lapunk útján szólítja fel jelentkezésre a „hökgárda" régi bevált tagjait.

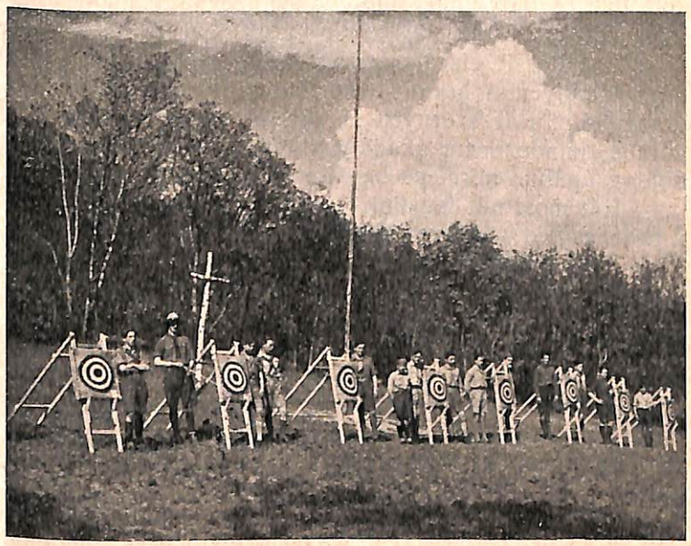

Nyílazás a táborban.

Az örsvezetői tábor érdekességéről a Magyar Cserkész majd részletesen beszámol.

*MIKES DALA.**

Régi kucsmám igazgatom,
Fehér bajszom sodorgatom . . .
Míg itt élt a fejedelem,
Felejtgettem bús életem.
Hej, haj ! . . . Hej! Haj! . . .

De, hogy elment messze tőlem,
Nem tudom mi lesz belőlem . . .
Én is elmegyek — utána:
A halál birodalmába . . .
Hej, haj! . . . Hej! . . . haj! . . .

Mindszenti Szvoboda Béla.

*Megzenésítette: M. Szvoboda Ödön cs. t.

— Jé! Lassie meg itt van! Jock, itt van a kutyád!

— Ejnye, tudhattam volna — mondta Jock Bain —. De igazán nem az én hibám. Biztosan elszakította a pórázát és utánam jött.

Tizenkét Lanarteshire-i cserkész halad az úton parancsnokával délnek, a Jamboree-re igyekeznek. Már második napja menetelnek s most körülbelül negyven mértföldnyire vannak Carlisle-től, ott vonatra ülnek s úgy folytatják útjukat.

Rájuk esteledett és bizony meglehetősen hideg helyen kellett éjszakai tábort verniök. A közvetlen közelben levő út ezer lábnyi magasságban volt a tenger színe fölött, sehol semmi menedék, csupán néhány csenevész fával és egy omladozó kőfallal kellett megelégedniük. Hideg, esőt jósló, nyugati szél fújt. Az edzett cserkészek pár perc alatt lecövekelték a sátrakat, elkészítették az ágyakat és nagyon boldogan, gondtalanul ültek körül a pattogó tábortüzet. Míg csak Lassie közéjük nem rontott és alaposan fel nem forgatott mindent. Lassie drótszőrű foxikutya volt, valamivel nagyobb a rendesnél. Jock Bain előző nap elbúcsúzott tőle és bátyjának Andrew-nek meghagyta, hogy nagyon vigyázzon rá.

És íme Lassie elszabadult és hűségesen követte a gazdája lábanyomát harminc mérföldnyi forgalmas, kemény országúton. Bár szörnyen ki volt éhezve és nagyon fájt a lába, mindez nem akadályozta meg, hogy fékevesztett boldogságában körül ne ugrálja kis gazdáját.

— Hát most mit tegyünk, Jock? — kérdezte W. Sinclair a parancsnok. — Vissza kell küldened.

— Nem vihetnénk magunkkal, mint az örs kutyáját. Tudom, hogy pompásan teljesítené a kötelességét.

— Nem — felelte rövid gondolkodás után Mr. Sinclair. — A szabályzat csak rendkívüli, kivételes esetekben engedi meg, hogy állatokat vigyünk a Jamboree-ra. Ha minden örs magával vinne egy kutyát, akkor a Jamboree állatkertté válna. Lassie ma éjszaka még velünk maradhat, de holnap Beattockban vonatra kell tenned és haza kell küldened.

Jock néhány percig hallgatott. De ez a hallgatás ment volt minden dacosságtól. Csendben, nyugodtan gondolkozott, miközben gondosan vizsgálgatta a kis kutya lábait.

— Lassie még sohasem utazott vonaton, parancsnok úr — szólalt meg végre —. Azt hiszem nagyon megijedne. Csuda bátor kutya ez, de némely dologban mégis félénk.

— A kalauz majd gondját viseli — felelte megnyugtatóan Mr. Sinclair.

Jock csak csóválta a fejét. Lelki szemével már szinte látta, amint kedves kis kutyája valamelyik útszéli állomásnál egyszer csak lemarad és keservesen vonítva vág neki a mezőknek.

— Én magam fogom visszavinni — jelentette ki azután. — Az is lehet, hogy egy motorbiciklista útközben felvesz bennünket. Nem fogok lekésni a Jamboree-ról, legfeljebb vonattal teszem meg az egész utat.

A parancsnok némi habozás után megengedte ezt. A fiú különben is erős, bátor gyerek volt, akiben meg lehetett bízni. Az is valószínű, hogy a forgalmas Carlisle-Glasgow-i országúton felveszi majd őket valami motorkerékpár vagy autó.

Vacsora után Jock elbúcsúzott cserkésztestvéreitől és nekifogott hosszú útjának. Lassie egy csöppet sem látszott fáradtnak és szorosan, kis gazdája nyomában haladt. Az út jobb oldalára ment, hogy valami szembejövő jármű el ne gázolja, s hogy a mögötte jövők meglássák és esetleg fölvegyék.

De sajnos, Jock túlságosan optimista volt. Egyik autó a másik után surrant el mellette, s bár vakító fényszórójuk ugyancsak megvilágította a magános cserkészt és hű kis kutyáját, egy vezető sem állt meg, hogy felvegye őket.

Azután hideg, ólmos eső kezdett szitálni. Jock nem törődött vele, hiszen ő megszokta az esőt. De amikor, néhány mértföld után Lassie sántítani kezdett, fájó szívvel tapasztalta, hogy bizony a cserkész nem minden esetben „vidám".

Lassan bandukoltak tovább. Egy félóra óta semmiféle jármű nem volt látható az úton. Az idő már éjfélre járt.

Az eső elállt és a telihold fénye bizonytalanul szűrődött keresztül a szakadozott, sötét felhőkön.

— Lassie, itt lepihenünk, megvárjuk a hajnalt — határozta el Jock. A kutya boldogan, megértően nyalogatta a kezét. A kis cserkész jól bírta a menetelést. Pedig vele volt a hátizsákja, vízhatlan gallérja és botja.

Jock tehát valami alkalmas éjjeli szállás után nézett. Éppen szemben velük egy régi kőhíd állt, amely alatt sekély patak csobogott. A víz a jobboldali dombról folyt le, parányi kis vízesések alakjában.

A híd északi oldalához egy viharvert mértföldkő támaszkodott, érclappal az oldalán. Az érclap egyik része le volt ütve, valószínűleg valami jármű rongálhatta meg. A megmaradt rész arra figyelmeztette az utasokat, hogy a Glasgow-Carlisle-i út felét már megtették. A patak egyik oldalán kicsi, de elég sűrű cserjés nyujtott több-kevesebb menedéket.

Átmenve a hídon Jock úgy találta, hogy a bokrok alja száraz és védve van a szél elől. Nem valami fényes tábozóhely volt, az igaz, de a két pajtás nem sokat törődött vele, hanem igyekezett a lehetőséghez képest kényelmesen elhelyezkedni. Jock azonnal el is aludt. De alig pihent néhány percig, amikor Lassie felébresztette, szelíden rángatva a zubbonya újját. A kis pajtás így mondta meg, hogy valami baj van. Jock ugyanis rászoktatta, hogy ilyen esetben sohase ugasson.

A fiú felült. A bokor egy kis résén keresztül jól láthatta az egész hídat és a környékét. Nekitámaszkodva a drótsövénynek, egy motorkerékpár állt, erősen kivilágítva. A híd alacsony kőkorlátjához dűlve pedig két ember beszélgetett meglehetős hangosan.

— Ostoba fickók — gondolta a cserkész —, égve hagyják a fényszórót, s ha egy autó jön szembe, könnyen szerencsétlenség történhetik.

A két ember beszédének töredékeit a szél errefelé hozta. Jocknak esze-ágában sem volt hallgatózni, de azután mégis fölfigyelt és nagyon jól tette, hogy kinyitotta a fülét.

A két ember valószínűleg déli skót volt. Gyors szavaik és

az a kiejtésmód, amelyet csak Dél-Skóciában lehet hallani kétségtelenül ezt bizonyította.

— Azután, hátha sokan ülnek majd a tragacson? — kérdezte az egyik.

— Annyi baj legyen! Akkor szépen megkérdezed, nincs-e egy fölösleges láncuk. Azután bocsánatot kérsz, hogy megállítottad őket. Ha pedig csak egy pasas ül benne és a taligát is érdemes „megfújni", akkor csak fütyülj, a többit majd ellátjuk. Én addig ide a fal mögé bújok.

— Jól van — egyezett bele a másik —. No gyerünk, ahun gyün is már egy.

Jock összeszorított fogakkal figyelt. Most tehát egy rablótámadásnak lesz tanuja. De passzív tanúnak lenni nem elég, neki aktive is részt kell vennie a dologban. De hogyan? Első gondolata az volt, hogy kiugrik rejtekhelyéből és a közeledő kocsi tulajdonosát figyelmezteti a veszélyre. De ha a vezető nem veszi észre és tovább hajt? Akkor ő két elvetemedett gazember martalékává válik. Még ha Lassie segítene is, nagyon egyenlőtlen volna a küzdelem; s úgy látszott, hogy a rablóknak fegyverük is van. Nem! Meg fogja várni a fejleményeket s ha már a kocsit föltartóztatták, akkor hirtelen megjelenik és ezzel megzavarja őket.

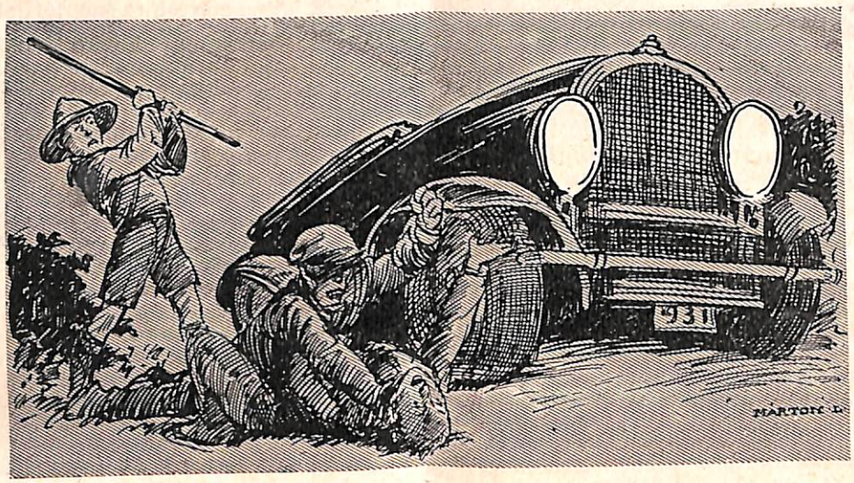

Alaposat sujtott a gazemberre . . .

Ebben a percben egy elegáns magánautó gördült a hídra. A bandita az út közepére állt, kezét föltartva. A kocsi egy pillanatra lassított, de azután egy figyelmeztető tülköléssel ügyesen elkerülte. A csalódott ember oldalt ugrott és öklét rázva, bordzalmasan káromkodott, míg csak a lámpák fénye az út kanyarulatánál el nem tűnt. Még két kocsi surrant el hasonlóképpen. Az utasaik vagy nagyon siettek, vagy pedig ilyen késő éjszakai órában semmi kedvük sem volt arra, hogy irgalmas szamaritánusként segítségére siessenek egy letört motorkerékpárosnak.

De körülbelül tíz perc mulva ismét glasgow-i jelzésű magán-autó közeledett a csapdához — lassított és megállt.

— No mi baj van? — kérdezte barátságos hangon a vezető.

— Elveszett a hajtólánc, uram — felelte a modern lacibetyár —. Nincs valami fölösleges lánca, amit ideadhatna?

— Mindjárt megnézem a szerszám-ládikámban! Várjon csak egy percet.

— No, most itt az alkalom — gondolta Jock —. Gyere ide Lassie — suttogta. — Nesztelenül másztak ki a bokrokból és a híd mögé bújtak. Ekkor már a másik gazfickó is elhagyta a helyét és a korlát mellett mászott előre.

Tudva azt, hogy a rablók minden figyelmét leköti a szegény áldozat, óvatosan odakúszott a motorkerékpárhoz, amely a drótsövény mellett állt. Szép csendesen kiengedte az első kerékből a levegőt. Érezte, hogy a kerék lassan olyan lesz, mint a palacsinta.

Az első rabló most hosszú füttyöt hallatott. Cinkosa hirtelen odarohant.

— Tartsa föl a kezét az úr és ne mozduljon. — Ha vesztes marad, nem bántjuk — ordította.

A vezető, bár szörnyen meglepődött, nem egykönnyen adta meg magát. Hatalmas pofont kent támadója ábrázatára. A fickó oldalt lépett, megingott, a vezető pedig, elvesztve egyensúlyát, rábukott. Mindketten a földre gurultak és fekve is alaposan öklözték egymást.

A másik gazember zavartan állt. A birkozók a fényszóró sugarán kívül feküdtek vak sötétségben, úgyhogy nem lehetett őket megkülönböztetni.

Jock most hirtelen felugrott, meglóbálva a botját. De mint jó cserkész, nem akart figyelmeztetés nélkül támadni.

— Add meg magad, vagy széttöröm a koponyádat! — kiáltotta bátran.

Az ember megfordult, látta a veszélyt és leszegett fejjel rontott a cserkésznek. A bot hatalmas ütést mért az ember kulcs-csontjára. Az ütés egy pillanatra megállította a gazembert. A következő percben már leteperte volna a cserkészt, ha Lassienek eszébe nem jutott volna, hogy most már ő is beleszól a dologba. Ezért hát alaposan beleharapott az útonálló jobb felsőkarjába. Nem harapott bele, csak oly szorosan fogta erős állkapcsával, hogy az áldozat a fájdalomtól végül is ordítani kezdett.

— Parancsold le már rólam! — könyörgött. — Megadom magam!

— Gyere ide, Lassie! parancsolta Jock.

A kutya engedelmesen szembenállt kis gazdájával és látszott rajta, hogy az életét is szívesen áldozná pajtásáért.

— Maga pedig álljon ide — parancsolta a rablónak a cserkész.

— De ha megmoccan, a kutya széttépi!

Lassiet mellé állította, maga pedig a birkozók felé sietett. Éppen idejében érkezett. Az autóvezető keserves helyzetbe került, mert ellenfele sokkal súlyosabb és erősebb volt, mint ő. A rabló már rátérdelt a mellére és ugyancsak fojtogatta. De előkerült a jó cserkészbot. Alaposat sujtott a gazemberre, aki úgy gurult le áldozatáról, mint egy letaglózott ökör. Mozdulatlanul feküdt az út szélén.

Jock feltámasztotta az autóvezető fejét.

— Ön nagyon rosszul van, uram. Ne hozzak vizet? — kérdezte.

— Köszönöm, nem kérek. Mindjárt jobban leszek. Van a kocsiban egy üveg . . .

A cserkész besegítette a gyönge embert a kocsiba és előkereste az üveget.

— Máris jobban vagyok — mondta a vezető, miután jót húzott az üvegből —. Szavamra! . . . Azt hittem! . . . De mi ez? . . .

Két smaragdszínű tűzpontocska ragyogott a kocsi nyitott ajtajánál. Ez volt az első eset, hogy Lassie megszegte a parancsot. Azt hitte ugyanis, hogy kis pajtását el akarják vinni, már pedig ebbe neki is van némi beleszólása.

— Csak Lassie van itt — mondta Jock magyarázólag —. Az én kis kutyám.

Hirtelen motorberregés reszkettette meg a levegőt. Ugylátszik a két bandita jónak látta kereket oldani.

— Nem hiszem, hogy messze tudnak menni — jegyezte

meg a cserkész —. Nehezen döcög az olyan test, amelyből kifogyott a szusz.

Hatalmas pukkanás jelezte, hogy a cserkésznek igaza volt. A motorkerékpár nekiment a hídnak és mindkét utasa a földre gurult. De mikor néhány perc mulva Jock és az ismeretlen odaértek, már csak a tönkrement gépet találták meg. A rablók csúnyán káromkodva nekivágtak gyalog a sötét földeknek.

— Most pedig szállj ide mellém — mondta a vezető —, miután megköszönte a cserkész segítségét és megtudta, hogyan került a fiú ilyen szokatlan órában az országútra. — Glasgow-ba megyek és hazaviszlek téged.

Jock hát beült a kicsit ütődött és kimerült vezető mellé, míg Lassie a hátsó ülés szokatlanul fényűző párnáin helyezkedett el.

— És a többiek egész a Jamboree-ig gyalog mennek? De hát miért?

— Nem az egész úton, uram — mondta Jock —. Csak Carlisle-ig. — Nincs valami sok pénzünk és a keveset is nagyon be kell ám osztani. Carlisle-ből vonattal megyünk tovább.

— Hm. És hogy akarod utolérni a társaidat?

Jock elmondta tervét.

— Ha jól tudom, a cserkész jó cselekedetéért sohasem fogad el pénzt. Igy nem is ajánlhatok fel semmit, mert nem akarom veled megszegetni a szép törvényt. De egyik jó cselekedet maga után vonja a másikat. Én éppen teherautókat vizsgálok fölül Glasgow-ban. Feltéve, hogy én . . . Mr. Mac. Rae, mert ez volt a neve, most részletesen kifejtette tervét. Jock lelkesen, izgatottan hallgatta . . .

— Uram! . . . Igazán! . . . De hisz! . . . Az öröm elfojtotta a hangját. Nem talált szavakat.

*

Másnap délben Sinclair parancsnok és tizenhat fájóslábú cserkész vidáman baktattak Amandale felé, amidőn egyszer csak az örsi hívó jelet hallják megszólalni maguk mögött. Megfordultak és látták, hogy egy hatalmas teherautó érte utól őket. A soffőr mellett ott ült Jock, de most már a kis pajtása nélkül. A soffőr megállt, de Jock a kocsin maradt:

— Mesélje el, hogy miért jöttünk — mondta.

A soffőr erre elmondta, hogy gazdája, Mr. Mac. Rae megparancsolta neki, hogy az egész csapatot vegye fel a kocsira, s vigye el nem csak Carlisle-ig, hanem egészen az Arrowe Parkig. A Jamboree végén pedig ismét eljön a csapatért, hogy hazaszállítsa őket. Mr. Mac Rae mind a két út költségeit előre megtérítette már.

A parancsnok egy kukkot sem értett az egészből. De később sem tudott meg valami sokat. Mikor a tizenhét gyerek üdvrivallgással elhelyezkedett a kocsin és végre megkérdezte Jockot, minek köszönhetik ezt a nagy szerencsét? Mit tett Jock?

— Semmit, csak a napi jócselekedetemet, parancsnok úr — felelte szerényen a fiú.

Percy F. Westermann után (O. V.)

A FOLYÉKONY ARANY.

Akik hajón vagy csónakon elhaladtak a Csepelsziget északi csúcsa mellett, bizonyára szemügyre vették az új, hatalmas kikötőt, amely boldogabb időkben kiadós jövedelmi forrása lehetett volna fővárosunknak. Szemre a legérdekesebb része az *olajkikötő*. Mint az óriási gombák, úgy nőttek ki a kopár földből a fehér, szürke és sárga *olajtartányok*, büszkén hirdetve gazdájuk nevét: Shell, Vacuum Oil, Steaua, Magyar Petroleum stb. Előttük a Dunán angol lobogó alatt termetes *uszály-tank* horgonyoz. Közöttük a szerteágazó iparvágányokon vasúti *ciszternakocsik* sora rakodik.

Benzin, kőolaj (petroleum, nyersolaj, nehéz hengerolajok tárolnak itten, hogy majdan a sok ezer olajmótor szomjúságát, gyorsan forgó tengelyek forróságát csillapíthassák velük. Hát az rendjén is volna így, ha csak eddig volna. De éppen az olaj-féleségek nagy keresettsége s az ipari termelésre, valamint a szállításra való befolyása a pénzvilág hatalmasainak a figyelmét régen ráirányította arra a néha kristálytiszta, máskor meg szurokfekete, nem éppen jóillatú valamicsodára, amit *földolajnak* neveznek s ami az előbb említett olajoknak a — mamája.

Hát bizony annak a *földolajnak* a „folyékony aranynak" a kizárólagos birtokáért folyik ma a világháború. — Általános vértelen csatákat vívnak a tőzsdék koronázatlan királyai. De ha másként nem megy, nem riadnak vissza némi véráldozattól sem. Persze csak a *mások vérétől*. De hát *mi is az a földolaj?*

Ősidők óta ismerik és használják. *Herodotos* már megemlékezik a rakynthos-i forrásokról Görögországban. *Plinius* a sziciliai Agrigentum mellett ismer olajforrást, amelyből a lakosság a lámpásait szokta megtölteni. *Plutarchos* megemlíti, hogy Genova városát az Amiano mellett található olajjal világítják.

Németországban a *Lüneburger Heide* gyér lakossága már évszázadokkal ezelőtt lefölözte a „kátrányos tócsá-

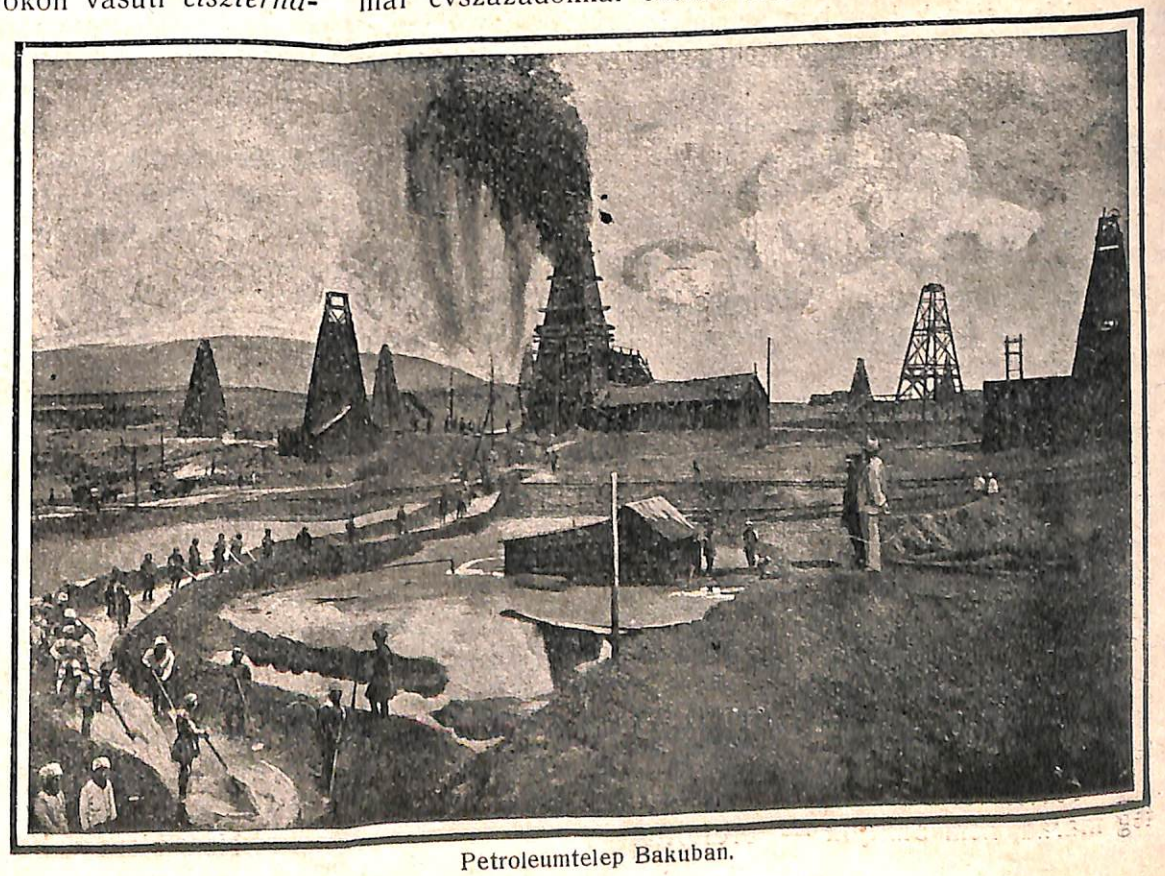

Petroleumtelep Bakuban.

kat", kopolyákat. A *Togernsee* melletti „Szent Kvirinus-forrás" olaját már a középkorban gyógyászati célokra használták. S ki tudná megmondani, mióta kenik a háromszéki és csiki székely atyafiak *„deget"*-tel a kocsitengelyt? Az se egyéb földolajnál!

Ma már kétségtelenül megállapították és kísérletekkel igazolták, hogy a földolaj a tengerfenékre süllyedt halak, rákok és apró állatok nagytömegű hulláiból keletkezett. Az iszap és homok belepte, ezáltal elszigetelődött a víz oxigénjétől s így nem indult rothadásnak. Ellenben a nagy nyomás és meleg behatása alatt hosszú idők folyamán átváltozott. A tengerek is elfolytak a tetejéről s ma 400—800 méternyi mélységben talál rá a kutató ember fúrója.

Mert 1859 óta már nemcsak a föld felszínén fogják fel, hanem fúrnak is utána. A lyukak mélysége különböző. Egy-egy ilyen fúrás 4000—125.000 dollárba kerül. *Mexikóban* 1916-ban valóságos szökőkút tört elő fúrás-közben. Ez ez egyetlen „szonda" öt nap alatt 164 millió liter olajat adott. Öt év alatt pedig tíz milliárd litert. Az ilyen jó fogás persze ritka. Másutt, például *Kaliforniában* egész fúrótorony-erdők sorakoznak a hatalmas területen. Mindegyikből csörgedez az olaj, de vékonyan. A mexikói öböl egyes részein még a tengerben is fúrnak.

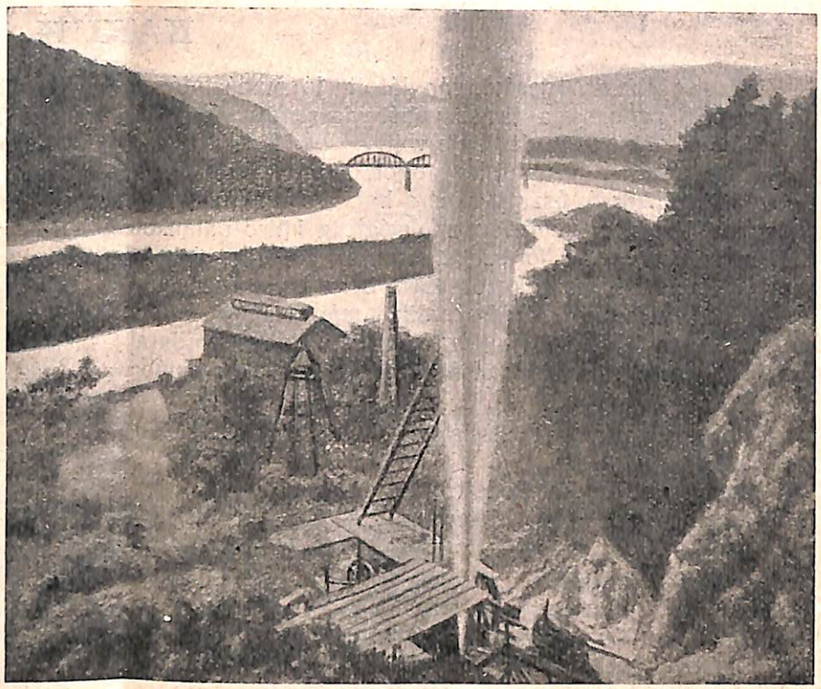

Egy petroleum „szökőkut" Mexikóban.

Van aztán néha, hogy az öreg Föld megbosszankodik a törpe emberre és rettenetes bosszút áll rajta az örökös furkálásért. A romániai *Moreni*-ben 1929. május 27-én 1600 méteres mélységből váratlanul olaj és gáz tört elő. A kitörés a fúrótornyot és a gépeket félredobta s a következő pillanatban égigérő, sistergő, bömbölő fáklya világította be pokoli fénnyel a telepet. Azóta sokféleképpen megkísérelték az oltást, de hiába. Ma is ég a szonda s naponta 2—3 millió köbméter gáz lesz a lángok martaléka.

Rendes körülmények között nem szökik fel az olaj. Még a föld színére sem emelkedik fel. Akkor *kanalazni* kell. No nem kávéskanállal! — Amit nem tudnak azonnal elszállítani, azt *vastartályokban* helyezik el, vagy *csöveken* vezetik a rakodóhelyre. A Kaspi-tó melletti *Baku*-ból például 800 km-nyi csövezeték szállítja a naftát a Fekete-tenger partján fekvő *Batum* városába. Az Egyesült-Államok csőhálózata 130.000 km. S ez érthető, mert a világ földolajkészletének 70%-a fölött a „jenkik" rendelkeznek. (Mexikó 15%, Oroszország 4%, Perzsia 3%, Hollandus India 1%, Románia ¾%). Hazánkban a nyitramegyei *Egbell*-en 1913 táján találtak jócskán olajat, de azt most a csehek bitorolják.

Elég messzire elkalandoztunk a csepeli kikötőtől. De legalább ezentúl nagyobb tisztelettel és több szakértelemmel néztek az utcaszélen ácsorgó — *benzinkútra*.

NEMZETKÖZI ÖREGTÁBOR.

Én úgy tudom, hogy a ti csapatotokban is többen vannak, akik már elérték az öregcserkészet korhatárát és sokat töprengnek azon, hogy mint kezdjék el az öregcserkészmunkát. Látjátok fiúk, ma már idáig érkezett a magyar cserkészet. Milyen jó, hogy most ugyan még egyre szaporodnak a cserkészgondolkodású fiatalemberek. Ma is akadnak ugyan még, akik, ha megszerezték az érettségi bizonyítványt, vagy segéd urak lettek már, lányos társaságban szégyenlik, vagy elhallgatják, hogy cserkészek. Pedig a józan és tiszta cserkészgondolkodás a legbájosabb kislánynak is csak hasznára lehet.

Az öregcserkésznek egyik legfőbb feladata a cserkészszellem terjesztése. Bizony más lesz a magyar nemzet akkor, ha átitatja majd minden rétegét a cserkészszellem. De hogyan készüljünk erre, milyen legyen az öregcserkészcsapat programmja, hogyan kezdjük el stb., ezek a legnagyobb akadályok? Mindenesetre olvasgassátok az „Öregcserkészet Utjain" című öregkönyvet, azután a „Fiatal Magyarság"-ot is az összejöveteleiteken, s azokból lassan kialakul a ti öregcserkész tennivalótok sokasága, s az öregcserkészélet komoly iránya.

Lehetőleg minden cserkészcsapat küldjön ki egy öregcserkészt a nyáron a kanderstégi nemzetközi öregcserkész-kongresszusra. A jobbmódú csapatok anyagilag is támogathatnák kiküldöttüket, hogy ha hazajön, általa a csapat öregcserkészei lendületes életet nyerjenek. Kanderstégen minden nemzet öregcserkészetét tanulmányozni fogjuk és lehetőleg mindannap megbeszéljük a tapasztaltakat a a magyar öregcserkészet hasznosítására.

Minden hasznosat eltanulni és magyar értékké átalakítani, ez a jelszó! Jöjjetek a nagy gyüjtőmunkára és jelentkezzetek mielőbb!

A tervezett programm:

Július 25—26-án próbatábor a Cserkészparkban.

Július 27-én indulás, majd Salzburg megtekintése.

Július 30—augusztus 7-ig Nemzetközi Öregcserkésztábor Kanderstegben.

Augusztus 8-án visszautazás, közben Bern és Zürich megtekintése.

Augusztus 10-én érkezés Budapestre.

A részvételi dj előreláthatóan 250 P körül lesz.

vitéz Faragó Ede.

KAKUK.

(Folytatás.)

Kipihenve ébredt. Eleség után látott. Jó madártojás a fészkekből, szalonna a tarisznyából visszaadta erejét is és akkor magába mélyedt. Ideje volt.

A Göncölszekér fordulójára fogott a munkához. Csúszott, mint a kígyó, úszott, mint a hal, zsombékról zsombékra libbent, mint a madár, míg végre a külső palánkon szilárd talajra jutott. Jól szemügyre vette a tájat. Bizony ott egy fialélek se mutatkozott. Erre beljebb merészkedett. Igy jutott el a belső palánkhoz. Mikor már eleget gyönyörködött benne, elővette íjját, rárakta hátultollas madarai egyikét és az egyik sarokban álmosan kuksoló őr oldalába taszította.

Az belesápadt a szisszenésbe s hangtalanul bukott a mély árokba.

Kakuknak kedve kerekedett:

— Te jóságos, nagy Úristen odafent. Tégy a turbános atyafikkal néhány hanyattejtő nagy csodát.

Szavát meghallgatták. Sikerült leszednie a másik bástyaőrt is kevés türelem árán. De megelégelte a napi munkáját és nappali szállásra újra eltemette magát.

A következő éjjel ismét elment vadászni. A siker édesfiává fogadta. Igy ment ez nap-nap után. Annyira merészkedett jószerencséjében, hogy a felzaklatott és éberré vált őrségnek minden felsülését hangos kakukkolással adta tudtára. Sőt megnevezte magát és kijelentette, hogy addig nem távozik a környékről, míg bégjüket, Kishasszánt, tarisznyájában nem viheti Kanizsába.

Bizony nagyokat sóhajtozott a bég soronkívüli mennybevitele miatt, még a hideg is kirázta. Át- meg átkutatta az egész palánkot, a gázlókat, az árkokat, az oltalmazó mocsarat, az ingerkedő kakukmadár azonban mindig másutt szólalt meg.

Tajtékot fujt Kishasszán, pedig a hasban vállasodó kisöregnek ezt még a legnagyobb ellensége se kívánhatta egészségére. Ott szórta a villámokat a palánk tetején az eredménytelenül visszatérő katonáira. Azonban mihelyt párafüstöt kezdtek pipálni a síkságra a dombok, hamarosan befordult lakosztálya legbelsőbb zugába, megkettőztette az őrszemeket körülötte, hogy neki ne kakukkolhasson senkifia.

Kakuk nem tudakolta senkitől sem, hogy a bég a pincében vagy az ágy alatt ütötte-e fel a sátorfáját vagy nem hengergőzött-e szép, nagy perzsa szőnyegében egyik szobája sötét sarkába. Ezt nem tartotta fontosnak. Ellenben valahányszor belebújt a vak sötétség a mély lápba, s a dombok élére ezüstcsipkét hímzett a hold, felütötte fejét a zsombékok között. Nem igen magasztalta a sápadt Holdkisasszonyt szorgalmas munkájáért, bár hunyorgott rája, akárcsak a denevér, meg az uhu.

— Most pislants rám, Uram Jézus — fohászkodott neki, miközben a legnagyobb csendben óvakodott, a két palánk közé felkúszott a belsőnek a tetejére s arrafelé tekintett, honnan halk morgást lopott neki a szellő.

Majdnem ráfizetett. Közvetlen közelében lapult egy muzulmán. Nesztelenül húzódott össze az ugrásra. S mikor felpattant, mint az ellőtt nyílvessző, Kakuk lebukott és az elnyúlt töröknek nyakába döfte jó moldvai tőrét. Azután beledobta a holteleven embert a vízbe.

Nagyot gyűrűzött rá a víztükör. A csobbanásra odafigyeltek az ébrenélők. Lett is tüstént nagy hű-hó. Megütötték a lármadobot. Fáklyák lobbantak fel nyakra-főre. Pillanatok alatt talpra állott az egész vár apraja-nagyja s rohant feléje, akárcsak a megvadult csorda.

Kakuk se volt rest. Belecuppant a vízbe, mint a megijedt béka. Amerre fodrot vetett a víz, százával röpült a nyíl, fáklya, kopja. Hinni merték, hogy nem hiába. Éledező reményüket oltotta ki a messziről jött, jólismert:

— Kakuk! Kakuk!

Azok nem hagyták annyiba. Ladikokba szökkentek és úgy iramodtak utána.

Ekkor már Kakuk se vette tréfának a dolgot. Lebukott. Hiába keresték. Hiába kutatták.

— Elnyelte a víz.

— El — mordult a hangadóra a tiája —, hogy tartaná meg magának.

Igaz, igaz. Bizony elnyelte, de csak egy napra. Kishasszán azonban megúnta az állandó résenállást béke idején, birodalma közepén. Levelet írt Kanizsára.

— Egy csepp kedvem sincs arra, hogy tovább tűrjem kormányzóságomban egy Kakuk nevű szolgátok hatalmaskodását. Ha intézkedés azonnal nem történik, nyolc falut borítok lángba a bennevalókkal együtt.

A csupa-toka Paradieser nyomban elővette magyarfaló képét s míg a marcona termetű, különben bárányelkű Pethő kifudakolta, hogy Kurta kölcsönös kötekedése ugratta a leventét a szigeti mocsárba.

— Hát kérem, akkorákat igért és nem állhattam szó nélkül. Ki hitte volna.

— Hol az a másik — ripakodtak rá Paradieser.

— Nem tudom, már honnan tudnám. Talán összeállott néppel nyelvet mérni vagy piacot rőfölni.

— De nem itt! Hol?

— Én nem tudom, Paradicsom úr. Ő tudja biztosan. Azután, ha ő tudja, nekem az elég.

— Ámde, nekem nem elég. Valakinek kell tudni róla s én azt a valakit tudakolom.

— Az már igen okos dolog, de nem nekem találták ki.

— Akkor segíted nekem kitalálni. Velem jösz. Sziget alá.

Kurtának melege lett.

— Te német trágyadombon nőtt bolondgomba te, — simogatta végig a szavával, mikor eltűnt, hogy a kapott parancsnak eleget tegyen.

III.

Kishasszán őrszemei a láp szélén várták a Kanizsáról érkezőket. Emberi szem nem láthatta őket. Ők sem vették észre a Kurta vezette csoportot. Ellenben a bibic, az összes vizi madarak önkéntes rendőrsége, feladatát roppant lelkiismeretesen teljesítette. Olyan lármát meg jajveszékelést csapott, hogy égnek-földnek volt mit hallania.

Az a sok vadmadár, mely a víz szélén szárnya alá dugott csőrrel aludta a hajnalt, holott egész éjjel mozgott, sápogott és lármázott, felriadt.

A lápi riadóra a magyarok a törököket, a törökök a magyarokat keresték meg. Rövid értekezlet után hozzá is láttak Kakuk kihalászásához.

Csakhogy akármi módon ügyeskedtek, az nem került elő. Végre is Kurtának kellett kitárni a kenyérpusztítóját és telehujázni azt a pocsétországot.

Amerre ő tartott, arrafelé igyekezett a rezesorrú Paradicsom is, a komor Pethő is, meg a kis mérges hektoliter Kishasszán.

Egyszerre majd hanyattestek. Egy eleven ördög tápászkodott fel előttük. Kakuk volt. A pokolba kívánták hirtelen ijedtükben, pedig nagyon is kutatták. Olyan volt szegény feje, mint a vadember. A kísérő törökök fegyverükhöz is kaptak. A bég nem az iszapembert, hanem tüzesen villogó fiatal szemeit nézte. Nagy lapátszakállát simogatva intette le híveit.

Kakuk farkasszemet nézett tőrrel, karddal kezében a török néppel. Nem állhatta, hogy meg ne jegyezze:

— Csak vicsorgassatok reám. Tudom, elevenen dugnátok a sírba.

Paradicsom gúnyosan méregette végig a csupa maszatembert és úgy foghegyről fakadt ki rá:

— No paraszt! Kifogyott már az abrakos tarisznyád.

Kimért tisztelettel felelt a másik:

— Még nem, mert ez nem az idegen érdekeket szolgáló szamarak abrakos tarisznyája.

Nyomban keményen tisztelgett Pethőnek.

— Magamat jelentem, hogy főlegény Kurta megismert hívó szavára s kapitány uram személyének tisztelgésére kibújtam a koporsómból.

— Nézd, hogy turbékol, hogy csúszik a huncut parasztja, hogy vitte volna el az ördög, harapott belé Paradicsom.

— Az bizony — kötekedett Kakuk —, el is vitt volna az ördög, de csak a német hátán, ha huncut nem volna.

A bég útját állta a szapora szónak..

— Be sovány vagy atyafi? Bizony csak bőröd, csontod.

— Oka az, mondom, hogy a mai világban gyakran jobb kenyér a tányérnyalóság a hív szolgálatnál — csapott a szemével Paradieser felé.

— Miért jöttél ide?

— A vitézek mezei munkájára.

— Tiltott időben merészkedtél erre.

— Azt már nem. Május mézesheteiben fogtam a munkába.

— De ki parancsolta? — tudakolta a paprikás Paradicsom.

— Kigylemed bizonyára nem.

— Kiszöktél a várból és ezért kötél jár.

— Az bűntet, aki fizet, kétévi zsoldommal hátralékban van a parancsnokság. Akkor pedig én a magam kenyerén szolgáltam, a magam ura voltam és vagyok.

Lehajtja a fejét, hallgatja a panaszokat.

Tudja a jó Mindenható, mit akar velünk — sóhajtott fel Kurta. — Az is lakol, aki jobbra tér, az se megy messze, ki balra tart? Csak a hatalom zsírján hízott férgek bírnak itt eligazodni.

— De hiszen ez lázadás — kiáltott Paradicsom.

— Lázadás anyagi érdekből történik; itt pedig arról nincs szó. Ez feltámadás — intette le Pethő mogorván.

— A megmozdult kor hangja ismerszik meg belőle — bólintott rá Hasszán.

Vannak pillanatok, mikor a lélek térdre borul, bármilyen helyzetben legyen is a test. Igy érezte Kishasszán Pethővel együtt.

Kétféle fény van. Az egyik világít, a másik hevít. Kakuké világított meg hevített.

Kishasszán eleget látott.

— Hős ez a gyerek. Makacs, névtelen hős, ki lépésről-lépésre védi magát a hitványság és a szükség végzetszerű áradása ellen a homályban.

— Nagy nyomorban él — mesélte Pethő.

— A nyomornak, a balsorsnak, a szegénységnek is megvannak a maga hősei. Ismeretlen hősök, nagyobbak, mint a hírnevesek. A szomorúság mindig sanyargató, mostoha, de ilyenkor olyan, mint az édesanya. Megszüli a lélek hatalmát; a lélek hatalma a büszkeséget; segíti a testet is. Ez az egyetlen madár, mely fenntartja a saját kalitkáját is.

— Ennek a kalitkáját — bökött a piros Paradicsom Kakuk felé — kissé magasra fogják húzni nemsokára.

— Én azt éppen nem kívánom neki és azután megálljunk csak! A szegények gyengék, alattvalók hibái a nagyurak erősek, okosak vétkei. Ők a felelősek a sötétségért, melyet előidéznek. Ha valaki tele van árnnyal, hamar megérleli a bűnt. Nem az a vétkes, ki a bűnt elköveti, hanem aki az árnyékot okozza.

— Te mondtad ezt, bég, kinek az életére leskelődött az a toportyán?

— Hallod, hogy törvényes időben, megengedett keretek között tette, amit tett és ilyenkor nem a születés, nem a vallás, nem a tekintély, hanem a lélek meg a kard áll a mérlegen. Ez a fickó nem mindennapi.

— Bizony megpróbálta a türelmet — segített Pethő a töröknek.

— Én egyebet mondok. A veszedelem tűzállóvá égette. Megbecsülöm benne a vitézt, nem kérek büntetést a számára.

A vörös Paradicsom bajusza alá mosolygott.

— Azt bízzátok csak rám.

Vadonatúj ruhába bújtatta a tiaja Kakukot. Adott alája hatmarkos lovat, egy krokodilbőrpajzsot, iszákját kitömte étellel s a bég parancsára a bég magánpénztárából megkapta hátralékos kétévi zsoldját.

Szegény feje, azt sem tudta, hogyan hálálja meg az apai jóindulatát. Kurtához fordult, hogy kiokosíttassa magát. Az nem is késett a jó tanáccsal.

— Hallod-é. Meg ne tudja az a rézorrú Sivornya, mit tett veled a bég. A fejemre mondom, hogy megfizetteti veled ezt az utat; még a legyeket is, melyek után a kutyája kapdos.

Pethő is arra vetődött.

— Miért tetted ezt, fiam?

— Azt hitték, hogy félek, meg hogy gyáva vagyok.

— Nem félni s óvatosnak lenni az két, egészen összeférő dolog . . . Olyan férfi, mint te vagy, fájdalom, ritka kalász manapság a magyarság tarlóján. Amit tettél, vétek nemzeted, meg az ország jövője ellen. Adj hálát Istenünknek, hogy most az egyszer javadra, javunkra fordította.

— Még kapitány uram is azt állítja, hogy én hibáztam?

— Persze, hogy hibáztál. A puskával nem szabad soron kívül lőni! Az esztelen hadakozás és a céltalan életpocsékolás ma súlyosabb bűn a gyávaság látszatánál.

Minden dorgálása mellett mégis megveregette elmenőben Kakuk vállát.

Annak hirtelen könny csillant a szemébe.

— Csak nem bőgöd el magad — riadt rá Kurta.

— Dehogy! Késő okossággal tellett meg a szemem.

Csaba Jenő dr.

HÁZIIPARI-MŰHELYÜNK.

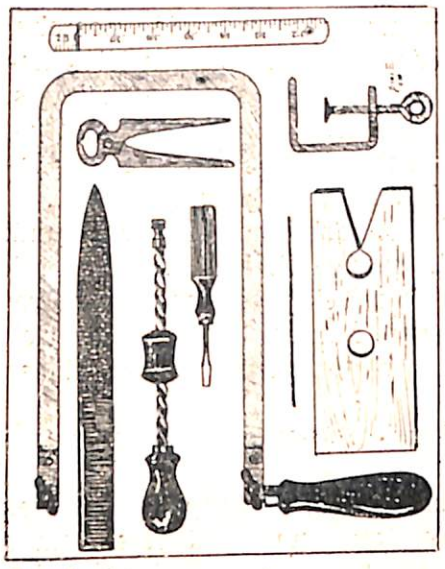

Szini-féle Szlöjd-szerszámok. I.

A Magyar Cserkész felhívta a figyelmeteket a Szini Zoltán-féle szlöjd mintalapokat ismertető és összefoglaló füzetre. Ezzel kapcsolatban hadd közöljük az alábbiakat.

Az elmult három esztendő alatt *három és fél millió pengő* ment ki külföldre játékokért. Ha magunk is meg tudnánk csinálni, akkor a kisöcsénknek és kishugunknak nem kellene cseh, francia, német, japán játékkal játszani, amit nem magyar gyerekek számára találtak ki.

Igen ám, de ehhez meg kell tanulnunk elkészíteni a játékokat.

Ha azt akarjuk, hogy komoly dolog kerüljön ki kezünk alól, akkor meg kell tanulnunk bánni az anyaggal és szerszámmal: aki valaminek nem mestere, hóhéra annak.

Jó szerszám fele munka, mondja egy régi mester-közmondás. Szeressük szerszámainkat, tartsuk őket tisztán és rendben. Csak olyan munkát végezzünk velük, amilyenre gyártották őket. Például a faráspolyt nem használom fém, különösképpen vas reszelésére.

Szini Zoltán tanár úr a szlöjd munkához szükséges szerszámokat is összeállította, aminek különösen a kezdő veszi nagy hasznát, mert nem vásárol felesleges szerszámokat.

A Szini-féle szlöjd-szerszámösszeállítások ábráit bemutatjuk. Az O. V. T. T. kérésére a Cserkészbolt is bevezette azokat árui közzé, de megvehetitek bárhol.

Az első és harmadik a lombfűrészelő-faragó cserkésznek, a második a papírmunkát végző cserkész szerszámait tartalmazza. A legnélkülözhetetlenebbek ezek.

A legfontosabb a lombfűrész-keret. A mi céljainknak teljesen megfelel az acélból készült keret, ha elég nagy a mélysége (a széles deszkák fűrészelésénél fontos!), ha a fűrészt jól lehet befogni, s elég rugalmas. A hozzávaló fűrészlapokat tucatos csomagolásban árusítják, külön a fa-, külön a fém fűrészeléséhez. Tucatonkint más-más a fogazási módja és nagysága. — Fontos eszköze a lombfűrészelésnek a lombfűrész-asztalka. Készítik teljesen fából, ami jobb megoldás, mint a vascsavarú. Fontos az, hogy az asztalhoz csavarva szilárdan álljon.

Lombfűrészmunkához szükséges a pergőfúró is. Pótolhatjuk úgy, hogy vékony kerekfa hegyébe erős, hegyes szöget erősítünk s két tenyerünk között pörgetve fúrunk vele.

Jó ha van, bár eleinte nem szükséges: harapó-, csípő-, laposfogó, mérővessző, kis satu, tűreszelők, faráspolyok, különböző fémreszelők, csavarhúzók stb.

A ragasztóanyagunk nagyobbrészt az enyv. Az enyvet darabokra törjük, az enyvesedényünkbe rakjuk és leöntjük vízzel. Az enyv így megpuhul és megduzzad. Enyvesedényünket egy nagyobb edénybe állítjuk bele. A kettő közé vizet töltünk s így melegítjük fel az enyvet. Közvetlenül sohasem szabat az enyvet melegiteni, mert még akkor is sokat veszít ragasztóképességéből és rugalmasságából, ha oda sem égett.

Üvegpapirra is van szükségünk. Különböző nagyságban (kis v. tekercs) és különböző finomságban árusitják. Ugyancsak szükségünk van másoló (indigó, carbon) papirra is.

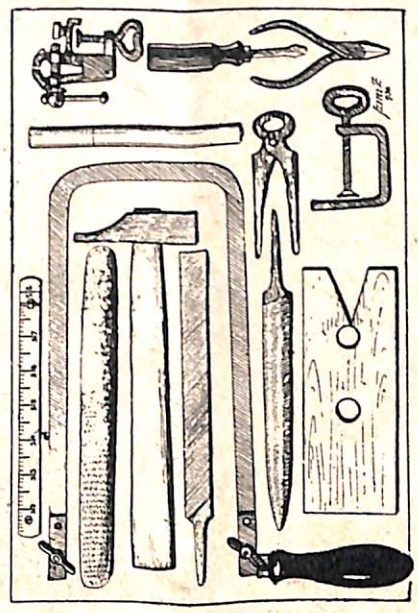

Szini-féle Szlöjd-szerszámok. II.

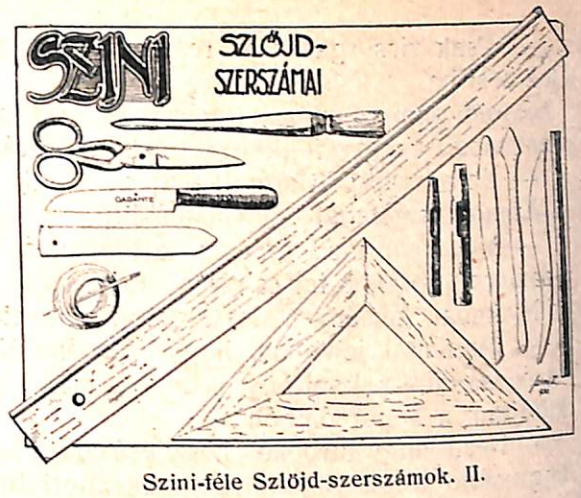

Szini-féle Szlöjd-szerszámok. II.

Megmunkálandó anyagunk a lombfűrészdeszka. 2—10 mm vastagságban készül, mind a két oldalán gyalulva, leggyakrabban jávorfából, azután diófából, körtefából, hársfából, fenyőfából. Készítik úgy is, hogy több egészen vékony deszkalapot ragasztanak össze. Ez leginkább topolyafából készül. Nem vetemedik és olcsóbb. Tanuláshoz elsősorban alkalmas. Ha kisebb darabokban vásároljuk a lombfűrészdeszkát, olcsóbban vehetjük meg.

Ha már mindenünk megvan, ami a lombfűrészeléshez szükséges, tudnunk kell azt is, mit akarunk készíteni. A Magyar Cserkész előbbi évfolyamaiban megjelentek különböző fűrészelési minták. Hátrányuk az, hogy előzőleg még át kell rajzolnunk őket. Hasznosan tudjuk felhasználni a Szini-féle szlöjd mintalapokat. Amint olvashattátok a Magyar Cserkész előbbi számában megjelent ismertetésben, 52 mintalap van. A mintalapokat s az egyes tárgyak elkészítési módját egy kis füzet ismerteti. Mellékelten bemutatjuk négy lapnak kicsinyített képét. Az O. V. T. T. kérésére a Cserkészbolt raktáron tartja úgy a mintalapokat ismertető kis füzetet (30 fill.), valamint a mintalapokat is (darabja 14 fillér). A lapok egy-egy oldalának hossza hatszor nagyobb, mint a közölt kicsinyített képen.

Azonban nemcsak kész mintalapokat tudunk felhasználni, később magunk is tervezünk mindenféle játékot. Mindenféle új ötletet, játékot, amit vagy ti magatok találtok

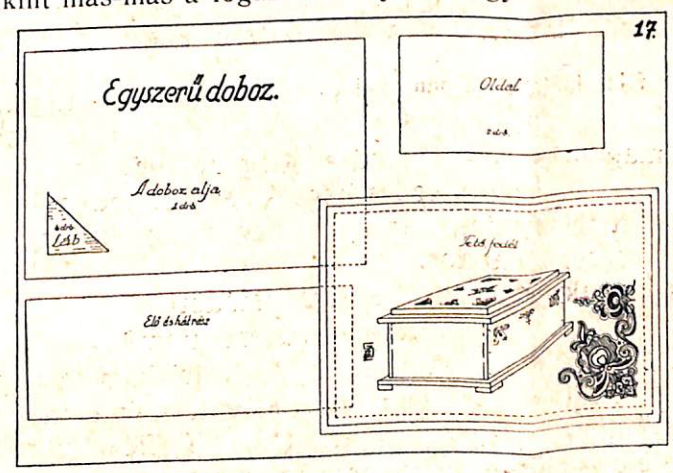

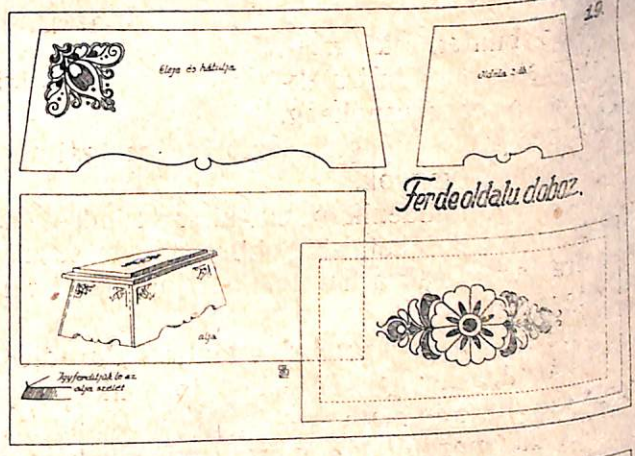

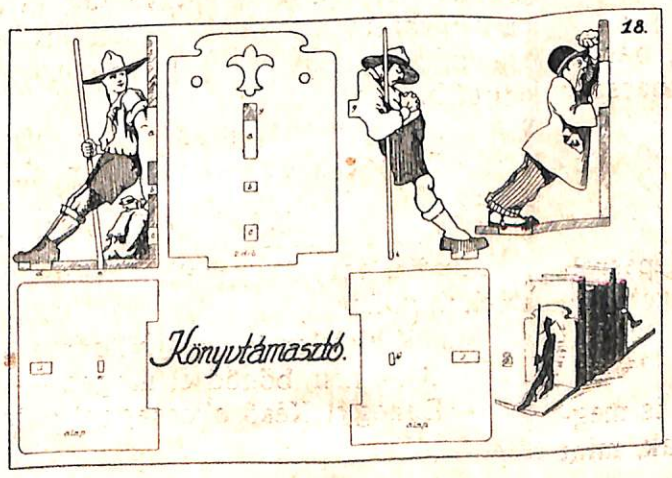

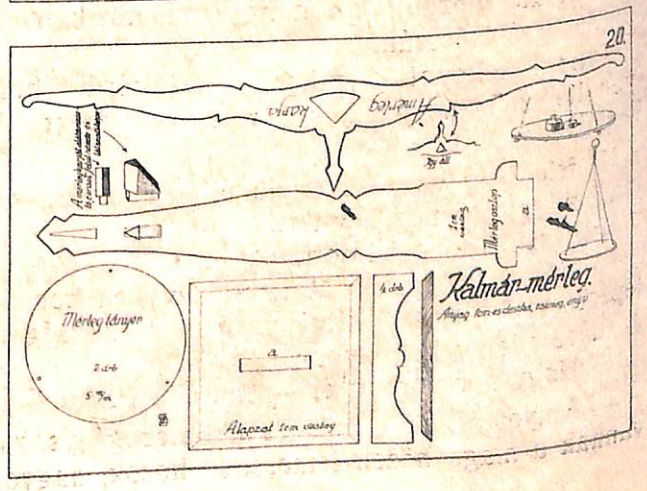

ki, vagy pedig másoknál (falusi gyerekeknél) láttatok, vagy ezután láttok meg, közöljétek velünk. Irjátok meg, hogyan kell megcsinálni, hogy mi azt kipróbáljuk és tovább adhassuk cserkésztestvéreinknek. Ha azt fogjuk látni, hogy ezek a dolgok érdekelnek benneteket, akkor még mi is közlünk sok játékot, amivel magatokat és kisebb testvéreiteket is megörvendeztethetitek.

Munkára fel!

Res.

MÁLÉKONY EZ VILÁG DICSŐSÉGE.

Ne kárörvendezzetek, cserkésztestvérek, és ne gyanusítsátok a derék betűszedőt és korrektort: nincs sajtóhiba a címben. A világ dicsősége bizony nemcsak múlékony, de málékony is, mint ezt az alábbi siralmas história mutatja.

Téli tábor vala éppen s a táborban síversenyek. Bundás Friciben csak úgy feszült az ambíció. Győzni vagy halni! Ez volt a jelszava. De a halni szót csak úgy illendőségből tette hozzá, mert bizony ahhoz édeskevés kedve volt ezen a gyönyörű téli reggelen. Magában inkább így élt a jelszó öntudatlanul: Győzni vagy nyerni, azaz elsőnek lenni minden áron.

Hát az igazat megvallva meg is volt hozzá minden esélye. Mert Frigyes barátunk úgy siklott a keskeny hótalpakon, mint a csík. A monda szerint már a bölcsőjének ilyen hótalpai voltak s már akkor tanult bele ilyen jól a mesterségbe. Hát nem tudom, mennyi igaz, de hogy a csapatban nem volt senki, aki csak nyomába is érhetett volna, az szent igaz.

— Hüjj, micsoda dicsőséget vágsz te ma zsebre — mondta neki kebelbarátja, a Gyömösz —. Testvérek között megvan kilenc mázsa élősúlyban.

— Mi az, mi van meg? — riadt fel ábrándjaiból Frici.

— Hát a dicsőség. Lefogadom, hogy kilencmázsás diadal lesz.

Fricinek azonban csodálatosképpen nem derült fel képe erre a baráti biztatásra, sőt inkább ellenkezőleg. A meteorológiai jelentés ezt inkább úgy fogalmazná, hogy változékony, hüvös, helyenkint erős felhőzettel, a homlok és ajkszöglet táján erős betüremlésekkel.

— Hát te mit ráncolod a skalpodat? — méltatlankodott a hű barát. — Talán bizony nem örülsz a győzelemnek?

Frici sóhajtott.

— Hát persze, hogy örülök, már hogyne örülnék — fuvolázta bánatos hangon —. Csak tudod, Gyömikém, múlékony ez világ dicsősége, mint ezt egy szép vallásos versben olvastam egyszer.

Gyömöszke a fejét csóválta.

— No és, hát ha olvastad is, mi köze ennek a síversenyhez?

— Nagyon is sok! — mélázott halkan Frici. — Csodálom, hogy a te művészlelked nem érti meg ezt a bánatot.

(Itt meg kell jegyeznünk, hogy Gyurcsák Ferit csak művésznevén hívták Gyömösznek a táborban, lévén ő a gittnek, agyagnak és más nemes szobrászati anyagnak mesteri kezelője.)

Frici pedig még jobban elérzékenyült és úgy lehelte suttogón:

— Engem a dicsőség vágya emészt. Mit ér, hogy az első díj egy negyedkiló csokoládé. A csokoládé elszopódik s marad, mi volt, a puszta lég, ahogy a nagy Vörösmarty mondja.

— Hát mi a csodát szeretnél? — vonogatta vállát Gyömi. — Csináltasson a csapat egy díszsírhelyet a számodra?

— Hát olyasvalamit — vallotta meg kissé röstelkedve Frici —. Ha nem is éppen díszsírhelyet, hanem . . . izé . . . látod . . . más nagy embereknek szobrot állítanak!

— Szobrot. Hmmm! — és Gyömöszke elgondolkozott. — Hát ilyesmire fáj az agyarad?

— Nem a fogam fáj rá — szépítgette a dolgot Frici —. Hanem tudod, délután kijön a papám meg a mamám, meg a húgaim, meg ismerősök. És hát szeretném, ha valahogy nagyobb ünnepélyességgel ülhetnénk meg a diadalomat. Őmiattuk szeretném, hogy fürödjenek a dicsőségben.

— Na jó! — mondta hirtelen felvillanó szemmel Gyömösz. — Ha csak ez kell, hát majd fürdenek. Itt a mancsom rá, hogy fürdenek, csak te nyerd meg előbb a versenyt.

Ó, Gyömi, ez életem legszebb napja — suttogta.

— Köszönöm — rebegte hálásan Frici, és hirtelen támadt örömében belerúgott egy hórakásba.

— Ohó, azt ne bántsd. Az kell nekem! — tiltakozott Gyömi.

— No hallod? Csak van itt elég hó — csudálkozott Frici.

— Csodálom, hogy te, mint szintén művészlélek, nem érted ezt! — idézte vissza barátja fejére saját mondását Gyömi és műértő szemmel vizsgálta a nagy hótömböt.

Azonban a parancsnoki síp hangja bejárta a télitábort, az előversenyek megkezdődtek. A két jóbarát kezetszorított.

— A viszontlátásra a csata után!

*

Sütött a nap, szikrázott a hó. Tehették, és mondhatom, meg is érte nekik a fáradságot, mert ilyen diadalt, mint aminőt Frici aratott ezen a napon, se napsugár, se hó nem pipált még. Ahány számban indult, annyi első helyezést ért el. S amikor délben győztesen vonult ebédhez, az akkorára megérkezett rokonok, szülők fogadták, sőt a csapat is leadott néhány ünnepélyes üdvrivalgást.

A különös csak az volt benne, hogy az ünneplők kivétel nélkül hátatfordítottak neki, ami eléggé szokatlan módja az ünneplésnek. Valamennyien egy irányba bámultak s mikor Frici maga is odasandított, hát majd elállt a szívverése örömében.

A főtér közepén egy hótömeg emelkedett s a hódombon, mint talapzaton egy hóból faragott mellszobor állt. Hóból készült cserkészkalapja és jellegzetesen pisze orra messziről elárulta, hogy a győztest ábrázolja. De félreértések elkerülése végett a talapzatra is ki volt írva: A NAP HŐSÉNEK. S a jó öreg nap fenn az égen valószínűleg félreértette a felírást egy kicsit, legalább is olyan barátságosan sütött, mintha ezzel is el akarná ismerni az ő saját külön hősének Fricit.

Gyömi, a szobrászmester kivörösödött marokkal, de büszkén állt műve előtt. Élvezte a hatást, mely az első percekben leírhatatlan volt.

Frici megölelte barátját és azt susogta:

— Ó, Gyömi, ez életem legszebb napja!

Aztán a tömegnek is juttatott egy leereszkedő kézlegyin-

test. S a szülőkkel, rokonokkal is olyan méltóságteljesen rázott kezet, mint egy miniszterelnök, ha fogadónapja van. Az ebédnél is úgy ült, mint aki nyársat nyelt s amikor a parancsnok úr magához hívta, természetes előkelőséggel telepedett le melléje, mint akinek kijár az a kitüntetés, hogy a parancsnok oldalán fogyassza el az ebédet.

Valaki közben belecsimpaszkodott, hogy lelkesen gratuláljon neki, de ő előkelő hidegséggel rázta le az egykori jóbarátot. Elvégre most már sokkal nagyobb ember volt, minthogy csakúgy mindenkivel szóbaállhatna.

No, egyszóval folyt az ebéd a hosszú asztalok mellett. A hangulat egyre melegebb lett. A látogatók térdéről is egymásután kerültek le a takarók. Mivel hogy ragyogó idő volt. Ám az ünnepélyes hangulatot titkos derű kezdte felváltani. Például ilyen megjegyzések hallatszottak:

— Nézd, a Fricinek konyul a füle.

— Csúszik a kalapja.

Az ünnepelt önkéntelenül a füléhez kapott, de azt rendben találta. Ám akkor megint elkapott néhány szállongó igét:

— Nézd a Frici orrát! Az orrát nézzétek, fiúk!

Frigyes a szaglószervét is megtapogatta zsebkendőjével, de semmi olyan elváltozást nem tapasztalt rajta, ami az ő orrának hirtelen népszerűségét indokolta volna.

— Mindjárt leesik az álla! — ütötte meg fülét újra egy hang. S tudta, hogy róla beszélnek. De elhatározta, hogy nem engedi kilódítani magát méltóságos nyugalmából. Nem kell törődni a tömeggel. Figyelmét tehát inkább a jó meleg gulyásra irányította, mely igen jól esett a nagy munka után.

— Fricinek görbül a szája!

— Fricinek konyul a nyaka! — hallatszott most már egészen hangosan a kiáltás. Utána harsogó nevetés tört ki.

— Mállik a Frigyes, mámámámámmálik! — süvöltött végig az egész táboron s mire Frici felnézett, hát kis híja, hogy bele nem hemperedett a lócáról hátrafelé a hóba. Mert irtózatos volt, amit látott. A szobor, az ő szobra, dicsőségének beszédes emlékműve, mely arra volt hivatva, hogy századokig (vagy mondjuk legalább a télitábor három hosszú napján át) hirdesse az ő dicsőségét, tehát a szobor, bbbbbrrrrr! Nem is lehet azt élőszóval elmondani!

Ha némi segédfogalmat akartok szerezni erről az iszonyú látványról, nézzétek meg az igazi Fricit olyankor, mikor szóba kerül ez a história. Akkor az ő nyaka is mindjárt bánatosan oldalt hajlik, a kalapja lekonyul, az orra ferdén áll, a szája elhúzódik s az álla leesik, mintha búcsút akarna mondani ennek a siralmas világnak, amelyben még a legnagyobb dicsőség is málékony.

Mikroszkóp.

AZ AMBICIÓZUS SEGÉDÖRSVEZETŐ.

Segédörsvezetőm igen ambiciózus fiú, de sokáig nem tudta megtalálni munkakörét. Gondolom, hogy van sok segédörsvezető testvérem, kinek helyzete hasonló és nem talál kielégíttetést a vállán díszelgő piros csíkban; azért közlöm ezt a kis cikkecskét.

Napokban összejövetelt tartottunk, összejövetel után elfog Tibi, a segédörsvezetőm: „Kedves Loránd, adj valami munkát nekem is, ne legyek tovább is kolonc az örs és a Te nyakadon is. Szeretnék igazi segítőtársad lenni!"

Nagyon megleptek ezek az őszinte szavak s nagy boldogan fogtam hozzá Tibit kioktatni:

— Örülök neki, hogy ilyen kéréssel fordulsz hozzám, rajta leszek, hogy megtaláld a munkádat. Nézzük, mi a szereped az örsigyűlésen.

— Oh, azt már tudom, hisz benne van az Örsvezetők könyvében. Először is negyedórával hamarabb jövök, előkészítem az otthont az összejövetelre, fogadom és foglalkoztatom a koránjövőket. Mikor belépsz jelentek, imádkoztatok. Nekem ez nem elég! Olyan munkát adj, amiben igazán segéded lehetek.

— Hiszen vezeted az örsi naplót, meg a pénztárt . . .

— Az csak adminisztráció, azt bármelyik fiú elintézhetné. Ilyent gondolok: tudod, hogy a Bandi szereti az orrát piszkálni, uzsonnagyűlés után magad panaszkodtál, hogy folyton csámcsog és a fogait piszkálja, de nem lehet neki szólni, mert megsértődik.

— S hogy gondolod Te a baj orvoslását?

— Hogy? A legközelebbi összejövetelen indítványozni fogom, hogy beszélgessünk az illemről. Sokkal könnyebb dolgod lesz, ha a téma így látszólag a fiúktól indul ki. Te persze előzőleg elolvasgatod a Kis gentlemant (Zászlónk Diákkönyvtára). Beszélgetni kezdünk . . .

— Belevonjuk Bandit a beszélgetésbe és megkérdezzük, vajjon neki mi a véleménye! Nagyszerű! Tibikém, Te kész hadvezér vagy! Most már értem, mire áhitozol Te. Ezentúl mindig meg fogjuk beszélni, miről legyen szó az összejövetelen s mivel fogunk együttesen „fellépni". Mindjárt adok is néhány feladatot: az örsben eddig csak egy fiú nem járatja a Magyar Cserkészt . . .

— Igen, a Ferkó. De ő nem is teheti, szegény árva fiú.

— De jeles diák! Itt a félév, beszélünk az igazgató úrral, hogy mint jeles tanulót, jutalmazza egy évi Magyar Cserkésszel. Az előfizetést az örsi pénztárból fedezzük. Micsoda nagyszerű örsi jótett lesz!

— S hogy fog örülni neki Ferkó!

— A Te feladatod, hogy rávedd a fiúkat, hogy egy kicsit buzgóbban fizessék az örsi pénzeket. Parancsnok úr ismételten szólt, hogy az örs nem fizette be a havijárulékát s ennek Béla az oka hanyagságával! Menj el a lakására a pénzért!

— Meg fog neheztelni, hogy ilyen hanyagnak tartom.

— Nem is úgy gondolom, hogy azzal állíts be: Pénzt, vagy életet! Hanyag fráter!, hanem látogatási szándékkal menj s csak úgy beszédközben említsd meg: Azám Béla! Ha jól emlékszem Te még nem adtad be a havijárulékot! stb. Hidd el, nem fog megsértődni.

„Igazad van, elmegyek még ma hozzá. Láttad a Magyar Cserkész legújabb rejtvényét? Kicsit nehéz, nem tudtam megoldani.

— Hozd el a legközelebbi összejövetelünkre, együttesen megfejtjük és beküldjük. Látod itt is munkálkodhatsz! Elősegítheted az örsi pályázatokat.

— Loránd, egészen meg vagyok hatva Tőled! Sziporkázol a sok ötlettől!

— Azután itt van a Pityu. Milyen jó cserkésznek indult és most alig néz az otthon felé! Beszélj vele Te is, bíztasd, hogy jöjjön el mindig, mert nagy szükség lesz rá az örsi versenyen!

— Okvetlenül megteszem! Alig várom már, hogy igazán munkába lépjek. Ugy-e engedsz nekem is összejövetelt tartani?

— Hogyne, de előbb Bandit illemre neveljük. Vigyáznunk kell, észre ne vegye a „támadást".

— Bízzál csak bennem, vigyázni fogok. Szeretném letenni az I. oszt. próbát. Segítesz rá elkészülni?

— Számíthatsz rám! A mult héten beszélgettünk Parancsnok úrral s felvetődött a segédörsvezetői próba kérdése. Ajánlatos volna behozni. Pontjai körülbelül a következők:

1. I. oszt. próbás cserkész.
2. Ismeri az Örsevezetők Könyvét.
3. Pontosan ismeri a próbákat, úgyhogy egyes pontokat elő is tud adni.
4. Jártas a gyakorlati cserkészéletben. (Örsv. tábor.)
5. Parancsnoka utasítása szerint olvas jellemnevelő könyveket.
6. Akar jó örsvezető lenni.

— Annál inkább készülök az I. oszt. próbára. De most már búcsúzom, mert még el kell mennem Bélához. Isten Veled Loránd, köszönöm a jótanácsokat! Jó munkát!

— Én is „Jó munkát" kívánok Neked Tibikém ahhoz a nagy feladathoz, amibe most belefogtál! Te leszel az én igazi segítőtársam és leendő utódom. Jó munkát!

Ezzel elváltunk. Tibor ment a havijárulékért Bélához, én pedig haza. És éreztem, hogy milyen boldog örsvezető vagyok . . .

Priszt,
Szeged, H. Ö. K.

Kedves Toncsikám!

Multkoriban, mikor együtt voltunk, sok mindenről, többek közt az örsi „liebling"-ről is beszélgettünk. Elválásunkkor így szóltál: „Jó lenne ezt a „liebling" ügyet írásban kidolgozni, nem árt, ha maradandóan meglesz valamelyikünknek". Ez a megjegyzésed volt indítóoka mostani levelemnek.

Lássuk tehát, mi is az a liebling. Ha mint német szavat nézzük, kedvencet jelent, de ha mint cserkészkifejezést, úgy egy könnyen ártalmassá váltható fiútípust jelöl.

A liebling rendszerint az újoncok egyike, ki vagy kedvesebb, vagy ügyesebb a többinél, kit azután a fölöttesei a többinél jobban szeretnek, s vetekedve becéznek. Azt gondolhatnók: ugyan mit árt a csapatnak, ha az örsvezető az egyik örsi taggal többet foglalkozik, s apróbb hibáit nem veszi olyan szigorúan? Pedig árthat, sőt árt is a csapatnak, s ezért jó lesz vele előre megismerkedni.

Megalakul az örs. Mindjárt az első összejöveteleken feltünik egy kedves, kis, szöszi fiú, ki jóval több akarattal, s szorgalommal cserkészkedik, mint a többi. Az örsvezetőnek feltünik az okosbeszédű örsi tagja, ki egyre jobban behizelgi magát nála, s az örsvezető nap-nap után jobban megszereti, s megkülönböztetett szeretetét kifejezésre is juttatja. Az örs többi tagjainak vakoknak kellene lenniök, ha nem vennék észre, hogy az örsvezető a Cucit mennyire szereti, s ez elszomorítja, elkedvetleníti őket. „Mivel különb ő, mint mi?" Ezzel már meg is kezdődött a széthúzás. De a tekintélyt is rontja a liebling, mert mindig több és több bizalmasságot enged meg magának, nem csak az örsvezetője, hanem a többi fölötteseivel szemben is, hisz neki mindent szabad! — Ártalmas a lieblingnek magának is, mert beképzeltté teszi, azt hiszi, hogy sokkal különb társainál. A szakadás közte és az örs között egyre mélyebb lesz, s nem egyszer szét is esik az örs, többen kilépnek, mert „ha az örsvezető Urnak a Cucus a legfontosabb, maradjon vele mindig! Nekünk nem kell belőle több!"

Ha a rajparancsnoknak van lieblingje, az sokszor még az örsvezetőit is elmellőzi miatta. Az érzékeny, jobbérzésü örsvezető nem egyszer megválik a csapatától, s az örs pásztornélküli nyáj módjára szétszéled.

Láthatjuk, hogy a liebling veszedelmes fajtája a cserkészeknek, kitől óvakodnunk kell. Ez nem jelenti azonban azt, hogy azoknak, kiknek több szeretetre van szükségük, többet is ne adjunk. Csak ne engedjük dologkerülővé válni, hanem egy hajszálnyival többet követelve tőle, munkára szorítsuk, s így a liebling a csapat hasznos tagjává lesz.

Cserkésztestvéri szeretettel üdvözöllek *Lajcsi.*

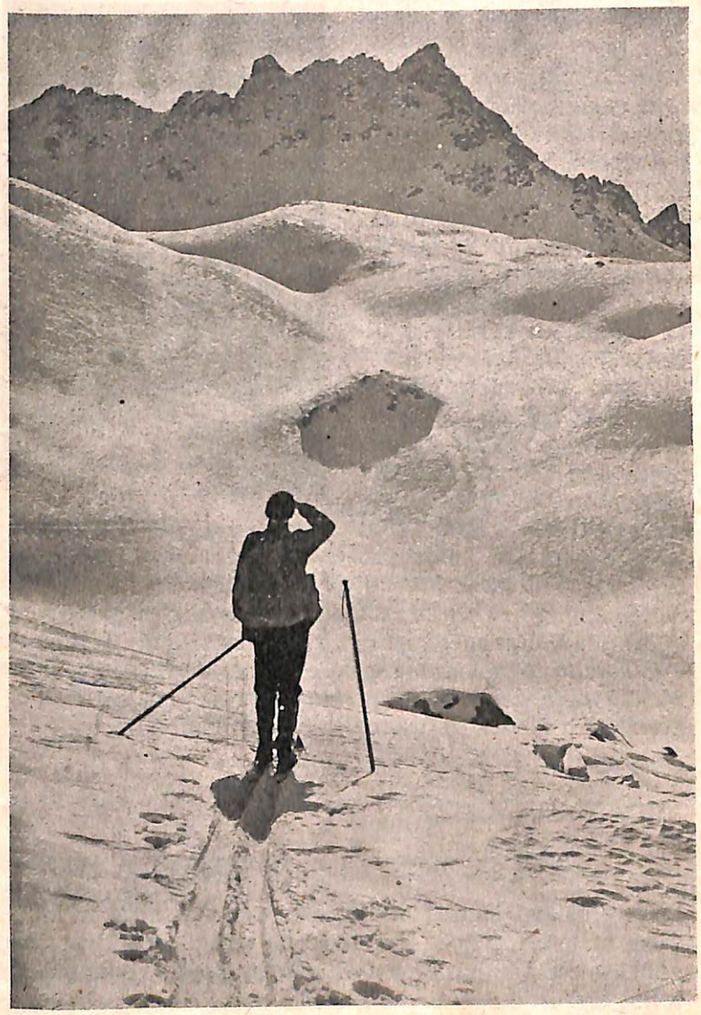

HALK MÉLÁZÁS A HÓ FELETT . . .

Valaki itt haladt előttem
S meghagyta számomra nyomát . . .

Éjjel haladt vagy délidőben
Vitte a sí — szaladt tovább.

Körötte éppígy zengett csendje
A havas tájnak s hallgatott . . .

Tudom: bánatát elfeledte,
Mert most én is boldog vagyok.

Valaki itt haladt előttem,
Két léc-szál vitte és szaladt,

Éjjel volt vagy tán délidőben
S éppígy állt szüz ágak alatt.

Éppígy állott és éppígy szárnyalt
Lelkében a csend és a dal . . .

De jó, hogy nyomára találhat
Az én nyomom — mást mit akar?

Valaki itt haladt előttem,
Köszöntlek, kedves valaki . . .

Talán köd harmatába szőtten,
Szavam meg fogod hallani . . .

(tyll)

FÉNYKÉPEZÉS A CSERKÉSZTÁBORBAN.

A negatívok erősítése.

A negatívok hibáinál megjegyeztem, hogy a gyenge negatívot erősíteni, a túlságosan erős (födött) negatívot pedig gyöngíteni kell. Ha a negatív gyöngesége vagy erőssége nagy mértékű, javítás nélkül egyáltalán nem tudunk használható másolatot készíteni róla. Ha azonban csak kismértékben erős vagy gyenge, a gyöngítéssel, illetve erősítéssel a fény- és árnyrészek közötti tónusbeli különbséget növelhetjük, vagyis a kettő közötti fokozatos átmenetet (gradiációt) javíthatjuk.

A gyönge negatív oka, mint tudjuk a rövid megvilágítás. Az erősítés és gyengítés szükségessége azonban ma már nem olyan létkérdés, mint régebben volt, mivel ma már úgyszólván kizárólag gázfény- és brómezüst papírost használunk a pozitív képekhez és ezekből rendszerint legalább háromféle minőségűt készít minden papírgyár: 1. *Normálisan* dolgozót a normális erősségű negatívok számára. 2. *Keményen* dolgozót a gyenge negatívok számára. 3. *Lágyan* dolgozót a kemény negatívok számára. E lágysági különbségek lehetővé teszik, hogy a kismértékben födött, illetve gyönge negatívról, épolyan jó másolatot készíthessünk, mint a normális negatívról. Hogy mégis mikor erősítsünk, vagy gyöngítsünk, e kérdésekkel a következő fejezetekben foglalkozunk.

Téli napsütés. *Nemoda S. felvétele*

Az erősítés. Ha a gyönge negatívról helyes kezeléssel keményen dolgozó papírosra sem tudunk kielégítő másolatot készíteni, nem marad más hátra, mint megerősíteni. A különböző összetételű erősítők különböző mértékben erősítenek. Közülök mindig azt kell használnunk, amelyik a negatív jellegének legjobban megfelel. Használatban legegyszerűbb az *uránerősítő* alkalmazása. Poralakban, üvegcsövecskében feloldásra készen is kapható. Ha pedig magunk akarjuk elkészíteni a következő összeállítást ajánlhatom:

1. Uránerősítő:

Víz	200 cm³
Vörös vérlúgsó	1 g
Urán nitrát	1 g
Ecetsav (koncentrált)	20 cm³

Az erősítést legcélszerűbb közvetlenül a negatív kimosása után elvégezni. Az erősíteni kívánt negatívot igen gondosan és alaposan kell rögzíteni és kimosni, nehogy foltos legyen a negatív az erősítés után. Ha régebbi negatívokat akarunk erősíteni, először el kell távolítanunk róla a zsíros kéz fogdosási nyomait. E célból néhány százalékos ammoniák-oldatban fürdetjük a negatívot s csak azután erősítjük.

Az erősítési eljárás úgy történik, hogy a *jól kimosott* negatívokat nedves állapotban az adott összeállítású erősítőfürdőbe helyezzük és abban *állandó mozgatás közben* addig hagyjuk, amíg a kívánt erősséget el nem éri. Ennek ellenőrzése nem nehéz feladat, mert az uránerősítő vörösre színezi a negatívot s így nemcsak az erősödés mértéke látható jól, hanem az, hogy az erősítő egyenletesen hatott-e mindenütt a negatívra.

Az uránerősítő igen radikális erősítő, amely az alig látható negatívot is használhatóvá teszi, föltéve, hogy az nem fátyolos. Ebben az esetben először le kell gyengítenünk (erről később lesz szó), hogy a fátyol eltűnjék róla s azután erősítjük meg.

Nem célszerű az olyan negatívok erősítése sem, amelyek csak részben gyengék, de tartalmaznak erős megvilágítású födött részleteket is. Az erősítés ugyanis ezeket a részleteket átvilágíthatatlanul födötté változtatná.

Az erősített negatívokat 15—20 percen át mossuk többször váltott, de nem folyó vízben. Minőségileg addig, amíg az átlátszó részek sárga színeződése teljesen el nem tűnik. Semmi esetre sem szabad a negatívokat magukra hagyva áztatni, mert a jelzett időn túl mosott negatívokról maga az erősítés vörös színezése is leázik s ekkor a negatív még gyöngébb lesz, mint erősítés előtt volt.

Az uránerősítő rendkívül intenzív hatása miatt egyes esetekben teljesen nélkülözhetetlen és pótolhatatlan. Alkalmazásánál azonban okvetlenül szem előtt kell tartanunk azt a körülményt, hogy a vele erősített negatívok néhány év alatt teljesen tönkre mennek. Ez természetszerű következménye annak, hogy az erősített negatívokat nem moshatjuk ki eléggé, mert akkor magát az erősítést is eltávolítjuk, ezért az értékesebb negatívjainkat ne erősítsük uránnal, hanem más gyöngébben ható, de tartós eljárással.

Ugyancsak a következő gyöngébb hatású erősítőket használjuk akkor is, ha a negatívunk nem annyira gyenge ugyan, hogy uránkezelésre volnánk utalva, de kismérvű erősítésre bármi okból mégis szükségünk van. Ilyen ok például olyan különleges gázfény- vagy brómezüst papírfajta használata, amely csak egyféle (normális) keménységi fokozatban kapható.

2. Higanyerősítő:

A)	Víz	200 cm³
	Higanyklorid	4 g
	Brómkáli	4 g

A jól rözített és mosott negatívot a fenti oldatban addig kezeljük, míg az teljesen tejfehér nem lesz. Ekkor rövid ideig mossuk s utána a következő fürdőben kezeljük addig, amíg szürkésfekete nem lesz.

B)	Víz	200 cm³
	Kénessavas nátron, krist.	20 g

Ha túlságosan hosszú ideig fürösztjük a fenti fürdőben, a negatív újra gyengülni fog, bár igen kismértékben. Arcképekhez inkább ez a módszer ajánlatos, mint az uránerősítő s általában minden olyan esetben, amikor csak kisebb mértékű erősítés szükséges.

A higanyerősítésnek másik módja is van. Az A) kihalványító fürdőben kezelt és *igen alaposan* kimosott negatívot bármilyen, de friss előhívóval előhívjuk. A kép ekkor is szürkésfeketén jön elő. Ezen eljárásnak az az előnye van, hogy a már egyszer megerősített és kimosott képet az A) oldattal újra kihalványíthatjuk s újra előhívhatjuk,

vagyis másodszor is erősíthetjük (ha az első erősítés hatása kevés volt).

A higanyerősítő üvegcsövecskében felodásra készen is kapható s ajánlatos is így vásárolni.

Összefoglalva a tudnivalókat jegyezzük meg: 1. Az igen gyenge, szinte teljesen átlátszó negatívokat erősítsük meg uránerősítővel. 2. A kissé gyenge negatívokat erősítés nélkül másoljuk *keményen dolgozó* gázfénypapírra. 3. A normális negatívokat *normális* gázfénypapírra másoljuk. 4. Az erős födésű negatívokat *lágyan dolgozó* gázfénypapírra. 5. Az átlátszatlanul födött negatívokat pedig előbb *gyengítsük* le. A gyengítési eljárásokat következő cikkemben fogom ismertetni.

Nemoda Sándor.

CSERKÉSZEK REPÜLŐ KIKÉPZÉSE.

Mióta századunk egyre fejlődő technikája, a még alig két évtizede csak kiváltságosok privilégiumát képező repülést közkinccsé tette, azóta egyre fejlődő — és semmi más sporteszköz mögött el nem maradó — biztonságával helyet követel ez a nemesebb s legnépszerűbb sportok sorában.

Míg a multban a repülés elsajátítása teljesen egyéni rátermettség, bőséges anyagi eszközök és sok szerencsés körülmény harmonikus összhangja mellett vált lehetővé, addig ma a gyakorlati repülés elsajátítása többé-kevésbbé mechanikus munka. A jelenlegi kétkormányos kiképzési rendszerrel szemben a régiek még együléses gépeken tanultak meg repülni s éppen ez a „magánjáró" rendszer volt a helyes iskola, mely *önállóságra*, gyors cselekvésre, hirtelen elhatározásra, lélekjelenlétre nevelt s csak a kiképzés ütemének lázas felfokozása vette el fennmaradásának lehetőségét.

A vitorlázó repülés, melynek keretében nincs szükség gyors tömegkiképzésre, megtartotta a régi tanítási metódust s élvezi előnyeit. A növendék tanulását az első lépéstől az utolsóig egyedül folytatja, miáltal kezdettől fogva önállóságra nevelődik.

Mielőtt először emelkedne a levegőbe, az oktató elmagyarázza a kormányok működését, hatását, figyemezteti a várható benyomásokra, eloszlatja szorongó „előérzetét", nehogy a gép első levegőbe emelkedésének szokatlan pillanata már zavarba ejtse az amúgy is megilletődött, szorongó szívű jelöltet. Miután pedig a vezényszavakra végzendő kormánymozdulatok a földön végzett próba alkalmával már jól mennek, következik az első elmozdulás, a — „szánút".

Az indítást szolgáló gummikötelet csak annnyira feszítik ki, hogy húzóhatása érvényesüljön, ám elégtelenül ahhoz, hogy a gépet levegőbe is lendíthesse. Igy a növendék hozzászokik a gummikötél hirtelen összehúzódása okozta könnyű rántáshoz, illetve a hirtelen sebességfelgyorsuláshoz (kb. olyan, mintha egy autó második sebességgel és sok gázzal indul), egyben beleéli magát a gép mozgásának körülményeibe, hogy mire az első tényleges ugrásáig eljutott, meglepetést okozó mozzanatok ne befolyásolják.

Csak ezután kerül sor az első repülésre. A gépet egészen lapos helyre állítják, hol alig van 1—2 méter nivókülönbség. A vontatókötél szabályos kihúzása s az oktató vezényszavai után a magasági kormányra figyelő növendék kezdetben olyan mereven ül a gépen, hogy alig képes valamit is megfigyelni repüléséből, hiszen ettől eltekintve, első, 20—30 méter távolságú és 2—3 mp ideig tartó repülése olyan gyorsan ér véget, hogy mire adott helyzetét felfoghatná, már ott is megint a föld . . . Most átvillan emlékezetén a kapott utasítás — ösztönszerűleg húzza meg a magassági kormányt. Egy rövid kis zökkenő, néhány méhány méter csúszás a földön s már le is zajlott az első „felszállás", a növendék tűzkeresztsége — s még csak megijedni sem volt ideje.

Most a többiek kerülnek sorra, addig növendékünk rágódhat az oktató kritikáján. Az utánuk következők repüléseinek megfigyelése lassanként mind feltünteti a hibákat, melyet a növendék — s minden kezdő — elkövet.

Az ugrások — s velük a repülések időtartama is — egyre nőnek. Ötven-hatvan, majd 80—100 méter távolságra lebeg el a tanítvány, miközben sor kerül a többi kormányok használatára is. A távolsággal nő a repülések magassága is — tizedik felszállására már 40—50 méter magasságban siklik a növendék, mikor aztán elárulja már rátermettségét vagy alkalmatlanságát is. Az ügyesebbek „otthagyják" társaikat és rohamosan törnek előre.

A tanulásnak ebben a stádiumában nem a távolság számít többé, hanem egyedül az — időtartam. Közeleg az „A" fokozatú vizsga s most oktató és növendék minden igyekezete a félperces repülések idejére irányul. Háromszáz méternél nagyobb távolságnak felel meg az az út, melyet a növendék első vizsgája keretében megtesz, — itt már érzi a növendék, hogy lassan úrrá lesz gépe felett és ettől az időtől kezdődik valóban tudatos repülése, mely már megvilágítja a magasságokhoz vezető utat.

Amint a növendékek csoportosíthatók lettek, a haladók megkezdik előgyakorlataikat a „B" fokozatú képesítés megszerzéséhez. Jönnek a jobb és bal fordulók, célleszállások előre kijelölt helyre, majd erősebb szélben és a nap által előidézett áramlásokban való repülések, míg kellő szélerősség mellett, egy-egy jobb- és balforduló által meghosszabbított idejű repülésben sikerül egy percen túl a levegőben maradnia. Sikerült a második fokozatú vizsga is s a növendék büszkén viseli félkoszorús „B" jelvényét, mint bizonyítékát annak, hogy most már nem kell megállania a megkezdett úton.

Akkor hát fel a — vitorlázásra! A „B" vizsgától idáig nagy az ugrás. A „C" képesítés feltételeként öt percen keresztül a kiindulási pont felett (tehát annál magasabban) kell vitorlázni, ami már határozottan tudást kíván. A vitorlázás korlátlan lehetőséget nyujt a rátermettség, tudás csillogtatására, — ez már a repülés magasiskolája! Kétségtelen, hogy aki már öt percig tud vitorlázni, az nincs messze az órás repüléstől sem, de addig sok kísérlet érleli meg a farkaskölyköt sólyommá, ki evvel azonban „be is érkezett" az öregsasok táborába.

vitéz Hefty Frigyes.

A KÖVETKEZŐ CSAPATOK KAPNAK JUTALMAT AZ ÉVI JELENTÉS PONTOS BEKÜLDÉSEÉRT.

1, 2, 2/ö, 3, 3/ö, 4, 5, 7, 9, 10, 14, 14/ö, 15, 18, 19, 22, 24, 25, 26, 28, 29, 32, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 71, 72, 74, 76, 77, 79, 80, 83, 85, 87, 88, 90/ö, 92, 93, 95, 96, 97, 98, 99, 100/ö, 101, 106, 109, 110, 112, 114, 117, 118, 119, 121, 127, 129, 132, 133, 139, 141, 144, 145, 148, 150, 151, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 163, 166, 168, 171, 172, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 182, 185, 190, 192, 194, 195, 196, 199, 202, 203, 205, 206, 207, 209, 210, 212, 214, 216, 217, 220, 223, 227, 229, 236, 237, 238, 243, 245, 246, 248, 250, 252, 254, 258, 261, 263, 264, 265, 266, 270, 275, 280/ö, 281, 282, 283, 285, 287, 288, 289, 290, 291, 293, 294, 295, 296, 300, 301, 304, 309, 314, 316/ö, 318, 321, 329, 334, 355, 359, 362, 364, 365, 366, 367, 371, 376, 382, 405, 407, 450, 452, 454, 458, 459, 460, 462, 464, 466, 467, 471, 472, 473, 474, 475, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 559, 560, 563, 564, 565, 566, 568, 572, 574, 576, 577, 581, 582, 584, 588, 590, 651, 653, 655, 657, 658, 660, 661, 663, 665, 666, 668, 669, 671, 673, 678, 682, 684, 685, 689, 690, 691, 751, 754, 755, 756, 757, 759, 760, 762, 763, 765, 766, 768, 771, 772, 804/ö, 805, 808, 812, 850, 853, 854, 856, 857, 861, 862, 865, 868, 870, 874, 875, 902, 905, 907, 908, 910, 911, 912, 913, 915, 916, 923, 925, 926, 929, 930, 934, 935, 936, 938, 943, 949, 950, 953, 954, 956, 958, 962, 966, 968, 971, 974, 977, 978/ö, 979, 980.

Évi jelentésüket még nem küldötték be:

4/ö, 6, 12, 20, 27, 33, 50, 51, 58, 62, 68, 69, 78, 89, 104, 105, 111, 115, 125, 135, 140, 146, 152, 162, 165, 169, 173, 183, 184, 188, 197, 201, 208, 218, 221, 225, 226, 231, 232, 241, 242, 249, 251, 257, 259, 260, 262, 267, 273, 277, 284, 286, 292, 297, 299, 312, 315, 317, 319, 320, 323, 326, 327, 332, 337, 338, 339, 341, 343, 344, 347, 349, 350, 375, 381, 384, 401, 402, 403, 404, 406, 455, 456, 463, 468, 469, 470, 558, 561, 562, 569, 570, 583, 585, 650, 652, 656, 670, 674, 675, 677, 680, 683, 687, 688, 764, 773, 807, 810, 851, 855, 858, 859, 860, 863, 864, 866, 867, 869, 871, 903, 909, 914, 918, 920, 921, 922, 928, 932, 933, 945, 946, 951, 957, 959, 961, 963, 964, 970, 972, 976.

Sötétedett már, amikor az egyenruhás inas Majlath grófnő fogadószobájába vezette Előd parancsnok urat. S egy perc mulva ott ültek már szemben egymással, komoly, nagy tárgyalásba merülve. Előd úr figyelmét nem kerülte ki, hogy a szemben levő üvegajtót takaró bársonyfüggöny meg-meglibben, mintha valaki bujkálna mögötte. Azt persze már nem tudhatta, hogy Iluska nézi ott dobogó szívvel azt a magas, elegáns urat, aki az ő legkedvesebb pajtásának cserkészparancsnoka lesz, ha sikerül őt a dákok őrvonalán keresztül Budapestre hoznia.

Amikor mintegy félóra mulva a fogadószobából az előszobába lépett, egyszerre mosolygós szemű, szöszke hajú, bájos kis lány surrant eléje. Előd úr kezet nyujtott és rámosolygott:

— A patakparti virágfüzéres kis lány, ugy-e?

— Igen, virágfüzért font a fejemre és mesélt nekem — felelt a kis lány. Aztán egyszerre megragadta mind a két apró kezével a férfi erős kezét és olyan megindító volt, amint könyörögve felnézett reá: — Bácsi kérem, vigyázzon nagyon Lurkóra és hozza el őt nekem! Ugy-e, el tetszik hozni? De igazán!

Lehet-e az ilyen kérésre nemmel felelni? Előd úr úgy érezte, hogy ha a világ minden dákja az útjába állna is, akkor is elhozza Lurkót a nagy kővárosba, ahol mosolygós Iluska és könnyes szemű nagymama olyan nehezen várják az erdő kis fiát . . .

•

„Hiába a tíz éves dák megszállás, azért a magyar erények ki nem vesznek a magyar szívekből Erdélyországban!“

Ezt a megállapítást Előd úr tette a Nagyszeben felé robogó vonatban és Lackó meg Boda Péter szívből igazat adtak neki. Mert amit most három napon át abban a kedves kis alsó-fehérmegyei faluban, a százados Fekete-kurián tapasztaltak, az a magyar vendégszeretetnek valóságos himnusza volt. Fekete nagypapa, a mult század közepéről maradt nagyon kevés öreg magyarok egyik utolsó példánya, valóságos csodáit mutatta a vendégmarasztaló lelemények furfangnak és amikor egy-egy újabb kifundált haditerve sikerült, még csak haragudni sem lehetett reá, mert örökké füstölő hosszúszárú pipája mellől, a fején ülő selyembojtos sapkája alól olyan huncutul mosolygó ártatlansággal tudott ránézni az emberre! Előd úr úgy tervezte, hogy Pistát átszolgáltatják a nagyszüleinek és a következő vonattal már mennek is tovább, de bizony még a negyedik nap délutánján is csak úgy tudtak szabadulni, hogy Fekete nagypapa soha meg nem bocsátó, sértődött haragja kísérte őket, amiért ilyen hamarosan faképnél hagyták. Mikor őneki még annyi rengeteg sok megbeszélni valója lett volna a pesti tanárral!

Utitervük Nagyszebenen át Brassó felé vezérelte őket; nemcsak azért, mert a Hargitán még nem tudta átvezetni vonatát az ember s a csíki hegyeket csak úgy érhették el, ha nagyon messze délnek megkerülik a haragos üstökü hegységet, hanem azért is, mert Brassóban akarták megkeresni a Lurkó nyomát és onnan fel az Olt völgyében az ő vasparipájával utazni.

Amint a vonat kanyarogva robogott kelet felé, Előd úr halk szóval mesélt a két fiúnak. Mennyi emlék, mennyi történelem minden lépten-nyomon! Elmúlt harcos, gyönyörü magyar századok elevenedtek meg a diákok előtt a parancsnok szavai nyomán és Boda Péter maga sem tudta, milyen nagy dolgot mondott ki, amikor egyszer csak felsóhajtott:

— Most látom csak, milyen messze van tőlünk, pesti diákoktól Erdély és a régi magyar történelem! Egy-két város és egypár Végvári-vers: ez volt eddig az én lelkemben Erdélyről és most úgy érzem, hogy nagyon szégyellem magamat . . .

Előd úr szomorúan mosolygott és nem felelt a Péter vallomására. Rágondolt arra a sok ezer pesti diákra és csendesen mesélt tovább.

Este volt, mire Brassóba érkeztek. Amikor éjfél felé a rideg szállodai szobában végre ágyba kerültek, Lackó kidugta a takaró alól borzas, szőke fejét és azt mondta:

— Parancsnok úr, én nem tudom, de olyan izgatott vagyok. A latin órán soha nem drukkoltam így, mint ahogyan most elszorul mindig a szívem, ha a Lurkóval való találkozásra gondolok. Olyan csodálatos fiú! Annyival különb, mint mi vagyunk! Kellek-e majd neki barátjául?

Előd úr szeretettel símogatta meg a kis fiú fejét:

— Te nem hozol mást neki, mint a te tiszta diákszíve-

det, fiacskám. És ezért a tiszta szívedért fog Lurkó tégedet nagyon megszeretni.

— És Lurkó csupa erő és jóság — toldotta hozzá Boda Péter a világ legkomolyabb arcával —, te meg csupa csibészség vagy. És az ellentétek vonzzák egymást.

A következő pillanatban Lackó párnája süvítve szállt át a levegőn a Péter fejéhez és szerencséje, hogy gyorsan a takarója alá bujt, mert bizony még lesodorta volna a fejét a helyéről. Előd úr javaslatára azonban hamarosan létrejött a brassói béke és két perc mulva úgy aludt mind a két fiú, mint a tej.

Másnap elég korán indultak reggeli sétájukra. Milyen érdekes volt az utcákon sétálgatni, lemenni a várárok irányában és találgatni, hogy itt, ahol a kocsi alatt úgy dübörgött az úttest, lent a mélyben titokzatos medrében folyik a kis patak . . .

Az ebédet már a vonaton ették hátizsákból és mire bealkonyodott, Előd úr megzörgette Kati néni kis házának ablakát:

— Kati néni, lelkem, engedjen be minket!

Bent a kis falusi szobában már minden tele volt a Lurkó emlékével. Az ezerráncos arcú öreg nénike csontkeretes, hatalmas pápaszemén át elolvasta a nagyasszony írását, amelyet Előd úr átnyujtott neki és attól kezdve nem találta a helyét nagy buzgalmában, hogy jól ellássa a vendégeit. Járt, kelt, csoszogott, tipegett, kamrájának minden kincsét előhozta sorjában és ha Péternek meg Lackónak megbízása lett volna, hogy az egész sólyomcsapat helyett jóllakjanak, akkor sem tudtak volna mindent elfogyasztani.

Hát még, amikor keze, lába holtra fáradva, melléjük telepedett Kati néni és sűrű „Egyék hát, lelkem!“ meg „Ezt a kis rétest meg ne vesse, no!“-féle kínálgatással teletűzdelt, végeszakadatlan elbeszélésbe fogott! Bezzeg a nyelve nem fáradt ki órákon át sem és annyi, de annyi érdekes és kedves dolgot tudott az ő kis uráról elmesélni, hogy Előd úr meg a két fiú fejében csakhamar csak úgy zúgott a sok kalandos história, amelyeknél igazán nehéz volt megállapítani, mi igaz belőlük és mi a fantáziának és a szeretetnek hozzáadása. Egy valami megkapta Előd urat, és amikor egyedül maradtak a felpolcolt ágyú „tiszta szobában“ és lefekvéshez készülődtek, figyelmeztette is rá a fiúkat:

— Észrevettétek, hogy ahol eddig Lurkó szóba került, rögtön egy csomó legendás mese bukkant elénk? Körül van szőve az egész alakja meseszerű romantikával: körülszőtte az a nép, amely elnyomatásában őköréje hímezte ki minden álmát és szabadulásvágyát. És azt is látni fogjátok hamarosan, ami engem még Pesten megfogott, hogy aki csak ismeri, látta, beszélt vele, az mind a rajongó szeretetnek a hangján szól róla. Lurkó több ma Erdélyben, mint egy kis erdei fiú: ő a megszállott magyarság álomlovagja, akiért rajonganak s akitől mindent várnak. Mert ő és az ő barátai az egyedüliek, akik szembeszálltak nyiltan a megszállókkal és tőlük valóban fél a babonás dák.

— Furcsa, vad fiú lehet, úgy hiszem — mondta Boda Péter elgondolkodva.

A legszebb út volt, amit életükben valaha végigjártak.

— Furcsa, vad fiú — bólintott a parancsnok —. Az erdő nevelte. És az erdő tele van kíméletlen élet-halálharccal. Ott erény a gyűlölet és kötelesség a bosszú; a vér könnyen omlik, és egy kialvó életet nem sokra tartanak. Nem gondolom, hogy Kund férfi létére is ki tudta volna vonni magát az erdő szellemének a hatása alól; azt hiszem, Lurkót erősnek, vadnak és igen kevéssé kereszténynek nevelhette. A cserkészetnek és a mi megnemesítő keresztényi szeretetünknek kell majd őt ezután igazi emberré alakítania . . .

A következő napot a faluban sétálgatva, pihenve töltötték; harmadnap pedig az Olt partjára tettek hangulatos kirándulást. Szükséges volt, hogy a falu dákjai előtt mutogassák magukat és míg az első napok kíváncsisága el nem múlik, ne induljanak kelet felé; így megnyugodva vette tudomásul a lakosság és a dák hivatalos közegek is, hogy Kati néninek rokonai érkeztek valahonnan messziről, akik egész nap a környéket bújják, lődörögnek, mint afféle úri népek és kirándulásokkal csapják agyon az időt. Nagyobb kirándulásra is készülnek, mert roppant tetszik nekik a község vidéke. „Hát hiszen szép is a mi falunk meg a mi hegyeink, ugy-e, kokomámasszony? Érdemes az ilyen városi fajtának egyszer ilyent is látnia!“

Végre a harmadik nap estéjén Kati néni jelentette, hogy no, most már nem gyanakszik senkire, el lehet indulni az Oltárkő felé. Ő tegnapelőtt üzent is Adorján Péternek, hogy itt vannak az úrfiért, így hát bizonyára várják már őket. A falutól északnak a második völgybe kanyarodjanak be, és aztán mindig csak keletnek menjenek, míg harmadnapra egy kékes vízű kis patakhoz nem érnek. Ez a patak látta Lurkó és Iluska első találkozását; az egyenesen az erdészházhoz vezeti majd őket. És ha az úrfival találkoznak, mondják meg neki, hogy Kati néni minden nap százszor is imádkozik érte, hogy az ő jó úrfiját áldja meg az Isten. Ne féljen hát az úrfi, mert akit imádság kísér, annak baja nem eshetik.

*

Előd úr és a fiúk útja az Oltárkő felé a legszebb volt mind között, amelyet életükben valaha végigcsináltak. Szeszélyes, vad hegyek, embernemjárta völgysorozatok, beláthatatlan sziklatömbök és szerteszórt kődarabok titokzatos világa csodálatosan hat a képzeletre: az ember meseországban képzeli magát és egészen természetesnek találja, hogy minden bokor mögött a mese alakjait keresi: tündért, törpét, boszorkát, bolygó királyfit, hegyek kis emberét . . .

A harmadik nap délutánja a véletlen egy olyan ajándékát adta Lackónak, amivel kívüle egyetlen ember sem dicsekedhetik a földön: egész váratlanul sikerült egy fényképfelvételt csinálnia az erdő vad Lurkójáról.

Ugy esett a dolog, hogy ebéd utáni pihenőt tartottak. Előd úr az egész elmúlt éjet ébren töltötte, mert hiszen ismeretlen vadonban jártak s ő nem engedte, hogy az egész napi gyaloglástól kifáradt fiúk őrködjenek; így hát most végigdőlt a pázsiton és másfél órát mély álomban pihent. Boda Péter mellette ült s a naplóját írta; Lackó pedig kitűnő kis fényképező gépét magához véve, egy kis csavargásra indult a környéken.

Vonzották, hívták ezek az elhagyott, vad zugai a magyar őserdőnek. Bokrok mélyén bujkálva, majd meg sziklak oldalán mászva, a legvalószínűtlenebb helyzetekből érdekes felvételek egész sorozatát készítette már, amikor egy óriási tömb oldalában felfelé futó keskeny hasadékot fedezett fel, amely szinte magától kínálkozott létrául és kilátóhelyül, ahonnan, mint remélte, a patak medrét hosszában áttekintheti. Késedelem nélkül hozzá is látott a kapaszkodáshoz. Ég és föld között lebegve, hátát a kőnek támasztva, a beállított gépet elcsattantásra készen tartotta a kezében, amikor hirtelen elállt a lélekzete és kevés hija volt, hogy mindenestül le nem gurult a magasból.

Közvetlen alatta szétnyílt a bokor és csodálatosan szép mesealak merült elő belőle olyan csendesen, mint egy árnyék: meztelen kis fiú, virágfüzérrel a fején, mellette óriási hófehér kutya. A fiú jobb kezében kis balta, balja az állat fején pihen. Megállnak. Egy pillanatig a megtestesült, feszült, ugrásra kész figyelem a kettő. Ebben a szempillantásban csattant a Lackó gépe, jelezve, hogy élete legérdekesebb felvétele elkészült. A parányi zajra felmordult a kutya és a fiú fejét megemelve, felnézett a sziklára. És már el is tüntek, mint ahogyan eltűnik egy álomkép: nyomtalanul, nesztelenül. Lépés zaja nem volt, a bokor ágai nem rezegtek mögöttük és Lackó megdörzsölte a szemét: nem álmodott-e?

Még mindig zavarodottan, zihálva, felindulva érkezett vissza a tanyájukra. Előd úr már ébren volt és Boda Péter zsebre tette a naplóját. Közben ránézett a pajtására és bámulva kérdezte:

— Mi az, Lackó? Szellemet láttál? . . .

Ez a kérdés annyira illett az előbbi jelenéshez, hogy valósággal megrázta a kis fiút. Hát ezek honnan tudják, hogy mit látott ő az imént?

Amikor torkát fojtogató izgalommal elmondta kalandját, maga is szinte azt hitte, hogy álom volt csak az egész, vagy felizgatott képzelet játéka. De Előd úr nagyon figyelmesen hallgatta a történetet, aztán hosszan, szótlanul vizsgálgatta a körülöttük susogó bokrokat.

— Nem álmodtál, Lackó! — szólt a hangjában valami különös kis izgalommal. — Lehet, hogy Lurkó elénk jött, megfigyelni az érte küldött három embert, akiknek az érkezését Kati néni jelentette már az oltárkői erdészháznak. És akkor lehet, hogy itt áll vagy fekszik valamelyik bokor mögött, talán olyan közel hozzánk, hogy minden szavunkat érti s a kezével el is érhetne minket. Természetesen hiába keresnők s azért bízzuk is rá, hogy ha akarja, megmutassa magát nekünk. Azt a filmet pedig, amelyen az előbb levetted őt, úgy őrizd, mint nagyon drága kincset, mert nem hiszem, hogy még egy felvétel készült volna valaha a csíki hegyek kis emberéről.

Felkerekedtek és most már a patak futását követve, tudták, hogy lépésről-lépésre jobban közelednek az erdészházhoz. Fölöttük az Oltárkő orma meredt az égnek, körülöttük a titokzatos rengeteg, amelynek ki tudja, milyen láthatatlan alakjai követik őket észrevétlen? . . .

Sötét volt már, amikor az erdészház kapuját benyitották. A tornácon Adorján Péter fogadta vendégeit; mögötte a homályban egy óriási férfi alakja látszott: egy fejjel volt magasabb, mint Előd úr és széles vállain megfeszült a vadászruha.

— Ez Kund, a vadász — súgta Boda Péter a kis pajtása fülébe.

Szemben állt egymással a két férfi. Az erdő embere, aki megmentette és felnevelte Lurkót, és a városi férfi, akit a nagyasszony küldött, hogy ezután mestere legyen a fiúnak. A nyitott szobaajtón át kiáradt a lámpafény és megvilágította a két arcot. Szó nélkül, nagyon komolyan néztek egymás szemébe lelket kereső férfitekintettel. Aztán egyszerre nyujtotta a kezét mind a kettő.

— Isten hozta, nagyuram. Áldás legyen a jövetelén! — köszönt a vadász.

— Köszöntöm Kundot, az erdő mesterét — szólt Előd úr —. Szeretném, ha megismerne és igazi bizalommal adná Lurkót a kezembe.

Sötét árnyék állt a lámpa és ő közéjük. Az ajtón egy harmadik férfi lépett ki. Kezét nyujtotta Előd úrnak.

— Dobay mérnök vagyok — mutatkozott be egyszerűen —. A jövőben együtt dolgozunk majd.

— Ez vezette a brassói autót — súgta Lackó Boda Péternek.

Kund most feléjük fordult:

— Isten hozott, kis pajtások. Ti lesztek az én kis uram barátai ezután? Nagyon meleg legyen a szívetek, mert őneki nagy szeretetre lesz szüksége.

A három férfit most a tiszta szobába vezette Adorján Péter, oda, ahol valamikor a nagyasszony lakott Iluskával. Azok ott a hajnali órákig együtt ültek. Hogy mit beszélgettek, azt a zárt ajtó és a lezárt ajkak mindmáig titoknak őrizték. Lurkóról folyt a szó, az bizonyos.

Amint az ajtó becsukódott mögöttük s a két fiú egyedül maradt a tornácon, Boda Péter azt mondta Lackónak:

— Mi pedig menjünk és keressük meg Lurkót.

— Most, ebben a sötétségben akarod megtalálni? — bámult a kis fiú. — Hiszen fényes nappal sem tudnók felfedezni, ha elbújik a bokrok közé!

— Nem is úgy gondolom. Hanem kimegyünk az erdőbe és leülünk a fűbe; ott várunk, beszélgetünk. Ha kíváncsi ránk és találkozni akar velünk, akkor majd ránk talál. Gyere!

Mire Adorján Péter a férfiakat elhelyezve, visszajött a tornácra, már csak a sorba rakott három hátizsákot találta ott. A fiúk eltüntek.

Lackó életének legizgalmasabb negyedórája volt az, amíg a patak partján heverészve, várták az erdei fiút. Sötét volt köröttük és súgott-búgott az erdő. A kis fiú úgy érezte, hogy a szíve a torkában dobog és bámulta Boda Pétert, milyen bátran néz a sötétségbe. Érezte, hogy ha csak egy percig egyedül kellene maradnia, hát felugrana és lélekszakadva rohanna be az erdészházba.

Egyszerre megrezzent. Észre sem vette, hogy valaki vagy valami megmozdult volna a közelben s mégis azt látta, hogy hárman vannak. Nem, nem is hárman, mert hiszen az a ruhátlan fiú, aki nesztelenül, mint egy árnyék, melléjük telepedett, mögötte heverő hatalmas fehér kutyára támaszkodik . . .

Lurkó megérkezett.

Lackó úgy érezte, hogy valamit mondania kellene: üdvözlést vagy valami meleg, kedves szót, de hang nem jött ki a torkán. S mintha nagyon messziről hallaná Boda Péter nyugodt csengésű, tiszta hangját:

— Jó estét, Lurkó!

Most megszólalt az erdei fiú is. Nem köszönt, hanem kérdezett:

— Ti lesztek ezután az én pajtásaim?

— Igen, ha elfogadsz bennünket jóbarátaidnak. Ismerjük a történetedet és szeretünk téged.

— Nagyon szerethet titeket a nagymama, ha a történetemet elmesélte nektek.

— Nem nekünk, Előd úrnak mondta el. És minket ő választott ki a sólymok közül.

— Iluskát láttad?

— Nem. De Előd úr beszélt vele és üzenetet hoz tőle. Láttalak együtt vele. Déltől kezdve kísérlek és hallottam minden szavatokat. A nagy ember tetszik nekem. Van benne valami Dobayból is, Kundból is. *(Folyt. köv.)*

A szájharmonika-tanfolyamok serényen folynak, több cserkészcsapatban minden kedden este összegyülnek a szájharmonikázók. Aki be akar kapcsolódni, az mielőbb jelentkezzék vagy a gazdasági hivatalban, vagy kedden este 6 óra után a tanfolyamon.

A csapatok figyelmébe! Sok gondot okoz a csapatoknak a szerkocsi beszerzése, amely majdnem olyan nélkülözhetetlen eszköz a táborozásoknál, mint maga a sátor vagy a főzőedény. A 939. sz. balassagyarmati Scitovszky-cs.-cs. az elmult évben a tihanyi táborban egy rendkivül ötletes és amellett erős, megbizható szerkocsit mutatott be az ott látogató érdeklődőknek. A szerkocsi amellett, hogy könnyen kezelhető és 5 q teherbíró képessége van, 2—3 perc alatt szétszedhető és egy 5½ m hosszú létra vagy 2½ m hosszú asztal hozzá megfelelő padokkal, egy gyúrótábla, egy tésztanyujtó állítható össze belőle. A kocsi betegszállításra is felhasználható. Fel van rá szerelve egy vöröskeresztes, egy tábori posta és egy harmadik kis ládika is, amelyek a szállításban egyáltalán nem akadályozzák. A tartós és ízléses kivitelű szerkocsi megrendelhető Géczi János autókarosszéria- és kocsigyártónál Balassagyarmaton. A kocsi ára, amennyiben 10 szerkocsit rendelnének meg a csapatok, darabonkint 320 P. Érdeklődőknek közelebbi felvilágositással szolgál Géczi kocsigyártó vagy a Szövetség Gazdasági Hivatala.

A X. olimpiász evezős versenypályájának terveit most hagyták jóvá s az épitkezés is rövidesen megindul Long Beach városa mellett. A versenypálya egyik oldalán vasútvonal húzódik, úgyhogy a nézők egy része vonaton követheti a versenyzőket. Mindkét oldalon lejtős nézőtér van összesen 100.000 ember befogadására, azonkívül a célnál 10.000 ember számára tribün. Természetesen gondoskodnak a versenyzők öltözőjéről, társalgóiról és fürdőhelyiségeiről, valamint csónakházakról a versenycsónakok számára. A versenypályába torkolló Alamitos Bay (öböl) csöndes vize kitünő tréningpálya. Long Beach a Los Angeles-i stadiontól autón, illetve elektromos gyorsvasuton 45 perc alatt érhető el.

Egy cikk érdekes kalandjai. Egyik őszi Magyar Cserkészben részletes beszámolót közöltünk az angol tábori életről. Szerzője, dr. Sztrilich Pál elküldte lapunk egy példányát Mr. Lark-nek, a vendéglátó tábor parancsnokának. A 7. Medway-csapat érdeklődéssel forgatta a lapokat, de hiába kutattak valaki után, aki magyarról angolra fordíthatná, senkit sem találtak. A cikk Mr. Spenceren át eljutott Mr. Martinhoz, a nemzetközi iroda igazgatójához, aki viszont Molnár Frigyeshez, külügyi főtitkárunkhoz fordult a fordítás ügyében. A külügyi főtitkártól a cikk bumerang módjára visszajutott a szerzőhöz, Sztrilich Polcsi bá'hoz azzal a kéréssel, hogy fordítsa le ő. Végül azután a cserkésznyelvtanáról és rádiógrammofonozásáról ismert Fischer bácsi ültette át angol nyelvre. Azonban a cikk kalandjai még nem értek véget, mert a napokban jelent meg a gillinghami csapat évi története pompás kiállitású könyvecskében, mely vezető helyen közli a Magyar Cserkész cikkét.

Érdemes takarékoskodni? Ford autógyárosnak bemutattak valami röpcédula-tervezetet. Az állt rajta: „Végy Ford-autót és tedd félre, amit ezzel megtakarítasz!" Az öreg úr kihúzta azt, hogy „tedd félre" s helyébe irta: „költsd egyébre". Tehát: „Végy Ford-autót és költsd egyébre, amit ezzel megtakarítasz!"

A tisztviselő megkérdezte: „Mr. Ford, hát ne takarékoskodjunk?" — „De igen! — hangzott a válasz. Csakhogy a józan takarékosság nem abban áll, hogy elvonjuk magunktól a legszükségesebbet, hanem, hogy *jövedelmünket fokozzuk* s a *feleslegét* tartalékoljuk. Az emberiségnek nem a pénzhalmozásból van haszna, hanem a forgatásból. Tehát amellett, hogy hiábavalóságokra nem költünk, törjük a fejünket mindig azon, micsoda hasznos munkával tudnánk többet keresni, mint eddig."

Érdekes észjárás! Itt az öreg Európában bezzeg nem sokan gondolkoznak igy. Ennek isszuk a levét! Törd a fejed, pajtás, te is, nem tudnál-e valami kis keresetre szert tenni?

Uj sebességi világrekord autóval. Az autóversenyzőket, úgy látszik, a legsúlyosabb balesetek sem tartják vissza attól, hogy a rekordok megjavitásáért újra és újra harcba ne szálljanak. Amerikai jelentések szerint most Malcolm Cambpell, az ismert nevű versenyző ért el 245.73 mértföld (395.462 km) óra átlagsebességet, speciálisan erre a célra készült gépkolosszusával és ezzel körülbelül 23 km-rel javította meg az azóta halálos bukást szenvedett Segrave őrnagy eddigi világrekordját.

A főcserkész a hárshegyi Cserkészparkban. A pompás síelési és ródlizó időjárást nemcsak a csapatok használták ki nagy mértékben, hanem a kerületi és országos cserkészelőkelőségek is. Legkiemelkedőbb volt gróf Teleki Pál tb. főcserkész látogatása, aki a közelmultban három alkalommal is meglátogatta a parkot. Iyenkor sít csatolva, dr. Sztrilich Pál parkparancsnok társaságában igy szemlélte meg a parkban sielő és ródlizó csapatokat.

Kedvezményes jegy cserkészek részére a Nemzeti Sportuszodába. A Nemzeti Sportuszoda Igazgatósága kis szekrény használatára jogosító, hétköznapokon érvényes 50 f-es jegyeket bocsátott korlátolt számban a Cserkészszövetség rendelkezésére. A jegyek reggel 7-től d. u. 4-ig érvényesek, árukban a szigeti belépő benne foglaltatik. Jegyeket csak személyesen az Orsz. Titkári Hivatalban lehet átvenni a hivatalos órák alatt.

A francia kalandozásra jelentkezetteket (amennyiben részt-vételi szándékuk komoly) arra kérjük, hogy egy levelezőlapon *személyi és cserkészadataikat feltétlenül közöljék* a Magyar Cserkészszövetség országos titkári hivatalával.

Ha finom **gyapjúszövetekre vagy bélésárúra** van szüksége, forduljon bizalommal

LEFKOVITS ÉS VÁNDOR CÉGHEZ

BUDAPEST, V. KER., DEÁK FERENC-UTCA 16–18. SZ. (ADRIA-PALOTA.)

Angol, magyar és más gyártmányú finom férfi-gyapjúszövetek és bélésáruk nagy raktára.

Szabómesterek legolcsóbb bevásárlási forrása!

A Cserkészszövetség jelenlegi ruházati akciója alkalmával meggyőződést szerezhet áruink kitűnő minőségéről.

◆◆◆ KÜLÜGYI HIREK ◆◆◆

B. P. Hat hónapos Délafrika—Ausztrália—Ujzéland útjának megkezdése előtt meleghangú levélben gratulált a magyar cserkészet legutolsó évben elért eredményeihez.

Orosz karácsony alkalmából Oleg Pantukoff, a világban szétszórtan élő orosz cserkészek főcserkésze jókívánságait küldte szövetségünknek. Ugyancsak most érkezett meg az argentiniai és transzváli cserkészszövetség újévi üdvözlete.

Robinson szigete. Most nem az igaziról van szó, hanem egy kanadai tó, a Laurentia Lake elhagyott szigetéről, amelyik pompás táborhelyeivel, strandjával és fenyveseivel csak úgy kínálja magát a táborozásra. A fakitermelő cég, melynek tulajdonát képezi, most felajánlotta a Quebec-i kormánynak azzal a feltétellel, hogy állandó nemzeti táborhelyül adja a kanadai cserkészeknek.

A Hawai-i szigetek 1681 cserkésze közt, mint a nemzetközi iroda legutóbbi jelentéséből kitünik, 15 különböző nemzetiség van képviselve. Számukra egy Jamboree nem gyakorolhat különösebb vonzóerőt.

Gyászpóló. Nem új játék, hanem B. P. egyik legújabb hasonlata a komolykodó, vidámság nélküli cserkészekre. Ime: „Olyan lesz akkor a cserkészet, mint az a pólójáték, amit egyszer egy tábornokom ajánlott. Egy szomorú esemény következtében a helyőrség számára gyászt rendeltek el. Éppen azon a napon, amikor egy fontos lovaspólómérkőzést kellett volna lejátszanunk. Engem küldtek a tábornokhoz, hogy kérdezzem meg, vajjon nem kell-e elhalasztani a mérkőzést. A tábornok ravaszul hunyorgatott a szemével és igy felelt: Talán ha ünnepélyes lassúsággal és fekete labdával játszanának, nem emelnék kifogást a mérkőzés megtartása ellen."

Az Arrowe Parkban az utolsó Jamboree emlékét emlékmű fogja őrizni, melynek főalakja egy életnagyságú cserkészszobor lesz. Az emlékmű helye az úgynevezett Five Ways Meet, a Brownsea kapu és az Arrowe Hall kastély közt félúton. Minden Jamboreeista emlékezni fog rá. Itt volt az útbaigazító iroda, itt jelentkeztek az újonnan érkezők és itt volt kifüggesztve a Jamboree térképe. Rossz időben a kapun való belépés után idáig haladtunk jól burkolt úton. Azután következett a sár.

Kétmillió cserkész. A világ cserkészeinek száma 1930. év végén 2,031.274, ami az elmult évben 123,502 főnyi növekedést jelent.

A párisi eszperantó-cserkészlap és a magyar cserkészet. — A Cserkész Eszperantista Liga párisi lapjának legújabb száma nyolc oldalon foglalkozik a magyar cserkészettel, részletesen ismerteti a budapesti cserkészparkban július 14—20-ig rendezendő nemzetközi tábor előzetes értesítését és a Magyar Cserkész Szövetség közgyűlését. A vezető fejlődéséről tartott előadások főbb pontjait kivonatosan közli. Külön oldalon mutatja be a magyar cserkészek téli sportjáról készült felvételeket, a Hortobágyot és a Balatont a „Buvár" jachttal.

I. KERÜLET.

A 319. sz. Török György-csapat február 1-én jólsikerült farsangi táncmulatságot rendezett, előtte pedig gazdag műsoros előadást tartott.

A 242. sz. Máv. Törekvés-cserkészcsapat öregraja január 10-én — külföldi táborozás javára — műsoros táncestélyt rendezett. Különösen „A pásztor álma" című táncos némajáték aratott nagy tetszést.

Eszperantó-tábor. Az Eszperantó Liga júniusban Pest közelében kb. száz taggal táborozik. Tekintettel arra, hogy az eszperantó nyelvet cserkészeink is tanulják, igy a táborozásban segítségére leszünk.

Tanulmányi kirándulás. Igen sikeres tanulmányi kirándulást rendeztek a 272. és 132. öregcserkészek a Kun-utcai Központi Tűzoltó-laktanyában. A tüzoltók bátor és önfeláldozó munkájáról, valamint az egyes felszerelésekről Kéler Dénes segédtiszt tartott igen érdekes előadást.

III. KERÜLET.

In memoriam! Szomorú gyász érte a 79. sz. Festetics-cserkészcsapatot. Stolcenberger János, a keszthelyi premontrei reálgimnáziumnak VIII. oszt. magántanulója, a csapat egyik leglelkesebb cserkésze 19 éves korában elhúnyt. Nagy részvéttel kísérte utolsó útjára Keszthelyen az egész csapat. Korcsmáros János segédtiszt búcsúzott el megható szavak kíséretében attól a derék bajtárstól, aki mint buzgó tagja több tábornak, felejthetetlen emléket hagyott hátra bajtársainak emlékezetében.

A 79. sz. Festetics-cserkészcsapat. Mielőtt a csapat legnagyobbrészt vidéki tagjai karácsony előtt hazasiettek volna, meghitt összejövetelt tartottunk. Ez alkalommal kerültek kiosztásra a szeretetadományok részint csapattagok, szegénysorsú tanulók, részint városi szegények között.

Január hótól kezdve az érettségire készülő cserkészek aktív tevékenységét már nem folytatnak a munkahalmozódás miatt, hanem átlépve az öregcserkészrajhoz, majd új keretben folytathatják a félbeszakitott cserkészmunkát.

V. KERÜLET.

Gyász. A szegedi állami reáliskola 552. sz. Petneházy Dávid-cserkészcsapatának szeretett segédtisztje: Róvó János, hosszas szenvedés után január 23-án visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Egy minden tekintetben igazi cserkészt veszitettünk Benne. Utolsó útjára mi, cserkésztestvérei is elkisértük és sirjára koszorút helyeztünk.

Az 552. sz. Petneházy-cserkészcsapat eszperantó tanfolyama fokozódó mértékben dolgozik. Tizenkét rendes tagja van a tanfolyamnak, kik nagy lelkesedéssel tanulják ezt a könnyen elsajátítható nyelvet. — Az aránylag kis létszámú csapatunk a most megindult eszperantó levelezéssel négy nyelven s több mint félszáz külföldivel áll összeköttetésben.

Az V. kerület ö. v. tanfolyamát 7-en látogatják.

Jubilál az V. kerület. A Magyar Cserkészszövetség V. kerülete ebben az évben ünnepli fennállásának tizéves jubileumát. Ebből az alkalomból a kerületben nagy előkészületek folynak a jubileumi ünnepségek megrendezésére. A kerület az eddig minden évben megjelent év-

A Magyar Cserkészszövetség összes központi hivatalainak hivatalos órái:

naponkint d. e. 9—1-ig és d. u. 4—7-ig.

Pénztár-órák: naponkint 11—1-ig, d. u. 4—6-ig, kivéve a szombat délutánt.

Az országos elnök és az országos főtisztviselők fogadó ideje:

Witz Béla országos elnök fogad: hétfőn d. u. 6—½8-ig, pénteken 5—7-ig.

vitéz Faragó Ede országos vezetőtiszt szerdán és csütörtökön d. e. 9—1-ig és d. u. 4—6-ig.

Major Dezső dr. országos ügyvezető főtitkár mindennap 10—½2-ig és hétfő, szerda és szombat kivételével d. u. 5—7-ig.

Dr. Zsembery Gyula ügyész, orsz. társelnök fogad szerdán és pénteken 6—8-ig.

Kosch Béla országos gazdasági főtitkár mindennap 10—1-ig, szerda és szombat kivételével d. u. 4—6-ig.

Molnár Frigyes dr. külföldi ügyek főtitkára szerdán d. u. 4—6-ig.

Vidovszky Kálmán orsz. társelnök, az elnök helyettese, a Magyar Cserkész szerkesztője kedd, csütörtök, péntek d. e. 11—1-ig, szerda d. u. 5—7-ig.

Éri Emil országos vezetőtiszt helyettes szerda, csütörtök, szombat 5—7-ig.

Sztrilich Pál dr. országos vezetőtiszthelyettes hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek 4—7-ig (Cserkészház), szombat délután és vasárnap Cserkészpark.

Telefon: Cserkészház: 112—34*; Cserkészpark: 643—13; Vizitelep: 928—30.

könyvek helyett most egy nagy jubileumi albumot fog kiadni, mely a cserkészirodalom egyik legértékesebb alkotásának ígérkezik.

A 82. sz. Zrinyi-cserkészcsapat ugyancsak ebben az évben jubilál s a jubileum alkalmából emlékkönyvet fog kiadni.

Mozgalmas élet Szegeden. Szegeden az utóbbi időben igen fellendült a cserkészet. Az egyes csapatok úgy létszám, mint eredmények tekintetében egymással versengve dolgoznak. Ennek oka az agilis cserkészvezetőségen kívül még az is, hogy a „Szegedi Uj Nemzedék", a szegedi keresztény társadalom napilapja állandó figyelemmel kíséri a cserkészeseményeket s minden kis megmozdulásról részletes riportokban számol be.

Sítalpak az Alföldön. A karácsonyi szünetben két kombinált szegedi örs rándult fel a Cserkészparkba, ahol Polcsi bá' személyes vezetése mellett elsajátították a sielés elemeit. Nagyrészük vásárolt is Pesten magának egy-egy pár sít s Szegedre érve, nagy ambícióval fogtak neki a gyakorlásnak. Csak az a baj, hogy kevés hó esett Szegeden s így a fiúk nem sokat használhatták sieiket, továbbá hogy eddig két pár si halálával lakolt azért, mert megkísérelte, hogy az Alföldre merészkedjen.

Örsvezetői tanfolyam. Mint tavaly, úgy az idei télen is megrendezte Jachan Géza cserkésztiszt az örsvezetői tanfolyamot a szegedi csapatok részére. A tanfolyam előadói a legkiválóbb cserkészvezetők: Sík Sándor dr., a Magyar Cserkészszövetség társelnöke, vitéz Máriaföldy Márton dr., az V. kerület elnöke, Szundy Géza alezredes, Olasz Péter S. J., Jachan Géza és Ábrahám Károly cserkésztisztek. Február 8-án az e célból Szegedre utazott Major Dezső és Sztrilich Pál tartottak értékes előadásokat, egyben elismerésüket fejezték ki a tanfolyam vezetőségének.

Uj csapat alakult Szegeden. A szegedi egyetem katolikus teológiai hallgatóiból új csapat alakult Szegeden. Az előkészítő munkát Sík Sándor dr. végezte, aki sorozatos előadásokban ismertette a cserkészet céljait és eszközeit. Előadásainak eredménye az lett, hogy a szemináristák egytől egyig beléptek az új csapatba. A nagy reményekre jogosító csapat parancsnoka Olasz Péter S. J. lesz.

VIII. KERÜLET.

Életmentő apród. A 868. sz. jászfényszarui csapat egyik tizéves apródja, Czeglédi Miklós jan. 11-én egy asztalossegédet villanyáramütéstől mentett meg úgy, hogy a foglalatot egy kabát segítségével a vezetékről leszakította.

Cserkészünnepségek Kalocsán. Február 2-án a Jézus-Társasági érseki gimnázium 874. sz. Sz. László-cserkészcsapata avatási ünnepélyt és a Vass József levente testedző egyesület igazolás előtt álló cserkészcsapata műsoros propagandadélutánt rendezett. Az ünnepélyen Sztrilich Pál orsz. vezetőtisztthelyettes és dr. Pintér László ker. kiküldött is jelen voltak.

Gázvédelmi előadások. Február hóban folytatólagosan a cserkészek és hozzátartozóik részére vasárnaponkint gázvédelmi tanfolyam kezdődött. Az előadásokat a Nemzeti Munkavédelmi Hivatal rendezi.

Elnöki tanácsülés. Február 3-án dr. Major Dezső központi főtitkár részvételével Kecskeméten az elnöki tanács és a főtisztviselők ülést tartottak, melyen a kerület munkáját és jövőjét tárgyalták meg.

IX. KERÜLET.

A debreceni 171. sz. Erdősi Imre-cs.-cs. febr. 8-án tábori beszámolót és farsangi ünnepélyt tartott.

Sch. Z. 409. Gondolataid egytől-egyig helyesek és jók, de ebben az összeállításban egészen zavarosan hatnak. Ha máskor írsz, különösen ügyelj arra, hogy logika legyen írásodban. Egy rövid cikkben elég, ha egy gondolat van s azt fejtjük ki világosan. — **B. M. 658.** Versed kissé kezdetleges ugyan, de van benne egy bájos hangulat s éppen ezért valószínűleg sor kerül majd rá. — **Ifj. T. Gy.** Köszönöm Ausztriából küldött üdvözlésedet. Nagyon okosan tetted, hogy a vakációt ilyen jól használtad fel. Bár sok cserkész utánozhatna. Irásaid sorra kerülnek, csak türelmet kérek, mert sok a kéziratom. — **„190. cs.-cs."** Kérdésedre a választ a krónika között keresd. — **P. J. 16. E. G.** Magad is bevallod, hogy „kissé ügyetlenebbül" irtad meg ezt a dolgot. Igazad van. Az alapeszme nem rossz, de a gondolatok egy kissé kuszák. Formailag sem vagyok megelégedve vele. Az első résznek sokkal rövidebbnek kellett volna lennie, viszont a második rész nem tanuskodik egyensúlyozott életfelfogásról, ami egyébként érthető is a Te korodban. — **„Bacsányi."** Nem ütik meg a kívánt színvonalat, de tartalmuknál fogva sem számíthatnak általános érdeklődésre. A házi ünnepen bizonyosan hatásosak lesznek. — **B. A. Pillnitz-Dresden.** Hosszú, érdekes és kedves leveledre én is levélben válaszolok hosszan. Itt csak annyit, hogy őszinte örömet keltett minden sorod bennem. Ez az igazi magyar programm: megtanulni mindent, ami jó, kiváltképen megtanulni: dolgozni. Mert igazad van: csak állást nehéz kapni idehaza, munka azonban még mindig van és van nagyon sok parlag. Csak észre kell venni s bátorság kell a feltöréshez. — **183. Szeged.** Nem új gondolat, de azért érdemes sokszor hangoztatni, mert való igaz, hogy nemcsak a messze külföldön élőkkel való levelezés lehet hazafias munka, hanem talán még inkább magyar kötelesség az elszakított részek magyar fiával tartani fenn állandó összeköttetést. Bizony magam is tapasztaltam, hogy testvéreink már írni sem tudnak. Ha cimeket akartok, forduljatok csak hozzám. — **Uttörő.** Természetesen lehet, sőt kell is. Mert a fiatalságnak mindenképen ismernie kell a legújabb irógenerációt is. Csak az nem lehet, hogy a régi nagyokat egészen elhanyagoljuk. Ma éppen az a nagy hiba, hogy sokan nem ismerik az igazi nagy magyarokat, pedig az ő irásaikban olyan örök szépségek vannak, amelyeknek az ismerete hozzátartozik a magyar müveltséghez. Sőt a helyes módszer éppen ez: előbb a régi igazi nagyokat, azután a moderneket, akiknek a nagysága nem is mindig biztos. — **Farsangoló.** Kérdésedre bő választ kaphatsz a Vezetők Lapja 1928. évfolyamában. Ott a legilletékesebbek hozzászóltak ehhez a kérdéshez. Röviden csak ennyit: a cserkészlelket be kell vinni mindenüvé. A tiz törvény eligazít a mulatságban, sőt a táncban is. — **K. K. Pécs.** Levélben válaszolok. Nem is olyan megoldhatatlan ez a probléma. Hidd el, sokan viaskodtak már ezzel és — diadalmaskodtak. Neked sem kell kétségbeesned. Nagyon érdekelnének a további fejlemények. — **B. K. 15. Bethlen.** Közlöm irásodat. Nagyszerű példája annak, hogy milyen gazdag tanulsága lehet egy táborozásnak, ha a cserkész nyitott szemmel s érző szívvel jár a nép között. Azért közlöm a cserkészfiúk irásai közt, hogy ezzel is igazoljam: a nagyobb cserkészfiúk is irhatnak egészen komoly, értékes cikkeket, anélkül, hogy mindenképen költői vagy regényirói babérokra vágynának. Várom a folytatásokat. — **H. F. Rábatamási.** Leveledet átadtam a Cserkészbolt veze-

SZENT LÁSZLÓ fertőtlenítő mosdószappan

megóv minden fertőzéstől!

Gyártja a
Kolozsvári (Heinrich J.) szappangyár rt. Budapest.

Bőr- és hajápolásra a 30 éves világhírű

kolozsvári gyógyszappanok

használata felülmúlhatatlan!

Ügyeljünk a kolozsvári

HEINRICH J. névre.

Kérje most megjelent 5. számú
ÁRJEGYZÉKÜNKET!
BUDAPESTI BÉLYEGTÖZSDE
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 7.

tőségének. Ők a legilletékesebbek a pontos válasz megadására. — **E. T.** A gondolat nem rossz, a feldolgozásban is meg-megcsillan a te figyelemreméltó képességed, de azért ezt az egy írásodat mégsem közlöm. Így nem viselkedhetik egy cserkész, akármilyen komolyan veszi is a szolgálatot. Hiszen éppen azért cserkész, hogy minden körülmények közt meglelje a leghelyesebb cselekvési módot. Ez pedig csak nem a leghelyesebb? — **B. S. Pestszentlőrinc.** Legjobb, ha egy mutatványszámot kérsz a „Mein Deutscher Freund" kiadóhivatalától. Bizonyosan küldenek ingyen s akkor abból mindent egészen pontosan megtudsz, amire kíváncsi vagy. A kiadóhivatal címe: Budapest, VI., Andrássy-út 16. — **B. F. Jánoshalom.** Kérdésedre pontosan nehéz volna válaszolni, mert az árban óriási különbségek vannak. Ha komoly szándéka van valakinek a tengerentúlra utazni, legjobb ha egy hajóstársaságtól kér pontos prospektust. Ajánlom az United States Lines-t (Bpest, VIII. ker., Baross-tér 2.). Szívesen és ingyen ad részletes felvilágosítást.

MI ÉRDEKEL?

Rovatvezető: Dr. SZTRILICH PÁL,
a Hárshegyi Cserkészpark parancsnoka.

Ki lehet munkatársa a „Mi érdekel?" rovatnak?

A „Mi érdekel" rovatnak mindenki munkatársa lehet. Küldhet be kérdést, de megírhatja erre a feleletet is. Mindenkinek életében volt valami, amit nagyon szeretett volna tudni s hosszú ideig tartott, amíg a felvilágosítást megkapta. Szolgálatot tesz tehát többi cserkésztársainak, ha ezt a közérdekű kérdést válasszal együtt közli.

Milyen példányszámban jelenik meg a Magyar Cserkész? (Kérdezi N. A. Szeged.)

Minden lapnak megjelenési példányszámát bizonyos diszkréció őrzi. Ezért mi sem közölhetjük nyiltan. Sajnos, nem éri el azt a számot, amit gondolsz. A pontosat levélben közöljük.

Szeretnék külföldi cserkésszel levelezni, de nem tudom, hogyan kezdjek hozzá?

Nem a szerkesztőség, hanem a külügyi hivatal munkája. Ha elsőizben fordulsz hozzájuk, tudasd következő adataidat: név, cím, foglalkozás, rang, születés és fogadalomtétel éve, nyelvismeret, esetleges külföldi levelezőid címe. A M. Cs. szept. 15-i számában találhatsz további részleteket. Igen, a fenti adatok bejelentése azoknak is kötelessége, akik semmit sem kérnek a levelezési akciótól: egységben az erő. A közölt külföldi címek értesüléseink szerint néhány napon belül el szoktak fogyni, sietni tehát ajánlatos.

Kaphatnak-e cserkészek kedvezményt a budapesti fedett uszodába? (Kérdezi Maurer Gy., 2. B. K. G.).

A Cserkészszövetség ez ügyben már eljárt s ennek eredményeképen káptunk kedvezményes jegyeket. Bővebbet lásd a mai szám krónika rovatában.

Ki menjen az utcán jobboldalt?

Általánosan elterjedt szokás, hogy azt, akit megtisztelni akarunk, jobboldalunkra engedjük. Tehát ha az idősebbet, magasabb rangút kíséröl, övé a jobboldal. Nő, függetlenül, milyen idős, jobboldalt megy, tehát fiatal húgunk is. Ugyancsak jobboldalra engedjük azt, aki nekünk vendégünk. Kivétel ez alól csak akkor van, ha a jobboldalon kellemetlen menni, így például keskeny gyalogúton.

Ha hárman mennek, úgy a megtisztelő hely nem a jobboldal, hanem a közép. Tehát a legidősebb menjen a középen, a legfiatalabb pedig baloldalt.

Üzletünk kirakata a hidegben jégvirágos lesz s ebből kárunk származik. Mit lehet ellene tenni?

Fél liter vízben két evőkanál sót oldunk fel s kevés glicerint keverünk hozzá. Ebbe a kevérekbe mártott szivaccsal vagy tiszta rongydarabbal dörzsöljük át az üvegtáblát, melyről a jég azonnal eltűnik. Hogy az ablakon jégvirág ne keletkezzék, be kell kenni, főként belülről, higított glicerinoldattal (egyenlő mennyiségű glicerint és vizet, ehelyett esetleg borszeszt keverünk össze).

Miképen gyakorolhatom örsömmel a megfigyelést érdekesen?

A megfigyelés gyakorlására jól teszed, ha a régi Magyar Cserkészek megfigyelési pályázatait nézed át. Ezeket összegyűjtve megtalálhatod a „Cserkészfeladatok" c. füzetben. Ezt 60 fillérért megkaphatod a Cserkészpark parancsnokságától. Sok érdekes megfigyelési feladatot találsz benne, amit jól felhasználhatsz örsödben a II. o. megfigyelés gyakorlásárál.

Mi a cserkészház?

A cserkészház a Magyar Cserkészszövetség székháza (Budapest, V., Nagy Sándor-u. 6.). A ház a Szövetség tulajdonát képezi. Itt vannak elhelyezve a Cserkészszövetség hivatalai, a Magyar Cserkész szerkesztősége s itt van a Cserkészbolt is.

Hol kaphatnak Budapesten szállást a vidéki cserkészek?

Megszállhattok a Cserkészparkban (I., Hárshegyi-út 5.). Ha parancsnoki vezetés nélkül jöttök, parancsnokotoktól hozzatok igazoló írást. Szállási díj egy éjjelre 40 fillér (nyáron sátorban 30 fillér). Ha többen jöttök föl egyszerre, azt előre jelentsétek be egy levelezőlapon a Cserkészpark parancsnokságának. Így helyeteket biztosítják.

Mikor keféljünk fogat, este vagy reggel?

A vitában egyikteknek sincs igaza, mert a legjobb az, ha este is és reggel is végzünk szájtoalettet. Azonban inkább barátodnak van igaza, mert a fontosabbik az esti fogmosás. Ugyanis a fogak közül csak így tudjuk a sokszor igen apró ételdarabokat eltávolítani. Ha éjjelre szájunkban maradnak, úgy — sajnos — rothadás indul meg, melynek első kellemetlen következménye a szájbűz s végső fokon a fog teljes elpusztulásához vezet.

Milyen könyveket használhatok a térképészkülönpróbára való előkészületnél?

A készületnél a következő irodalom használható fel:

a) Állami Térképészet: Jelkulcs.
b) Hajts Lajos: Tereptan (Ludovika Akadémia kiadása).
c) Kogutowicz L.: A térképírás, olvasás A-B-C-je.
d) Fodor Ferenc dr.: A térképismeret.
e) Magyar Cserkész könyvei: 112—113.: Térképészet.
f) Gerő László: A térkép (M. Cs. könyvei 5—6. sz.).
g) Strömpl Gábor: A térkép.

Milyen madárfajhoz tartozik a griffmadár?

Ilyen madár nincs a valóságban, tehát a madárfajok egyik csoportjába sem sorolhatjuk. Mondai óriás állat, félig oroszlán, félig sas.

Van-e a nagycímer részeinek megjegyzésére valami könnyű módszer?

Különösebb mnemotechnikai módszer nincs, de nagy segítség, ha következőképen jegyezzük meg az egyes részeket: Jobboldalon vannak az ia-ra végződő országok címerei (Dalmácia, Szlavónia, Bosznia). A baloldalon fentről lefelé van két ország (Horvátország és Erdélyország). Marad a balsarokban Fiume.

Mi módon készülhetek elő a fényképészkülönpróbára?

A próbára való készület módja a következő: Ha egészen kezdő vagy, akkor az „Agfa"-kézikönyv alapján az egészen egyszerű dolgokat sajátíthatod el. Ellenben, ha neked módodban áll megszerezni a Szakál-féle fényképészeti könyvet, amely a magasabb fényképezésbe is bevezet, az elméletieket tanuld ebből. A készülés módja azonban nem szellemi, hanem inkább gyakorlati jelleggel bírjon. Legjobb készület a tapasztalat. Vagyis rendezz be magadnak egy egyszerű sötétkamrát és abban gyakorolj. Sokkal többet tanulsz meg, ha nem könyvből tanulsz fényképezni, hanem egy szakembertől vagy egy tapasztalt fényképésztől sajátítod el azt.

Jogosit-e a vizikülönpróba vicicserkészegyenruha viselésére?

A vicicserkész különpróba letétele a vicicserkészjelvény viselésére jogosit. A külön vicicserkész-egyenruha olyan csapatok részére van engedélyezve, melyben többen és rendszeresen foglalkoznak vicicserkész munkával.

Mit csináljon az ember, ha az örse nyilvános helyen szerepel és látja, hogy az örsvezető vezényszavára az összes többiek hibásan hajtanak végre egy mozdulatot? Csináljuk jól vagy hibásan, úgy, mint a többiek?

Legjobb, ha még nem késő, úgy csinálni, mint a többiek. Így nem tünik fel a hiba annyira. De meg az is gyakran előfordul, hogy a vezénylő mást mond és mást mutat. Ilyenkor könnyen lehetséges, hogy az általunk hibásnak tartott mozdulat a helyes.

Kihez lehet fordulni, ha a csapatban vicicserkészetet akarunk csinálni?

Legfelső fokon dr. Zsembery Gyula bácsihoz, aki a Cserkészszövetség társelnöke és a budapesti Vízitelep igazgatója s elnöke a vízicserkész albizottságának is. Az előadó dr. Bátori József r. csapatparancsnok. Vitorlásügyekben, különösen melyek a szövetség tulajdonában lévő „Búvár"-ra vonatkoznak, legjobb ha közvetlenül dr. Fináczy Ernő cserkésztiszthez fordulsz. Címük: Cserkészszövetség, Bpest, Cserkészház.

Miért nevezik a Szövetség cserkészparkját Hárshegyi Cserkészparknak?

Az elnevezés megválasztásánál valamilyen jó és jellegzetes nevet kellett keresni. A park területén levő Ferenchalom (282 m) nevének felhasználása túlhosszú lett volna. Mivel a park a Nagy- és Kis-Hárshegy előtt fekszik, a feléjük vezető Hárshegyi-út a közlekedési vonala s szép számmal találhatók területén hársfák: lett a neve Hárshegyi Cserkészpark.

Hogyan lehet jól megkülönböztetni a jó és rossz víz útjelét?

Mindig arra kell gondolni, hogy a 3-as még jó osztályzat (jó víz háromszög), a 4-es már rossz jegy (rossz víz négyszög).

Mit csináljak? Második éve vagyok cserkész és még nem voltam táborban. Édesanyám nem akar most nyárra sem elengedni, mert nagyon hamar meghülök.

Nem szabad megijedni! Még messze van a nyár és addig bőséges idő áll rendelkezésedre, hogy testedet a táborozásra tervszerű edzés által alkalmassá tedd. Nagyon jó módszer van leírva a Táborozási Könyv 27—28. oldalán. A könyv 2 P-ért kapható a Cserkészboltban. Az 1931-es Cserkésznaptárban is olvashatsz róla.

Olvashatják-e cserkészek a „Fiatal magyarság"-ot?

A „Fiatal magyarság" a felnőttek életébe akarja továbbépíteni a cserkészgondolatot. Így tehát igazi öregcserkész-programm. Idősebb örsvezető nyugodtan olvashatja. Folytatása lesz a meginduló öregcserkész lapban.

Melyik harkályféle kúszik fejjel lefelé a fán?

A fogadást te nyerted meg. Csak egyféle van. Ez a csuszka (Sitta Europea). Ez a madár egyformán kúszik lefelé és felfelé, míg a többi harkály csak felfelé halad. Igen barátságos madár, az embert bevárja.

Mi a racionalizmus?

Racionalizmusnak nevezzük azon bölcsészeti felfogást, mely az igazi ismeret forrását kizárólag a tiszta észben keresi. (Racionalizmus = észelvűség.)

Mikor dől el a „Mi érdekel" rovat pályázata?

Mint a mult számban megírtuk, a pályázat negyedévenkint zárul. Egy fiú több tízpengős díjat is nyerhet.

Honnan szerezhetnénk egy darab használt kis zöld rombusz-sátorlapot? (Kérdezi Rózsa Sándor, Jászberény, Szív-u. 2.)

Egyik elpusztult sátorlapotok pótlására szükség volna egy darabra. Sajnos, sem a Hárshegyi Cserkészparknak, sem pedig a Szövetségnek nincsen ilyen eladható sátorlapja. Ezért legjobbnak láttam, hogy a kérdésedet e rovat keretében közhírré teszem, hátha egyik olvasója tud részedre ilyet olcsón szerezni.

Hogyan tökéletesíthetném magam a céllövésben, mikor a közös puskát csak olyan kis ideig használhatom? (Kérdezi E. P. Szeged.)

Mivel puskát nem tudunk rendelkezésedre bocsátani, leírunk egy olyan módszert, mellyel már számosan hatalmas lépéssel jutottak előbbre a céllövés tudományában. Ez abból áll, hogy egy botra deszkából puskatusnak megfelelő részt fűrészelsz ki, a kettőt összeszögezed s a céllövőpuskának megfelelő irányzékot és méröket pléhből vagy feketén festett kartonból rászerelve naponta rendszeresen (pl. este és reggel 10—10 percet) gyakorolod magad a célratartásban és a nyugodt célzásban. Ha még alulról a billentyűnek megfelelőleg egy szöget is versz be, úgy azon egyre erősödő nyomással az elsütésben is megfelelő gyakorlatokat végezhetsz.

A céllövőversenyek győztesei ezt a két gyakorlatot végzik töltetlen puskával s pompás eredménnyel.

Morzsányi Cserkész- és egyéb **Sportcikkek — Jelvények Tiszteletdíjak** Cserkészeknek tizszázalék árengedmény.
BUDAPEST, IV., ESKÜ-ÚT 5. SZ.

Felelős szerkesztő: VIDOVSZKY KÁLMÁN.
Felelős kiadó: KOSCH BÉLA.
Kiadja a Magyar Cserkészszövetség.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bpest, V., Nagy Sándor-u 6. sz. (Cserkészház.)
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Bélyegárjegyzéket
szívesen küld
ABONYI JENŐ bélyegkereskedése,
Budapest, IV. ker., Váci-utca 45.

„Élet" Irodalmi és Nyomda Rt. Budapest, I., Horthy Miklós-út 15. — Igazgató: Laiszky Jenő.